

ПРЯМУЄМО
РАЗОМ

Переклад та публікацію
цієї книги підтримує
Європейський Союз
за програмою «Дім Європи»

Створюємо разом простір любові
та пізнання для наших дітей

WWW.CHASMAISTRIV.COM.UA

Діти самі обиратимуть собі ім'я,
та поки не навчаться говорити,
нехай усі називаються Бертами!

- ГАБІ, 11 років

Щопонеділка о 14.35 проводимо
бійки фруктовим желе.

- ФРЕДДІ, 9 років

Усі отримують домашніх поросят
(але їсти їх не можна!).

- ФРЕДДІ, 9 років

Треба винайти чип, який
діти вставлятимуть у вухо,
щоб завантажувати в голову
всі потрібні знання.

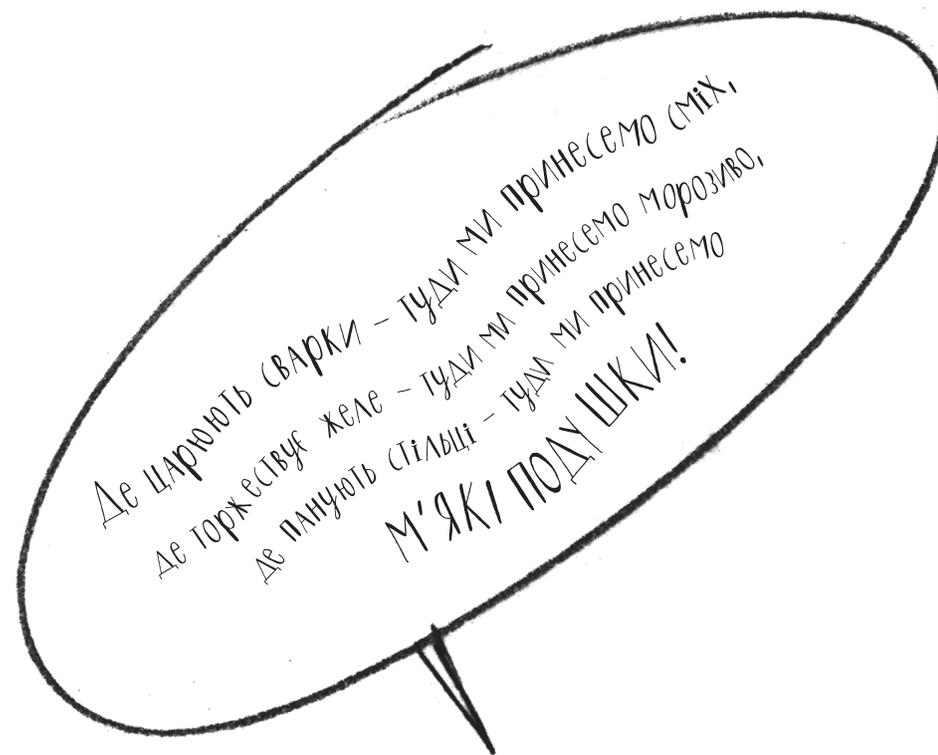
- ГАБІ, 11 років

Усі злодії хай зав'язують очі, щоб
не бачили, кого грабувати.

- ФРЕЙЗЕР, 8 років, і КАМЕРОН, 5 років

На всіх кордонах треба поставити
таблички «Ласкаво просимо до
Франції», щоб заплутати туристів.

- ФРЕЙЗЕР, 8 років, і КАМЕРОН, 5 років

МАНІФЕСТ ДЖО НА ПРЕМ'ЄРА!

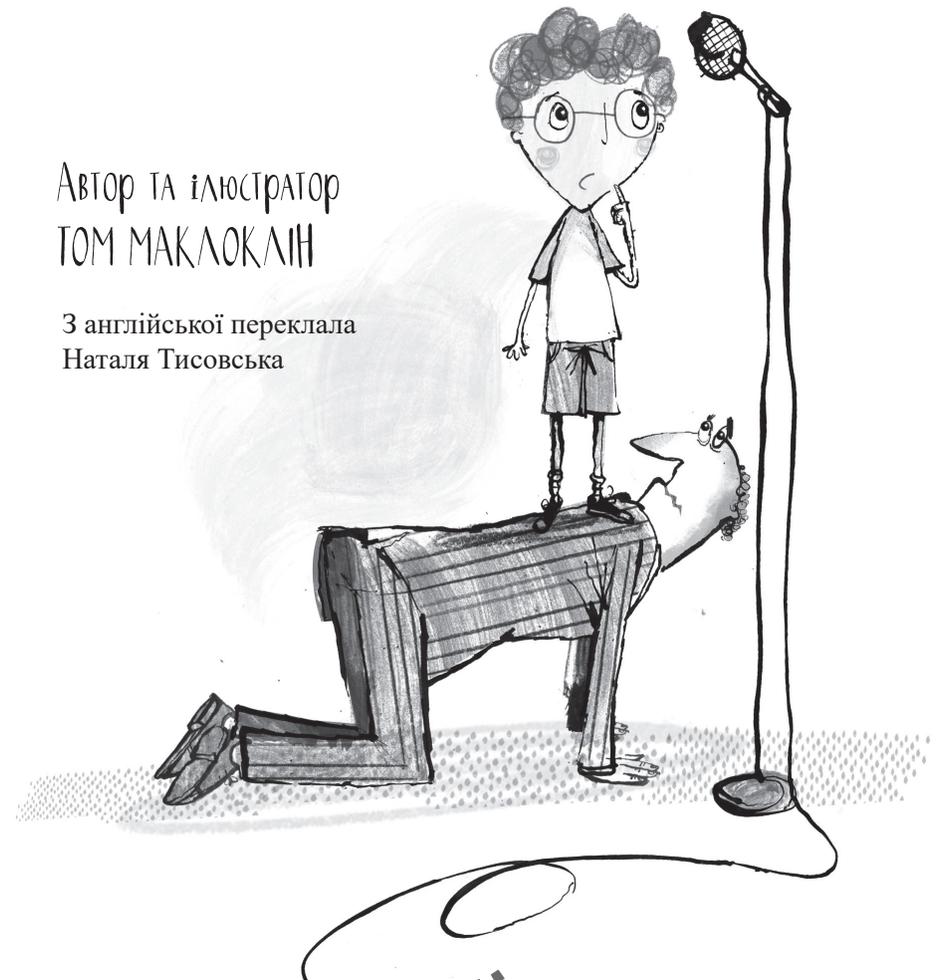
- Утомився жити в країні, якою керують жадібні самовдоволені кабани*?
- Тоді тобі потрібен Джо Перкінз!
- Джо виступив від імені суспільства, яке жадає змін, його ролик набув вірусного поширення, і сьогодні ти маєш нагоду зібрати плоди його молодечої мудрості, проголосувавши:
- ЗА жабо для жаб!
- ЗА автобуси-банани!
- ЗА п'ятничні маскаради (але по четвергах)!
- ЗА Джо Перкінза на ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРА!

*Більше відомі як дорослі.

Це 12-річний ПРЕМ'ЄР-МІНІСТР

Автор та ілюстратор
ТОМ МАКЛОКЛІН

З англійської переклала
Наталя Тисовська

ЧАС МАЙСТРІВ

падав, виходячи з неї. Він навіть примудрився виконати майже неможливий трюк і на сходах упасти нагору, а це, скажу вам, завдання не з простих. Життя Джо було постійною боротьбою із силою земного тяжіння, і в боротьбі цій сила тяжіння явно перемагала. Підвівшись із підлоги у спальні, він заходився одягатися, не розплющуючи очей. За допомогою цієї маленької хитрості він намагався обдурити власну сонну голову, буцімто він ще досі в ліжку. Але мінус тут у тому, що так одягати штани ой як нелегко. Досі найбільшим випробуванням у житті Джо було з заплющеними очима вдягати труси.

Джо мешкав разом з мамою у крихітному будиночку в Лондоні. Тато був зник ще до народження Джо, а братів і сестер хлопець не мав. Лише одного разу в нього мало не з'явився братик — коли торік у нього на десять днів залишився пожити вуличний кіт. Отож, якщо не рахувати Містера Байдика, було їх з мамою лише двоє. Мама Джо працювала доглядачкою парку, тобто ціліснітькі дні перевіряла, щоб усі квіти були просапані, а собаки не робили чого не слід там, де їм не слід. Вона обожнювала свою роботу, і Джо також подобалося, що вона там працює. У них біля будиночка не було садка, а тільки крихітне подвір'ячко — та таке, що якщо випадково грюпнешся, то ще й коліно обдереш. А це, як ви розумієте, із Джо траплялося постійно. Отож до парку він завжди ставився, як до їхнього з мамою власного саду. Коли мама була не в парку й не підстригала там квіти та не сварила власників собак, то, значить, вона на кухні кухова-

рила. Це було її. Заходячи до крамниць, вона купувала цілі торби харчів, яких більше ніхто, крім неї, не хотів купувати, щоб потім на кухні натхненно вигадувати з цього всього чудернацькі рецепти, аби помучити... тобто потішити Джо. Джо розумів: це все насправді відбувалося тому, що з грошима в них було негусто, зате це означало, що їхні обіди ніколи не були нудні, — ну, тобто хто зможе забути сирний салат із цибулевою підливою чи сливовий пиріг, запечений у пічці-тандирі? Окрім ну дуже дивних обідів, загалом життя Джо нічим особливим не відзначалося. За винятком...

Д}-}-}-ЗЕЛЕ-Е-Е-ЕНЬ!

Це раптом задеренчав дверний дзвінок.

— ВПУСТІТЬ МЕНЕ! НАДЗВИЧАЙНА СИТУАЦІЯ! — почувся з-поза дверей нетерплячий лемент.

Мама відчинила двері. На порозі стояв Аджай — найдавніший і найкращий друг Джо.

— Що трапилося, Аджая? — спитала перелякано мама.

— Я носом чую ваш усесвітньо відомий чай і тости з ревеневим варенням, місіс П., і мені треба під'їсти! — розплився в усмішці Аджай і поворушив бровою вгору-вниз. Аджай був єдиною на світі людиною, яка вважала мамині страви не лише їстівними, а й смачними. Але, знову таки, одного разу на географії Аджай побився об заклад, що з'їсть

з вуха сірку, — і зробив це, отож можна чесно говорити, що в нього, мабуть, був не найвишуканіший смак.

— Ох, Аджаю, чи тебе дома мати не годує? — запитала мама Джо, закотивши очі. Хоча вона давно звикла до того, що в Аджая не живіт, а якась машина часу доктора Хто¹ — мала зовні, та велика всередині.

— Сніданки в графіку харчування найважливіші, місіс П., тому я й стараюся з'їсти їх стільки, скільки можливо. А у вас сьогодні нема пиріжків зі свининою²? — широко всміхнувся Аджай, проходячи повз неї в бік кухонного столу.

— Ти ж знаєш, Аджаю, що я їх ненавиджу! — похитала мама головою. — Мене нудить від самої думки про драгли в начинці.

Аджай і Джо подружилися ще в дит'яслах, з'ясувавши, що в них день народження в один день. І погодьтеся, що коли вам три роки, то від такого відкриття вам зриває дах, тож ви просто виявляєтеся приреченими стати найкращими друзями на все життя. Якби не Аджай, у школі на уроках можна було б запозіхатися від нудьги. Аджай був з тих хлопчаків, які вміють навіть найнудніші, найжахливіші речі в житті перетворити на смішки. Він постійно розробляв якісь схеми,

¹ Доктор Хто — головний герой однойменного культового британського науково-фантастичного телесеріалу. — Тут і далі примітки видавця.

² Тут ідеться про традиційні британські холодні м'ясні пироги, у яких після випікання простір між начинкою і скоринкою заповнюють дуже міцним бульйоном або розчином желатину, що застигає. Так пироги довше не псуються і залишаються соковитими.

плани, повсякчас вигадував способи примусити вчителів сміятися. Або складав плани, як їм із Джо вже до вівторка стати мільонерами. Усі його плани майже завжди включали

Джо і майже завжди провалювалися — але від цього якраз і було весело.

Аджай саме збирався прикластися до чаю з тостом, з якого скрапувало ревеневе варення, коли це клацнуло поштове віко у дверях і на килимок приземлився брунатний конверт, що видавався доволі важливим.

— Чи не зарано якось для пошти? — вимовила мама. — Ого, тут написано «Спецдоставка».

Вона розпечатала конверт і розгорнула листа.

Джо умить здогадався, що тут щось негаразд. Він бачив це з маминого обличчя.

— Що там, ма? — запитав він.

— Ага, місіс П., що трапилося? — і собі поцікавився Аджай.

— Це з парку... вони його закрили.

Якусь мить усі мовчали. Джо та Аджай перезирнулися, а потім знову глянули на маму. Її обличчя було блідим, щелепа відвисла. Вона втупилася в конверт мокрими очима, з яких от-от готові були политися сльози.

— Закрили парк! — обурено вигукнув Джо. — Так не можна, це ж... це ж наш парк!

— Так, його всі люблять, — підтакнув Аджай.

— Ви, хлопці, біжіть уже до школи, бо запізнитесь, — сказала мама, а голос у неї тремтів.

— А як же... — почав було Джо.

— Залиш це мені. Я не хочу, щоб ти хвилювався, — спробувала усміхнутися мама, хоч очі її не всміхалися. Якщо вона й хотіла заспокоїти Джо, то це не спрацювало. Він знав, що

мамі потрібна ця робота, — а як інакше вона зможе ставити на стіл свої кисло-солодкі спагеті?

— Не турбуйся, мамо, я... я щось вигадую.

Мама лише кивнула, відвертаючись, щоб витерти сльози.

Джо з Аджаєм узяли наплічники й неохоче побрели за двері. Минуло, мабуть, сто років, перш ніж вони знову заговорили.

— Ти як, чуваче? — порушив мовчанку Аджай.

— Не знаю... Не можу повірити, що вони закрили парк. Ну, тобто навіщо?! — вимовив Джо, досі не в змозі в це повірити.

— Гадки не маю, — знизав плечима Аджай. — Але знаю декого, кому це може бути відомо, — додав він, указуючи вперед.

Завернувши за ріг у кінці вулиці, на якій жив Джо, вони побачили неподалік чоловіка. У нього була драбина і ящик з інструментами. Він саме прибирав на брамі парку оголошення. У Джо від цього аж кров закипіла. Була б тут мама, вона б йому таке тут влаштувала: ніхто тут нічого ніде не прибиває без її дозволу!

— Агов, — закричав Аджай, — що це ви робите?

Джо прочитав оголошення: «Реконструкція».

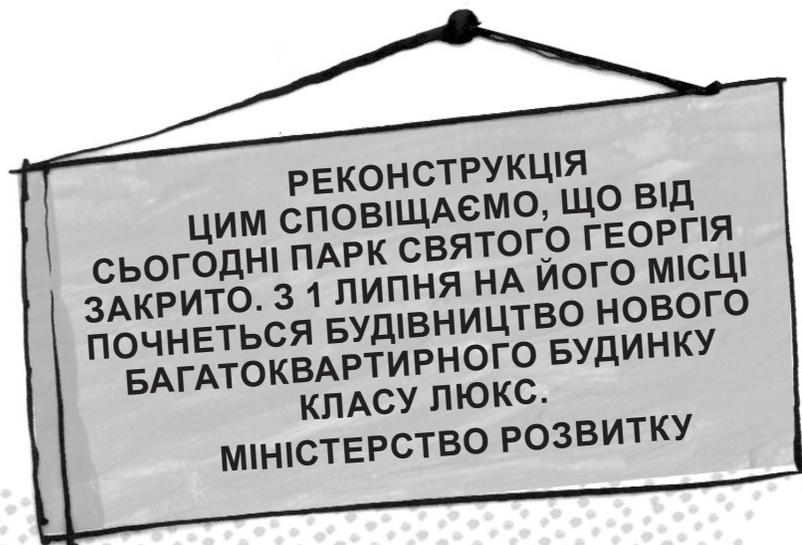
— Що відбувається? — запитав Джо. — Навіщо ви закрили парк?

Чоловік припинив свою роботу та знизав плечима.

— Ніхто нічого мені не пояснює — я просто забиваю цвяхи.

Джо прочитав решту оголошення.

Під оголошенням висів малюнок шикарної будівлі — високої, повністю зі скла. Біля неї були зображені усміхнені люди, які спілкувалися між собою й попивали каву. Джо й Аджай зазирали крізь паркову браму і вже побачили копачів, які лаштувалися розривати дитячий майданчик.

— Це неможливо, — пробурмотів Джо, кліпаючи очима, щоб загнати сльози назад. Саме тут вони з Аджаєм завжди зависали. Саме тут вони вигадували, як незабаром стануть мегабагатими, і планували, що робитимуть, якщо світ захоплять зомбі. Саме тут Джо й Аджай грали у футбол — точніше, Аджай буцав по м'ячу, а Джо намагався ухилитися, щоб м'яч не заїхав йому в писок. А тепер парк перетвориться на квартири! Чому ніхто не намагається це зупинити?

— Привіт-привіт, вам допомогти?

Обернувшись, Джо побачив полісмена, який зупинився біля оголошення й зверху дивився на хлопців.

— Так! — видихнув Джо. — Забороніть цьому чоловікові закривати парк!

— Так, офіцере, — приєднався Аджай, — арештуйте його.

— Що? — обернувся чоловік, який прибивав оголошення. — А що я зробив?

— Ви закриваєте парк! — закричав на нього Аджай.

— Я ж вам казав: я лише забиваю цвяхи — нічого я не закриваю.

Цієї миті повз них промчали полісмени на мотоциклах, завиваючи сиренами і блимаючи мигавками. Це був наче кадр з кіно, от тільки відбувалося все на їхній рідній вулиці.

— Що за чортівня? — лайнувся чоловік на драбині, мало не впавши — але, на жаль, таки втримавши рівновагу.

— Ух ти! — вигукнув Аджай, круглими очима проводжаючи сині мигавки з сиренами. — Як думаєте: десь пограбували банк? А може, це приземлилися іншопланетяни!

— О, сподіваюся, це вторгнення іншопланетян! — сказав Джо. — Тоді нас точно відпустять зі школи.

— Це прем'єр-міністр, — пояснив полісмен. — Він сьогодні приїхав з офіційним візитом, а я тут наглядаю за порядком.

— Тобто ви не завадите закриттю парку? — запитав Джо.

— О ні, схоже, паркові кінець, — відповів полісмен, роздивляючись оголошення. — А шкода, бо в дитинстві я теж тут грався.

— А куди приїхав прем'єр-міністр? — поцікавився Джо.

— Здається, до школи... Так, точно до школи.

У кінці вулиці була тільки одна школа. Та, у якій навчалися Джо й Аджай. Хлопці перезирнулися і, не зронивши й пів слова, підхопили наплічники й помчали. Ну, тобто Аджай помчав, а Джо перечепився через власні шнурки.

— Закладаюся, що він здатен урятувати парк! — закричав Джо, підхоплюючись на ноги.

— Просто мусить! — широко всміхнувся Аджай. — А в найгіршому разі ми хоч прогуляємо два уроки алгебри!

— Це навіть краще, ніж було того разу, коли на стадіон забіг собака й напудив на полі для нетболу³! — загорлав Джо.

— Ну, не знаю, той день був якимсь особливим, — серйозно мовив Аджай, — але й цей обіцяє бути непоганим.

Поки Аджай і Джо дісталися школи, там уже зібрався велетенський натовп збуджених школярів, полісменів, телерепортерів і сердитих представників громадськості. А перед цим натовпом стояв директор — містер Брукс.

Аджай штовхнув Джо ліктем.

— У містера Брукса... ну дуже дивний вигляд. Він зачесався якось по-іншому?

Містер Брукс таки зачесався, але річ була не в цьому. Зненацька Джо все збагнув.

— Зрозумів! Зрозумів! Він усміхається!

— Ой, точно! — вигукнув Аджай. — Аж моторошно, правда ж?

³ Нетбол — популярна у Великій Британії гра, схожа на баскетбол. Традиційно жіночий вид спорту.

— Що відбувається, містере Бруксе? — поцікавився Джо. Містер Брукс нетерпляче зітхнув.

— О ні, тільки не ви двоє! Я вас попереджав: ще якась дурниця — і ви обидва вилетите!

— Їде прем'єр-міністр, сер? — запитав Аджай, роздивляючись великий чорний лімузин, який саме зупинився позаду поліційних мотоциклів.

— Так. Сподівалися тримати це в таємниці, розумієте, з міркувань безпеки — зважаючи на те, як його останнім часом усі ненавидять. Але якийсь бовдур, певно, розп'ятав пресі. Ви тільки гляньте на всі ці камери! — сказав директор, зненацька широко усміхнувшись і пригладивши брову послиненим пальцем.

Дверцята лімузина відчинилися, і звідти з'явився дебелий чолов'яга в брудно-сірому костюмі. По центру його червоного товстощогого обличчя з подвійним підборіддям стирчав ніс-картоплина, як вишенька на геть не смачному бісквіті. Чоловік витер носовичком спітніле обличчя та спробував вологою рукою пригладити на голові три волосини.

Чоловіка звали Персиваль Т. Дакгоlm. Він був прем'єр-міністром Великої Британії і, треба чесно визнати, був одним з тих, кого в країні найбільше не любили. Він належав до того типу людей, які продадуть за копійку не лише рідну бабусю, а й вашу на додachu. Насправді, якщо маєте зараз змогу, раджу вам негайно подзвонити їй і попередити, щоб не відчиняла дверей ніяким прем'єр-міністрам з бісквітними обличчями. А ще Персиваль Т. Дакгоlm був таким

грубіяном, яких ще пошукати. Він любив кричати на людей — як по правді, то це було його найулюбленіше заняття у світі. Уранці за сніданком він кричав на бідолашну дружину і бліденьких діток. Потім він ішов купатися і у ванній кімнаті також кричав. Далі починав одягатися й кричав, що не може знайти шкарпеток, після чого вирушав на роботу, де кричав-кричав-кричав аж до обіду, поки йому все не набридло, і тоді він лягав подрімати аж до вечора, поки не прийде час повертатися додому.

Ви, можливо, скажете: ні, ну не може він бути аж таким поганим. Комусь він таки має подобатися — ну, став же він якось прем'єр-міністром? Але тут усе просто: чоловік, з яким він змагався, був ще брудкіший. Знаю, у таке важко повірити. Але дозвольте розповісти вам про Мелвіна Твіка — чоловіка настільки неприємного, що коли ви його десь випадково зустрінете, то вам доведеться стримувати себе з усіх сил, щоб не виблювати через ніс, опинившись з ним в одному приміщенні. У нього масна чуприна, сморід з рота, а лупа на плечах така, аж можна подумати, що дочасно прийшла зима. Він длубається в носі так завзято й відчайдушно, наче дістає з-під дивана монетку, що далеко закотилася. А говорить він — наче рохкає. Манерами й поведінкою він нагадує п'яну свиню біля корита. Він ненавидить усіх і все й навіть не намагається це приховати. Отож не дивно, що він обрав політичну кар'єру.

Ось, якщо коротко, причина сходження Персиваля Т. Дакголма до влади: йому просто пощастило, що його опонент виявився ще огиднішим. Менше з тим, на чому ми зупинилися? А, так: Персиваль Т. Дакгоlm з'явився з машини. Він помахав рукою й усміхнувся до людей, хоча ніхто його не вітав. Як по правді, то його освистали. Роззирнувшись, Джо побачив, що вже зібрався цілий натовп. Що більше Персиваль усміхався, то дужче люди свистіли й горлали.

— Геть опецька! — заверещала якась сердита літня пані.

— Пройдисвіт! — викрикнув якийсь чоловік.

Здавалося, це робило репортерів і операторів ще більш шаленими. Але Персиваль Т. Дакгоlm, не звертаючи уваги на натовп, рушив до містера Брукса.

— Яка у вас чарівна школа! — почав він.

— Дякую дуже. Може, ви б хотіли познайомитися з дітьми? — із зав'язанням відповів містер Брукс.

— Та крий боже. Досить і того, що доводиться витратити час на власних!

Джо протиснувся через натовп наперед. Ось його шанс: якщо, подумав він, розповісти прем'єр-міністрові про парк, той вирішить проблему — зрештою, хіба не цим займаються прем'єр-міністри? Вони ж якраз і вирішують проблеми.

— Е-е-е... Пане прем'єр-міністре, сер, можна запитати? — боязко почав Джо.

— ФЕ! — верескнув прем'єр-міністр. — АНУ ГЕТЬ ВІД МЕНЕ, НЕЧУПАРО!

— Я просто хотів запитати... це про наш парк...

— Ти просто хотів запитати шпарко? — перебив прем'єр-міністр. — Ну, питай, питай, хлопче!

— Ні, я хотів запитати про парк. Наш парк закрили, а на його місці збираються збудувати великий блискучий хмарочос.

І це вже всі почули. Навіть містер Брукс витріщився на Джо, і на його обличчі читалася суміш збентеження і гніву (переважно гніву — збентеження було відсотків, може, зо п'ять). Джо не звик говорити на людях. Зазвичай він передавав ініціативу Аджаєві, а сам сидів собі мовчки, але тут він

розумів, що це може бути його єдиний шанс зберегти роботу для своєї мами.

— Ага... — зреагував прем'єр-міністр з посмішкою. — Нарешті хоч одне осмислене питання. Це правда, ми закрили цей старий задріпаний парк і хочемо збудувати новий блискучий хмарочос. Ось мета нашого уряду — будувати нове і блискуче. І не треба мені дякувати, Джиме, синку! — вишкірив зуби прем'єр-міністр, скуйовдив чуприну Джо й пішов собі.

— Що за телепень, — виснував Аджай, дивлячись услід прем'єр-міністрові. — Чуєш, Джо, ти як, усе гаразд?

Але все було далеко не гаразд. Не просто далеко — на трильйони миль не гаразд. У Джо від гніву аж скроні заппульсували. Як може настільки важлива персона бути настільки нікчемною? Джо почувався розчавленою мухою на підлозі. Прем'єр-міністр рушив далі, оточений репортерами й операторами. Вони нагадували зграю падальників, які заковтували кожне слово, що злітало з його масних губ.

— Чарлі Джеймс, «Світові новини сьогодні». Вам є що сказати на свій захист? Якимось прокоментуєте закиди, що ви пройдисвіт і злодій?

— БЕЗ КОМЕНТАРІВ! — заревів Персиваль, наче сирена під час шторму.

— То з вашої мовчанки можна зробити висновок, що вас недаремно звинувачують у всіх цих злочинах, прем'єр-міністре?

— Ану слухай сюди, дрібна ти почваро!..

— То обра́зи — це єдине, на що ви здатні, прем'єр-міністре? — запитав Чарлі, тикаючи тому мікрофоном просто ледь не межі очі.

Персиваль Т. Дакгоlm, який уже був ситий по горло набридливими журналістами, різко зупинився й розвернувся до репортера.

— Знаю, що останнім часом у газетах з'явилося декілька звинувачень на мою адресу. Що ж, хочу заявити раз і назавжди: я заперечую все це. Запевняю вас, що величезна сума грошей, яку поліція знайшла на моєму банківському рахунку, просто зберігається там доти, доки я не передам її на притулок для бездомних кошенят. Ба більше, запевняю вас, то було страшне непорозуміння, коли я випадково продав свою бабусю в мандрівний цирк. А ще я хочу заперечити, що це саме я попався на камеру, коли передавав торби з готівкою шахраюватим бізнесменам, — насправді то був мій брат-близнюк, про існування якого я довідався лише минулого тижня.

А ТЕПЕР ЗАБИРАЙТЕСЯ!

Глузування і свист посилювалися. З кожною секундою розжеве спітніле обличчя прем'єр-міністра ставало все більш і більш роздратованим.

— А як щодо віцепрем'єрки Віолетти Крамп? Ви досі її підтримуєте? — поцікавився репортер. Та не встиг прем'єр-міністр відповісти, як його перебив інший голос.

— Дозвольте мені на це відповісти.

З машини вийшла жінка, з голови до п'ят одягнута в чорне. Її нафарбовані нігті зблискували на сонці, як ножі на кінцях рук. Це була сама Віолетта Крамп, віцепрем'єрка. Ця зловісна жінка мала розум гострий, як найгостріший олівець. Сталевий вираз її обличчя змушував людей почуватися дрібними й незначущими, а очі вона мала лукаві, як у змії. Сердиті люди зненацька всі затрепетали та знервовано попустили погляди.

— Ви досі підтримуєте прем'єр-міністра, міс Крамп? — запитав Чарлі Джеймс голосом, що тремтів від страху.

— Ми з прем'єр-міністром знайомі дуже давно. Він мені як родич — причому з тих родичів, яких я люблю, а не яких продала б у цирк.

Персиваль нервово засміявся.

— Упродовж останніх кількох днів прозвучало багато звинувачень на адресу прем'єра, але я не розумію, чому всі вважають, що буцімто це я розповіла газетам про злочини нашого очільника... даруйте, про гадані злочини. Усі ці розмови, що я мрію отримати посаду Персі, — це тільки розмови. Навіщо мені його пост? Навіщо мені великий будинок

і влада? О ні, я і так щаслива працювати з такою... особливою людиною. — Віолетта поглянула на Персиваля Т. Дакголма, як на слимака, що прилип їй до черевика.

— Ось бачите. Віолетта вважає мене винятковим. Я теж вважаю, що я винятковий, тож облишмо нарешті ці дурнуваті теревені. Я повністю відповідаю за вас, і з усім цим ніхто не зможе нічого вдіяти!

— Та стули пельку, самовдоволений кабане! — почувся тонкий голос з натовпу.

Містер Брукс озирнувся, Чарлі Джеймс озирнувся, Віолетта озирнулася, Аджай озирнувся... а там стоїть Джо, сердито схрестивши руки й утупившись у Персиваля Т. Дакголма. Запала мертва тиша.

НЕ МОВЧИ, ПОКРИЧИ, ВИКРИЧИСЬ

— Я дуже перепрошую! — пирхнув прем'єр-міністр, і його обличчя стало червонішим за найчервоніший буряк, який коли-небудь з'являвся. — Знову ти! Маєш що сказати, ти, малий шмаркачу?

Джо почувався так, наче на нього дивиться цілий світ, але зараз йому було байдуже.

— Питаю, ти маєш що сказати? — навис над Джо Персиваль Т. Дакголм. Джо відчув гарячий і липкий віддих прем'єр-міністра в себе на щоці: відгонило копченим оселедцем і тухлятиною.

— Так. Маю, — відповів Джо, намагаючись водночас і говорити, і стримувати подих. — Я ще не закінчив розмову

з вами. Гадаю, бодай раз вам слід стулити свого рота та спробувати вислухати інших. Ви... ви великий пройдисвіт!

— ПРОЙДИСВІТ?! — верескнув Персиваль.

— Ага. Ви тільки те й робите, що цілі дні просиджуєте у Вестмінстерському палаці — отому, з картинки на плящі соусу, — цілі дні позіхаєте там, кричите і виганяєте всіх геть.

Прем'єр-міністр утратив мову, але Джо ще не закінчив. Як по правді, то він тільки почав.

— Я лише хотів, щоб ви мене вислухали, а я б розповів вам про парк. П'ять хвилин — і все, але у вас і на це забракло терпцю. Ви тільки те й зробили, що накричали на мене, а так неправильно. Політики не повинні командувати нами — це ми маємо командувати ними. Вони працюють на нас, правильно? Це ми їм платимо зарплати. То як вони можуть закривати парки, не порадившись спершу

з нами? Це якась нісенітниця. І ще одне... навіщо нам взагалі потрібні будильники?!

Персиваля Т. Дакголма це ще більше спантеличило.

— Будильники?

— Так, будильники, — почав добирати смаку Джо. — Люди через них прокидаються в кепському гуморі. Чому все повинно починатися так рано? Якби нам давали трішки поспати, ми були б одне до одного привітніші, і тоді не знадобилося б стільки поліції. Спорожнілі в'язниці можна було б перетворити на тематичні парки розваг. Але замість чинити мудро й ухвалювати мудрі рішення, політики днями сидять собі на диванах, куняючи й час до часу позіхаючи: «Слухаю, слухаю»...

І ще слід обладнати котів вай-фаєм. Це те, як можна повсюди забезпечити сигнал. А надування бульбашок із жуйки треба включити до олімпійських видів спорту!

Джо перевів дух. Здавалося, з його вуст лється все, що колись спадало йому на думку. Він просто не міг зупинитися. Але найкраще було те, що він почувався ДИВОВИЖНО!

— І чому в потягах немає басейнів? Поїздки були б набагато веселіші. І чому всі автобуси однакової форми? — зненацька поцікавився Джо, не звертаючись ні до кого конкретно. — А я скажу вам чому: щоб ми плуталися й усюди запізнювалися. Для різних маршрутів потрібні різної форми автобуси. Якби до крамниці їхав автобус-банан, ви б його не прогавили, правда ж? — мовив Джо, звертаючись до літнього джентльмена в юрмі, який з ентузіазмом закивав. — Звісно, не прогавили б: як може людина при здоровому глузді не

сісти на автобус, подібний на фрукт? Хіба уряд не хоче, щоб люди більше їздили автобусами? Ну, тоді потрібно зробити ці автобуси цікавішими.

І ще одне: треба заборонити носити краватки аж до п'ятдесяти років. У всіх туалетах повинні стояти унітази з електричним підігрівом сидінь, щоб вашим задом було тепло взимку. А в школі один день на місяць учителями хай керують учні. У кав'ярнях треба замість крісел поставити ліжка. Чому в ліжку можна тільки снідати? Хіба не краще їсти так тричі на день? І чи не час уже заборонити шоу на кшталт «Голос ікс-фактора танцює з зірками?» Нам уже й так досить співаків у країні. І я обов'язково, **ОБОВ'ЯЗКОВО**, заборонив би слово «смішно». Ну, це коли люди у відповідь на жарт кажуть «смішно» замість того, щоб справді сміятися! Якби країну очолив я, то все б змінилося. Я б не нарікав на попередників — я б усе виправив. Ну хіба це настільки складно? Дорослі вже мали змогу покерувати країною — то чому б не дати шанс нам, дітям?

У ТАКОМУ РАЗІ МИ БОДАЙ ЗБЕРЕЖЕМО
НАШІ КВІТУ-У-УЧІ ПАРКИ!!!

І Джо раптово замовк, неначе батарейка розрядилася. Роззирнувшись, він побачив, що всі навколо витріщаються на нього, пороззявлявши роти. Те, що ще хвилю тому здавалося блискучим, тепер видавалося безглуздим. І про що він тільки думав? Щоки в нього почервоніли від сорому.

І раптом... почувся якийсь виляск. І ще один. Схоже було на... ні, не просто схоже, це і були оплески! Йому аплодували!

— Скажи їм, скажи, синку, — сказав якийсь літній пан. — Нам би таких, як ти, ще б пару-трійку у владі.

Оплески гучнішали й гучнішали. Джо глянув на Аджая, Аджай глянув на Джо й беззвучно, самими губами промовив: «Круто!» Він теж був приголомшений, але не настільки, як Джо.

Персиваль Т. Дакголм рохнув, як поросся, і стрибнув до своєї машини, волаючи до водія:

— Забирай мене швидше! Мене переграла якась малеча. Усі тільки про це й патякатимуть безкінечно.

Чарлі Джеймс, телекореспондент, щось сказав своєму операторові й повернувся до Джо.

— Це було, ну, ти розумієш, ну просто, так би мовити... ну, ти розумієш!

Що це в біса мало означати? Потім телевізійники про щось пошепки погомоніли одне з одним і якось поквапно поїхали геть.

Зненацька Джо накрила крижана хвиля — він усвідомив усе, що накоїв.

— Як гадаєш, містер Брукс розізлиться? — нервово поцікавився він в Аджая.

— Через те, що ти на телекамеру обізвав прем'єр-міністра пройдисвітлом? Здається, ми дізнаємося це просто зараз, — припустив Аджай.

Містер Брукс біг за машиною, тарабанячи у вікно і благаючи Персиваля не їхати геть. І цієї ж миті Джо зустрівся очима з Віолеттою Крамп. Вона уважно дивилася на нього з лімузина. Вона не кліпала, вона не кричала, вона просто незмигно дивилася на нього. Джо ніби відчув, як його хребет задрижав, немов був зроблений з крижаного желе. Він підхопив свій наплічник і майнув до школи, намагаючись бути непомітним. Та коли він переступив поріг і рушив до свого класу, натоп перед ним розступався. Може, усе ще якось минеться, думав Джо, чекаючи, поки його наздожене Аджай. І саме тоді він відчув наближення неминучого. Це нагадувало глухий гул далекого потяга. Клубок гніву був такий велетенський, що його можна було відчутти в повітрі ще до того, як почуєш. А потім, як розлютований потік, він вирвався з рота містера Брукса зі швидкістю сто миль на годину.

— ПЕ-Е-Е-Е-Е-ЕРКІНЗЕ!!!
У МІЙ КАБІНЕТ! НЕГАЙНО!!!

— Ого! Оце швидкість, — мовив Аджай, постукуючи пальцем по годиннику.

Джо з Аджаєм сиділи в кабінеті містера Брукса. Вони так хвилювалися, що не могли не те що розмовляти — навіть перезиратися. Улетів містер Брукс, хряснувши за собою дверима.

— Я міг би й здогадатися, що це влаштуєте ви двоє, — вищирився він. — Завжди ви двоє!

Та не встиг містер Брукс вимовити й слова з тієї тиради, яку, поза сумнівом, планував виголосити, як задзвонив телефон. Містер Брукс схопив слухавку й кинув назад, не відповідаючи. Джо глитнув.

— Містере Бруксе, — почав Аджай. — Я просто хотів побачитися, не треба було...

Посеред фрази він раптом замовк і почухав потилицю.

— Стривайте, а я ж нічого не зробив. Чому я тут?

— Ой, та ти точно якось причетний. Як завжди, — зашипів містер Брукс. Телефон знову задзвонив. Містер Брукс знову підняв і одразу кинув слухавку, навіть не відводячи

погляду від Джо й Аджая. Він уже було збирався зірватися на крик, коли це задзвонив його мобільний.

— ТА БОЖЕ Ж ТИ ПРАВИЙ! — вигукнув директор, вимикаючи мобільний. — Ви двоє бодай уявляєте, який важливий був сьогодні день?! Наша школа могла УСЛАВИТИСЯ! Ви хоч розумієте, що це могло означати?

— Е... нові підручники? — припустив Джо.

— Що? — перепитав містер Брукс з ноткою подиву. — Думай ширше, хлопче. Хіба не чудово було б, якби школа отримала нову спортзалу або, наприклад, басейн? Я збирався попросити прем'єр-міністра про допомогу в цьому.

— Я просто хотів, щоб він вислухав про парк...

— Уяви, Перкінзе. Уяви світ, у якому школа має власний басейн. Куди пускають тільки обраних — ти розумієш, про що я? — промовив директор, змовницьки підморгнувши.

— Маєте на увазі учнів? — запитав Аджай.

— Ну, так, деяких учнів. Кмітливих, наприклад. Таких, які на телекамеру скажуть, що школі потрібен басейн, а не обзиватимуть клятого прем'єр-міністра ПРОЙДИСВІТОМ і не верзтимуть нісенітниці про ПАРКИ!

— Але він і справді пройдисвіт! — запротестував Джо.

— ТА ЗНАЮ Я! ВОНИ ВСІ ТАКІ! АЛЕ РІЧ НЕ В ЦЬОМУ!

— О-о-о, я зрозумів, — промовив Джо, хоча насправді нічого не зрозумів.

— Нічого особливого: простенький такий собі басейн з водяними гірками і, можливо, водоспадом. — Містер Брукс

усе ще літав у світі власних мрій, фантазуючи про басейн. — О, і ще я люблю лазню... і гарячу ванну! А потім ви двоє все зіпсували.

— Повторюю, містере Бруксе, тут той, хто ні в чому не винен, — повторив Аджай, підносячи руки.

А тоді задзвонив телефон в Аджая.

— Ох, ой! — видихнув Аджай. — Це для надзвичайних випадків — під час уроків я вимикаю звук.

— Ану дай цей телефон, хлопче!

Аджай витягнув свій телефон і вже збирався його передати містерові Бруксу.

— О боже! — скрикнув він, витріщившись на екран. — Вам це не сподобається, містере Бруксе.

І саме в цю мить до кабінету влетіла міс Джоунз, шкільна секретарка.

— Чому ви не відповідаєте на телефон? — зарепетувала вона. — Школа на вухах стоїть: усі намагаються зв'язатися з вами. Мені на телефон люди дзвонять з усього світу!

— З усього світу... — загорілися очі в містера Брукса. — Хочуть поговорити зі мною?!

— Ні! Їм потрібен Джо!

— Е... я? Навіщо? — збентежено запитав Джо.

— Ти став вірусним! — вигукнув Аджай, простягаючи свій мобільний Джо й містерові Бруксу. — Дивіться.

СЛАВА

— Вірусний? Я що, хворий? — з панікою в голосі перепитав Джо. — Це не страшно?

— Ні, вірусний — це коли... ой, та сам глянь! — Аджай тицьнув кнопку в телефоні, і ввімкнулося відео.

Минула якась хвилька, перш ніж Джо зрозумів, що саме бачить. А потім упізнав обличчя. Так, помилки не могло бути: це було його власне обличчя!

— Що за... що — це я!

— Мені це щойно надіслала з Мумбая бабуся! — збуджено вигукнув Аджай.

Джо був приголомшений. Перед його очима розгорталося відео його промови. Минуло всього пів години — а його

вже дивляться в усьому світі! Джо прикрив обличчя долонями. Він виставив себе дурнем, і тепер це бачить увесь світ. У щілинку між пальцями Джо підглянув, очікуючи, що Аджай відчуватиме такий самий жах і сором, як і він, але ні — той усміхався. Ще й широко усміхався! Його друг тішився цим!

— Джо, ми можемо стати знаменитими! Стати МІЛЬЙОНЕРАМИ! — вигукнув Аджай. — Тільки подивися, скільки людей уже переглянуло.

Містер Брукс вихопив телефон.

— СТО П'ЯТДЕСЯТ ТИСЯЧ ПЕРЕГЛЯДІВ! — верескнув він.

— Щось ви наплутали, містере Бруксе, — кинув Аджай.

— Ой, хух... — зітхнув Джо.

— Там півтора мільйона переглядів! — вишкірився Аджай.

Якусь мить Джо не міг уторопати, що він каже.

— Скільки?.. Півтора...

— Мільйона! — закінчив за нього Аджай, шкірячись, мов котисько, який не просто натрапив на вершки, а опинився на власній молочарні. — Ну, звісно, щонайменше п'ять з-поміж цих переглядів — то моя бабуся... ой, дивіться, на задньому плані видно мій ніс!.. але ПІВТОРА МІЛЬЙОНА, ЧУВАЧЕ! Джо, ти мене чуєш?

Але Джо не чув. У нього виникло дуже дивне відчуття. Він опустився на підлогу, мов причавлений якимсь тягарем. Йому довелося зібрати всю волю в кулак, щоб узагалі наважитися заговорити до прем'єр-міністра, а тепер це побачив увесь світ. Джо нічого такого не хотів — він хотів лише, щоб парк не закрили і щоб його мама не втратила роботи.

— Тебе ж не знудить, ні? — скривився містер Брукс. — Не хочу, щоб мені тут усе заблювали.

— У-у-у-уг... — тільки й зміг вичавити Джо.

— Мені знайомий цей звук: це дуже схоже на блювання, — сказав містер Брукс.

— Ну, якби ви припинили згадувати це слово, — сердито мовив Аджай, — може, це б допомогло йому не цеє... ну, ви розумієте?..

— Не блювати? — перепитав містер Брукс.

— Чудово, — зітхнув Аджай.

Він сів поряд з Джо й обхопив його рукою.

— Джо, чуваче, ти нічого поганого не зробив. А те, що ти сказав... ну, це було круто.

— НЕ ХОЧУ Я БУТИ КРУТИМ!
ЦЕ ІНШІ ХАЙ БУДУТЬ КРУТИМИ.
А Я ХОЧУ БУТИ СОБОЮ. ОТ! —

закричав Джо.

— Гаразд, гаразд, не будь крутим. Заспокойся. Але про тебе говорять люди. Ти розумієш, що це означає?

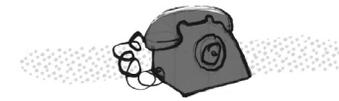
— Ні, а що?

— Гм-м, звісно, я не впевнений, але гадаю, ми повинні безплатно отримувати солодощі! А може, ми знову потрапи-

мо в телевізор, чи помандруємо навколо світу, чи ще щось! Але головне в цьому всьому — так це те, що це може допомогти врятувати парк. Ти ж цього хотів, хіба ні?

Вони подивилися один на одного — і Джо повільно, але незворотно почав розпливатися в усмішці. Звісно, це ще була усмішка з тих, що «мене-нудить-і-я-можу-наблювати-просто-зараз», та все одно усмішка.

— Думаєш, нам справді вдасться врятувати парк? — запитав Джо.

Десь у глибинах резиденції прем'єр-міністра на Даунінг-стріт розчахнулися стулки розкішних старовинних дубових дверей, грюкнувши так, що вся будівля аж здригнулася. Коридором промчала Віолетта, стискаючи в руці телефон; її обличчя потемніло, як грозова хмара, а на скронях набрякли жили, кров у яких вирувала, мов гаряча лава.

— Бачу, Віолетта повернулася, — пробурмотів Дженкінз, дивлячись поверх окулярів-півмісяців.

Дженкінз був із тих джентльменів, яких огортала аура вишуканості. Він тримався й говорив так, наче народився не у свій час: релікт з Англії, яку вже забули, далеке відлуння іншої епохи. Він був старий і дуже-дуже манірний — ось що я намагаюся сказати. Дженкінз був особистим секретарем прем'єр-міністра. До його обов'язків входило забезпечувати

прем'єр-міністрові можливість виконувати свої. Попри джентльменську зовнішність, цей пан наганяв острах і мав настільки гострий розум, що аж важко було повірити, що це все вміщується в одній голові. Він випромінював дух пересиченої життям людини, яка сорок років уже працює на різних прем'єр-міністрів і не боїться жодного з них. А тим паче якихось там гоноровитих віцепрем'єрок, яким кортить посваритися.

— ДЕ-Е-Е-Е-Е ВІН?!

Віолетта так гаркнула і з такою силою шваркнула свій телефон на стіл, що якийсь бідолашний працівник з переляку надзюрив у штани й довелося його забрати в темну комірку й викручувати, як ганчірку. Дженкінз зробив останній ковток чаю й акуратно згорнув газету.

— Хто? — спокійно поцікавився він. Це, схоже, розлютило Віолетту ще більше.

— ЛОРД ПЕРСЬКИЙ КИЛИМ! Хто ж іще, тупий ви бовдуре? — визвірилася Віолетта на Дженкінза.

— А, прем'єр-міністр отам, — кивнув Дженкінз на зачинені двері. Віолетта пролетіла повз секретаря прямо в кабінет прем'єра — і побачила, що той... під столом розмовляє по телефону. Угледівши грізний вираз на Віолеттиному обличчі, Персиваль миттєво повісив слухавку.

— Так, Віолетто, запевняю вас, що я гадки не мав, на чийй яхті позавчора катався. Ну, тобто, якби я тільки знав, що яхта

належить злочинцю, якого розшукує ФБР, я б ніколи в житті не піднявся на борт.

— Ой, та припиніть! Негайно! Про це я ще не розповіла газетам, тож день-два ви ще в безпеці.

— Отож це ви розп'якали їм усе інше! — заволав Персиваль, тицьнувши їй в обличчя своїм пальцем-сосискою.

— То ви тільки щойно здогадалися, баняк ви засмальцьованийий? Чому ви не вчинили так, як я вам казала? Вам потрібно було просто вийти з машини. Усміхнутися, відмовитися відповідати на питання, а за кілька днів повідомити всім, що ви йдете у відставку через хворобу... чи через бажання проводити більше часу зі своєю золотою рибкою абощо! Але ж

ні-і-і-і, ви навіть цього не в змозі зробити по-людському, так? У нас була домовленість. Віддаєте посаду мені — не сідаєте у в'язницю.

— Вибачте, Віолетто, будь ласка, не бийте. Я запанікував: вони просто закидали мене питаннями. А в мене є гордість!

— Коли про гордість каже людина, яка ховається під столом, звучить не дуже переконливо.

— Усе набагато гірше, Віолетто, — урвав розмову Дженкінз, заходячи в кабінет. — Хлопчину... отого, який обізвав прем'єр-міністра самовдоволеним кабаном... показують у всіх новинах. Фактично, просто всюди показують. Схоже, він за дві години здобув більше популярності, ніж ви за двадцять років...

Дженкінз почав читати з телефона:

— Тут пишуть: «Слід призначити хлопця прем'єр-міністром і позбутися Персиваля й Віолетти. Нова ера: Джо на прем'єра»... хай що воно означає.

— ЩО?! — вихопила Віолетта телефон у Дженкінза. Вона так розлютилася, що без перебільшення можна сказати: від гніву її очі налилися кров'ю. — Це неможливо. За кого він себе має? Не дозволю малому шмаркачеві обскакати мене. Я чекала все життя, вічно була друга в черзі. З мене годі!

Віолетта жбурнула телефон у стіну — і той розлетівся на сотню друзок.

— А ви що думаєте, Дженкінзе?

— Я під враженням. Звісно, було б ще ефектніше, якби то був не ваш телефон.

— Що?

— Я передав вам ваш власний телефон. Той, який ви залишили в мене на столі.

— Га-га-га! — зареготав Персиваль.

— Щоб вам заціпило, перський ви котюга, — засичала Віолетта. — Наступним прем'єр-міністром стану я, і ніщо мене не зупинить: ні ви, ні він, НІХТО!

ТРАНСЛЯЦІЯ

День у школі був довгий — довгий і дуже, дуже дивний. Усе, чого хотілося Джо, — так це втекти додому й сховатися у себе в кімнаті.

— Чотири мільйони сімсот сорок дві тисячі дев'ятсот п'ятдесят два... чотири мільйони сімсот сорок дві тисячі дев'ятсот сімдесят п'ять... чотири мільйони...

— А це обов'язково робити? — запитав Джо в Аджая дорогою додому. Аджай раз у раз повідомляв, як зростає кількість переглядів, і цим тільки більше нервував Джо.

— Вибач. Як гадаєш, що скаже твоя мама? Розсердиться, потішиться чи як?

— Не знаю. Може, вона ще цього не бачила й нічого не знає... — Джо не закінчив, бо щойно вони завернули за ріг на

його рідну вулицю, як перед очима постала картина з якогось голлівудського фільму. Вулицю запрудили телевізійні фурго-ни всіх розмірів і форм, нагадуючи великих металевих звірів, які вийшли на полювання. Газон обплели товсті кабелі, зви-ваючись поміж фургонами, наче величезні чорні спагеті. Біля фургонів стояли кореспонденти й кореспондентки і, захли-наючись, розповідали в телекамери останні новини. Джо зро-зумів, що йому доведеться дещо пояснити. О цій годині мама полюбляла дивитися передачу «Зворотний відлік», але він не мав сумнівів, що навряд чи вона не помітить під вікнами зі-брання половини світових телевізійних каналів.

Джо відчув на собі чийсь погляд і, обернувшись, поба-чив, що на нього дивиться якийсь чоловік.

— Ти — це він! — мовив літній пан, указуючи на Джо.

— Я хто?

— Ага, ну, знаєш... ти... ТИ...

Джо важко було з ним не погодитися. Він був собою і, мабуть, буде завжди.

— Це він, з інтернету, — продовжував чоловік.

— О-о-ох, — зітхнув Джо. — Е... напевно, таки я. Ну до-бре, до побачення, — сказав він і швидко розвернувся, щоб перейти на той бік вулиці.

— Ти чудово виступив, — не вгавав чоловік, рушаючи за Джо й Аджаєм. — Нещодавно син купив мені отого ново-модного комп'ютера, і, скажу вам щиро, мені сподобалося! Ти єдиний говорив там розумні речі.

— Ну, дякую! Але мені вже треба...

— Знаєш, а я б за тебе проголосував.

— Мені дуже приємно, але я...

— Можеш підписати мені ріпу?

— Що? — став як стій Джо і обернувся.

Навіть Аджай утратив дар мови, почувши таке.

— Та я оце по городину ходив і не маю при собі паперу на автограф, то чи не підпишеш ти мені ріпу?

Джо знизав плечима.

— Е... гаразд, чом і ні?

Джо ще ніколи нічого не підписував — він ще навіть підпису не мав. То це так тепер постійно буде? Незнайомці пхатимуть йому овочі?

— Дивіться всі, це Джо! — загорлав чоловік, жестом підкликаючи перехожих.

— Аджаю! — нервово мовив Джо. — Що мені робити?

Він не звик опинятися в центрі уваги; як по правді, то він ладен був уникати цього за всяку ціну. Хай де був би найдальший від центру край, Джо саме там завжди волів опинятися.

— Не знаю! — відгукнувся Аджай. — Це все для мене теж новеньке. Може, просто будь собою?

— І не будь ким? Носорогом у капелюсі? — скрикнув Джо. Та було запізно: телевізійники вже помітили його, і всі журналісти побігли до нього. Охнувши, Джо міцно заплющив очі. Зненацька в нього з'явилося відчуття, наче він злітає в повітря. Розплющивши очі, він побачив, що чоловік з ріпою, а з ним і ще пів вулиці, несуть його додому, наче героя, який повернувся з війни.

— ДЖО НА ПРЕМ'ЄРА! — скандували всі. Джо мав би збентежитися, але не зміг стримати сміху. Це відчуття було дивовижним!

— Джо, ти висуваєш свою кандидатуру? — запитав один з репортерів.

— Про тебе говорить увесь світ — а сам ти про це що думаєш? — почулося ще одне питання.

— СЬОГОДНІ МІЙ КЛІЄНТ БІЛЬШЕ НЕ РОБИТИМЕ ЗАЯВ! — загорлав Аджай.

— АДЖАЮ?! — вигукнув Джо, побачивши, як той пробивається до нього крізь юрму.

— Ти ж не думав, що я прогавлю такі веселощі? — вишкірився у відповідь Аджай.

— Перепрошую, а ти хто? — запитав в Аджая репортер.

— Я у Джо Перкінза пресменеджер, особистий асистент, гуру і партнер у пінг-понзі! І якщо ви маєте питання, прошу ставити їх через мене. Правильно, Джо?

Джо роззирнувся, оглядаючи хаотичну сцену, глибоко вдихнув і видав:

— Так, ви його чули. Є питання — говоріть з Аджаєм.

Джо простягнув Аджаєві долоню.

— Вітаю на борту, друже!

Хлопці потисли один одному руки й захихотіли.

— А тепер варто занести «інтернет-сенсацію» в дім — йому час пити чай, та й треба ще зробити домашнє завдання з математики, — звернувся Аджай до радісного на-товпу.

Люди, улюлюкаючи, рушили за Аджаєм до будинку Джо. Їх зустріла мама Джо, яка вже чекала на порозі.

— Мамо, я можу все пояснити, — сказав Джо.

— Можеш? — перепитала вона у відповідь.

— Та ні, не можу, — усміхнувся Джо, дивлячись з висоти на юрму. — Це був дуже дивний понеділок. Дуже дивний.

— Знаю! — сказала мама, і на її обличчі з'явилася усмішка. — І я збіса пишаюся тобою, синку.

— Справді?! — вигукнув Джо, почав злазити на землю — і таки гепнувся в самому кінці.

— Певна річ! Тебе показали по телевізору. Нікого з Перкінзів по телевізору ще зроду не показували. Ну, крім хіба твого дядька Алана, а ми про нього не говоримо, та й ніяких звинувачень йому так і не висунули.

— Дякуємо, добрі люди, сьогодні більше заяв не буде! — оголосив Аджай, підштовхуючи Джо і його маму в будинок і зачиняючи вхідні двері за ними.

— Нарешті тихо... — мовив Джо. — Що за... Що це?!

Джо обвів поглядом коридор. Точніше те, що раніше було коридором. Тепер це більше нагадувало гамірну студію новин.

— Ну, вони мерзли надворі, тож я запросила їх зайти. А тепер допоможіть мені подати чай і рулет з мармітом⁴. Хлопці з «Сі-Ен-Ен» умирають зі спраги. І ви дуже вчасно прийшли — я саме збиралася дістати родинні альбоми! — широко всміхнулася мама й рушила у вітальню.

— Родинні аль... боже! — пробубонів Джо собі під ніс.

— Прекрасно! — радісно розширив очі Аджай.

Джо зайшов у вітальню, повну телекореспондентів, візажистів, операторів, режисерів; був там і репортер зі школи — Чарлі Джеймс. Усі вони попивали чай і жували мамині пампушки.

— Ці штуки твердіші за карамельки, — нарікав пишно-волосий чоловік з американським акцентом.

Мама Джо схопила з шафки альбом і втиснулася на канапі між двома американськими журналістами.

— Ось Джо ще зовсім маленький, — заговорила вона, передаючи альбом по колу. — Він завжди був бунтівником — не хотів штанці носити аж до шістьох років. Дивіться, ось доказ!

⁴ Марміт — дуже солоня паста на основі дріжджів, схожа на густий соєвий соус.

— МАМО! — скрикнув Джо.

— Зараз я все владнаю, — сказав Аджай і вийшов наперед, як суддя в боксі. — Дякую, леді та джентльмени з преси, але думаю, вам час уже розходитися. Нам з клієнтом потрібно братися до важливого планування.

— Джо збирається балотуватися на прем'єра? — запитав Чарлі.

— Він побореться за найвищу посаду? — викрикнув хтось інший.

— Я ж дитина! — мовив Джо. — Діти не стають прем'єрами! Я просто хочу врятувати наш парк!

— Будь ласка, більше жодних запитань. Якщо з'являться новини, ви дізнаєтеся по це першими! — оголосив Аджай, занадто добре вжившись у роль.

Кореспонденти буркотіли й нарікали, але помаленьку почали виходити з будинку. Аджай схопив Джо за зап'ясток, і вдвох вони піднялися нагору в кімнату Джо, стараючись на сходах не розтоптати команду корейського телебачення. Нарешті Аджай захряснув двері. Поглянув на Джо — і вибухнув сміхом.

— За шкалою від нуля до божевілля це поза шкалою!

— Тобі не здається, що все трохи виходить з-під контролю? — спитав Джо, визираючи у вікно на гелікоптер, який кружляв над будинком.

— Аж ніяк, Джо! Це тільки початок.

— Але це зовсім не схоже на мене, Аджаю, таке радше могло трапитися з тобою. Вони обрали не ту людину, — мовив Джо.

— Ніточки, вони обрали саме ту, що треба. Ти просто ще сам цього не розумієш. Це ж ти виступив, не я. Це ж ти накричав на прем'єр-міністра, щоб урятувати парк, — сказав Аджай. — Слухай, за кілька днів усе, напевно, стихне — так завжди буває.

— Але уяви...

— ...що ти стаєш прем'єром? — перебив його Аджай.

— Ага... Уяви: життя у великому маєтку, не треба ходити до школи, більше ніякої домашки з математики. Морозиво

на сніданок, яке приносить на срібній таці дворецький на ім'я Сміттерс чи як там! Уяви: можна гуляти де заманеться й робити що заманеться! — розсміявся Джо.

— Весело було б, ага? Точно краще, ніж газети розносити, — сказав Аджай. — Але не варто хвилюватися. Скоро все вляжеться. Ну, я хотів сказати, ніхто ж не дозволить дитині стати прем'єр-міністром, правда ж?

ВЛАДУ НАРОДУ!

— Учора, коли дванадцятирічний хлопчина кинув виклик авторитетові прем'єр-міністра, світ політики поринув у хаос. Нині лунає чимало закликів до цього молодого хлопця очолити країну. Так-так, до дванадцятирічного хлопчини. До нас приєднується фахівець з конституційного права Г'юго Співлер. Г'юго, а таке взагалі можливо?

— Гарне питання, Данкане, містере Фрінгу. Наскільки я знаю, ніде не написано, що прем'єр-міністр має бути повнолітній. У законодавстві згадується, що за надзвичайних ситуацій це вирішує чинний прем'єр. Якщо він відчуває, що не має підтримки країни, то може подати у відставку й передати владу, кому вважатиме за потрібне... на умовах...

— Дякую, містере Співлере. Отже, що ми маємо: якщо цього хоче народ і хоче парламент, то прем'єр-міністрові тільки залишається, так би мовити, віддати ключі від резиденції на Даунінг-стріт. Це був надзвичайний день в історії нашої країни. У повітрі відчуваються зміни. Зміни, яких ми всі в душі прагнули, але боялися їх вимагати. Ніхто на це не наважився, окрім Джо Перкінза — маленького хлопчика з великими ідеями! З вами був Данкан Фрінг, новини каналу «Ай-Ті-Ві». Передаю слово студії.

— Ну чудово. Просто чудово... — зітхнув Персиваль Т. Дакголл, дивлячись телевизор. — Я в політиці вже тридцять п'ять років, а хлопчисько, що в ній усього один день, уже набув такої популярності, яка мені взагалі не світить. Так соромно мені не було відтоді, як я гепнувся на офіційному відкритті сесії Парламенту.

— Красунчик, — пирхнула Віолетта.

Персиваль сидів у своєму кабінеті, заткнувши за комір серветку, їв яйця по-шотландськи⁵ й дивився новини по телевизору. Коли Дакголл нервував, то любив попоїсти. Особливо любляв він яйця по-шотландськи і зараз доїдав уже третій пакет.

⁵ Яйця по-шотландськи — страва британської кухні: варені яйця, обмазані м'ясним фаршем і обсмажені в панірувальних сухарях.

— Мені що — усе робити самій? — зітхнула Віолетта.

— Про що це ви? — запитав Персиваль, запихаючи в масного рота перше яйце з пакетика номер чотири.

— Ви повинні щось йому запропонувати. Довідатися, чого він хоче, і дати це йому.

— Хочете сказати — запропонувати йому... — почав був Персиваль.

— Так! Він отримає що хоче, і ви отримаєте що хочете.

— Ну, мабуть, я міг би... може, саме час... — Дакголл усміхнувся. — Віолетто, ви геній! Відсвяткуймо яйцем по-шотландськи!

Різко прокинувшись, Джо здригнувся — і з ліжка гримнувся на підлогу, а потім, як зазвичай уранці, позіхнув, розсунув фіранки, потягнувся й почухав зад.

— А-А-А-А-А-АЙ! —

заверещав Джо, визирнувши у вікно. На вулиці зібралось, певно, зо тисячу людей, і всі вони дивилися на нього. Швидко засмикнувши назад фіранки, Джо струснув головою, намагаючись осмислити побачене. Спогади про вчорашнє раптом звалилися на нього, мало не розчавивши. Джо тришечки відсунув фіранку й визирнув у щілинку. Величезний натовп унизу й досі виглядав його. Ціла вулиця, включно з половиною світової преси, щойно побачила, як він, стоячи в піжамі з малюнком Поштаря Пета⁶, чухає зад. І таки так, Джо добре розумів: він уже занадто дорослий, щоб носити піжаму з Поштарем Петом, але то була його улюблена, дуже зручна, і він обожнював у ній спати. То й що!

— Доброго ранку, синку! — радісно привіталася мама, залітаючи до нього в кімнату. — Час вставати. Я приготувала на сніданок твою улюблену страву.

— Я не голодний, — озвався Джо.

⁶ Поштар Пет — герой популярного однойменного мультиплікаційного серіалу.

— Усім найкращим світовим лідерам варто снідати, — саркастично відповіла мама.

— Я не прем'єр-міністр, я дванадцятирічний хлопчик на ім'я Джо, який носить піжаму з Поштарем Петом. І все, чого я хочу, — це врятувати парк і повернути тобі твою роботу. І мені б дуже хотілося, щоб всі дали мені спокій і забули про вчорашні дурниці про всяке там прем'єр-міністрство. І в кожному разі сьогодні я не можу стати прем'єром — у мене два уроки хімії!

— Уже немає. Містер Брукс відпустив тебе з уроків на день. Він щойно дзвонив, щось бубонів там про басейн чи щось таке. Тобі це про щось каже?

— Ох... — зітхнув Джо.

— І взагалі: ти можеш стати прем'єром-міністром — так сказав ось тільки-но чоловік у новинах. Тому йди під'їж, — широко всміхнулася мама.

— Стривай, він сказав що?! — дійшло до Джо.

— Сказав, що якщо народ захоче, то все, що прем'єр-міністрові треба буде зробити, — це просто передати тобі владу.

— Ну, це навряд чи станеться, він ненавидить мене: я ж обізвав його «великим пройдисвітом», пам'ятаєш? — з полегшенням зітхнув Джо.

— Ну, дива трапляються, — сказала мама. — А тепер їж, синку, мій хоробрий політику.

— Закладаюся, президента Сполучених Штатів не будить уранці мама з повною тацею... — Джо подивився на свій сніданок, — риби з картоплею фрі?

— Це ж ваша улюблена страва, містере прем'єр-міністре! — радісно сказала мама.

— На сніданок?.. — перепитав Джо, збентежено піднявши на неї очі.

— Це ж ваша улюблена страва, містере прем'єр-міністре! — повторила мама, як папуга. — Хочеш горохового пюре й кетчупу?

— На сніданок?! — і собі повторив Джо. Гратися в повторухи-мухи можна й удвох, подумалося йому.

— Це ж ваша...

— Авжеж, авжеж, ваша улюблена страва, містере прем'єр-міністре, — закінчив за неї репліку Джо. — Хай там як, а я не прем'єр-міністр.

— Ще ні! — увірвався Аджай у кімнату Джо. — Агов, чуваче, там унизу якесь шестирічне малюча чекає, щоб ти повернув йому його піжаму.

— Дуже смішно, — огризнувся Джо. — І взагалі, ти чого це не у шкільній формі?

Аджай був у костюмі-трійці, ще й при краватці. Під пахвою він тримав кілька газет, в обох руках — по мобільному телефону, а ще один телефон притискав плечем до вуха. Він був готовий до справ.

— Мене теж звільнили на день. Цей містер Брукс мені завжди подобався... Так, бігом! Нам треба вирушати, — сказав Аджай.

— Куди? — запитав Джо, чухаючи потилицю.

За п'ять хвилин Джо був уже внизу, одягнений і з пригладженою — наскільки це йому вдалося з ранковим кублом — чуприною.

— Ну гаразд, який план? — спитав він, доїдаючи з тарілки останній шматочок картоплі, що залишив йому Аджай.

— Ну, як твій пресменеджер, гуру по життю і... — почав був Аджай.

— Ага, я тут якраз міркував про це. Ну, тобто, не зрозумій мене хибно, класно мати тебе на борту, але навіщо мені менеджер і чим ти збираєшся займатися?

— Джо, ти мене ображаєш. Хіба ж це не очевидно? — запитав Аджай.

— Е-е-е...

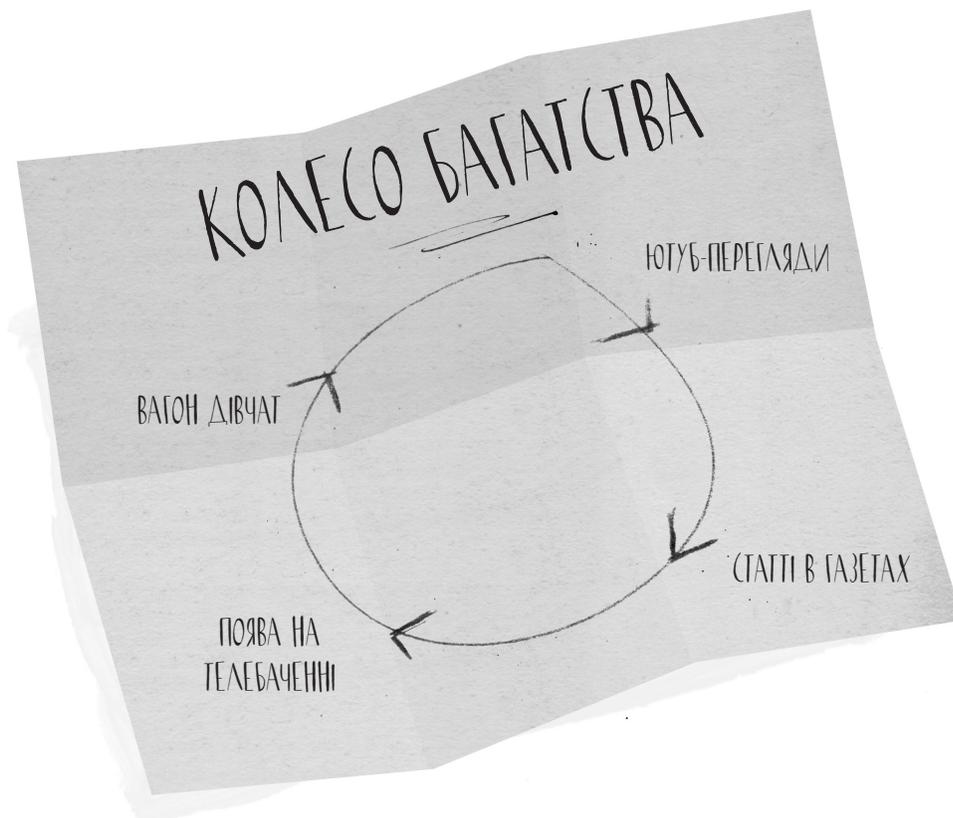
— Ти, Джо, гарячий.

— Гарячий? — помацав собі лоба Джо.

— Та ні, не через температуру! — мовив Аджай. — Маю на увазі — гарячий, як гаряча пропозиція! Дай-но я намалюю тобі схемку — називається «Колесо багатства». — Аджай заходився шкрябати на серветці. — Ти став знаменитістю, а те, що нам треба, — стати багатими...

— І порятунок парку?.. — перебив його Джо.

— Я саме підходив до цього... і порятунок парку... Головне — це не зациклюватися на чомусь одному. Може, кар'єра в політиці, може, просто станеш кінозіркою — хтозна. Треба максимально збільшити наш... маю на увазі — твій потенціал.

Аджай увімкнув телевізор. По всіх каналах крутили той самий ролик — як Джо кричить на прем'єр-міністра. Він був і на каналах новин, він був і на каналах розваг. Обличчя Джо було всюди. Ролик супроводжувала нарізка з висловлювань людей з вулиці. «Хочу, щоб той хлопчина став нашим прем'єр-міністром, мене вже нудить від тих бовдурів, які рік у рік підводять нас, хай хтось новий буде! ДЖО НА ПРЕМ'ЄРА!» — горлав якийсь чоловік, а перехожі в нього за спиною підтримували його схвальними вигуками.

— І таке робиться на всіх каналах в усіх телевізорах по всьому світу. Ти вже набрав понад мільярд переглядів на ютубі. Ти навіть популярніший за кота, який грає на піаніно! Нам треба скористатися такою славою — таке навряд чи повториться коли-небудь ще раз. Питання лише в тому, що ми з усім цим зробимо. Це все про можливості й про те, щоб не зациклюватися на чомусь одному! — усміхнувся Аджай і широким розчерком закінчив свою схему.

Джо присів за кухонний стіл. Переглянув газети, які приніс Аджай. Усюди на перших шпальтах був Джо. Перед його очима скакали слова на кшталт «сенсація» і «найвідоміший у світі хлопчик», але він наче не розумів їх до кінця. Насправді він лише хотів урятувати парк, але якимось чином, попри його волю, отак усе закрутилося. Може, це й на краще? Може, найліпший план — відсутність плану? Ну, тобто вчора Джо гадки не мав, що скаже прем'єр-міністрові, а все вийшло добре... так би мовити. Можна просто почекати, що буде далі, — дивніше вже точно не буде.

І тут почувся стукіт у двері.

— О, це, мабуть, якийсь із мисливців за автографами, — сказала мама, рушаючи до дверей.

— Ну то що, Джо, що далі? — запитав Аджай.

— Нам треба їхати на Даунінг-стріт, — оголосила мама, повертаючись на кухню. — Під дверима стоїть водій прем'єр-міністра... Джо, по тебе послали машину! Тебе ж не ув'язнять у лондонському Тауері й не відрубають тобі голову?

— Боюся, так і буде! — верескнув Джо.

— Розслабся, — усміхнувся Аджай. — Зараз уже нікого не саджають у Тауер і не рубають нікому голів. Максимум — це п'ять років у звичайній в'язниці. Ну, сім щонайбільше...

- А-А-А-А-А-А-А! -

заскавулили Джо з мамою одночасно.

— Та я ЖАРТУЮ! Це ж добре, Джо. Прем'єр-міністр, мабуть, хоче просити миру, бо ти псуєш йому імідж. Він хоче, щоб ти відступився, і тоді в нього все нормально знову буде, як завжди. Він хоче щось тобі запропонувати... може, зберегти парк. Гадаю, тобі вдалося, Джо. Гадаю, ти переміг.

— Більшого мені й не треба. А потім зможемо повернутися до нормального життя, — сказав Джо, поглядаючи на маму. Хіба ж міг він передбачити, що нормального життя вже більше не буде?

РЯТУЙТЕ!

Джо разом з мамою і Аджаем вийшов із чорного ходу, щоб уникнути натовпу, але не так сталося, як гадалося: усе одно довелося тікати від погоні бічними вуличками й тісними скверами Лондона. Джо в найкращій своїй сорочці, мама — в капелюшку й пальті, а Аджай — в метушні з телефоном.

— Ні, кажу вам, *скасуйте* інтерв'ю. Мій клієнт не встигає: йому треба на Даунінг-стріт. Скільки ще повторювати? Ви що — п'яний? Не смійте говорити зі мною в такому тоні! Ні, ну ви тільки подивіться на нього... САМ ТАКИЙ! — Аджай кинув слухавку. — Я скасував твій виступ на дитячому каналі з містером Тамблом.

З бічної вулиці виїхала чорна машина.

— Перкінз? — прогримів ізсередини голос.

— Так! — озвався Джо.

— Сідай, прем'єр-міністр чекає.

— Ця автівка більша за наш будинок, — пробурмотіла мама, залазячи в салон. У машині було прохолодно й тихо. Чорні шкіряні сидіння виявилися зручнішими за найзручнішу канапу. У салоні навіть був телеекран, і не простий програвач, де хіба що «Доктора Хто» переглянути можна, а справжній телевізор з усіма каналами.

— Агов, дивіться, це ми! — вигукнув Аджай, тицьнувши в екран. І справді: у кадрі були вони, а знімали їх з висоти, з гелікоптера. Унизу був підпис: «Перкінз виїхав на Даунінг-стріт для врегулювання конфлікту».

— Погляньте, який натовп! — скрикнула мама. Попереду на вулиці аж мурашилося від людей. Мабуть, вони всі також дивилися телевізор, бо здавалося, що з усіх навколишніх будинків на вулицю повисипали люди, щоб побачити Джо.

— З такими темпами ми туди ніколи не доїдемо, — буркнув водій.

— А в даху є люк... містере е-е-е... — запитав Аджай.

— Мене звати Стівенз, сер. І так: люк є.

— І має бути щось таке, як гучномовець, правда?

— Так. Є гучномовець на даху та мікрофон у підлокітнику сидіння. Але користуватися цим можна тільки в надзвичайних випадках, — пояснив Стівенз.

— А це і є надзвичайний випадок. У мене план! — Аджайові очі заблищали, коли він витягнув зі сховку в підлокітнику мікрофон.

Люк у даху повільно відчинився. Юрма примовкла, збагнувши, що зараз щось відбудеться. Зненацька з люка вистромився по плечі Аджай, стискаючи мікрофона.

— Добридень усім! — загорлав Аджай. — Ви готові сьогодні встановити рекорд?

— ТА-А-АК! — заволали у відповідь люди, у голосах яких вчувалася збудження впереміш зі збентеженням.

— Добре! Ось як ми вчинимо. Ви змістіться на цей бік вулиці, а ви — на той, — жестами показав Аджай, і натовп розійшовся посередині, відкриваючи вікно для проїзду машини. — А тепер підносьте вгору руки, бо зараз ми так дамо п'ять, що поставимо світовий рекорд! — горлав Аджай. — Але ж ви не тільки мені хочете дати п'ять, правильно?

— Ні! — закричали люди.

— А кому ще? — питав Аджай, приставляючи долоню до вуха.

— ХОЧЕМО ДЖО! — зарепетували всі в один голос.

— Хотите кого-о-о-о-о? — перепитав Аджай, який не дарма стільки років поспіль дивився лялькові вистави про Панча і Джуді⁷.

— ХОЧЕМО ДЖО! — удвічі гучніше пролунала та сама відповідь. Аджай опустився в машину.

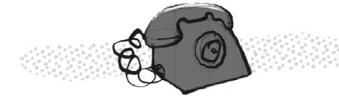
— Уперед, Джо, — усміхнувся він. — Дамо п'ять!

— Не все так просто, — занервувався Джо. — Коли я минулого разу дав комусь п'ять, то розбив йому носа до крові.

— Та все буде гаразд, просто витягни руку. Давай, захоплена публіка вже чекає на тебе, — вишкірився Аджай.

Глибоко вдихнувши, Джо вистромив з люка голову. Здійнявся такий шум, начебто хтось із цебра обдав тебе оплесками. Спершу Джо був просто приголомшений, а потім поглянув на Аджая й маму, які вже також встигли вилізти з люка, — і зненацька нервозність почала відступати. «ДЖО НА ПРЕМ'ЄРА!» — кричали люди знову і знову. Аджай, Джо та мама простягнули руки й почали давати п'ять людям, повз яких у цей час проїжджали. Джо відчув, як його накриває хвиля щастя. І не через найкрутішу в житті поїздку в лімузині, не через славу, а через те, що нарешті до нього прийшло відчуття: він переможе. Він змусить прем'єр-міністра зберегти парк і мамину роботу.

⁷ Панч і Джуді — головні персонажі традиційного вуличного лялькового театру, у якому помічник ляльководи зазвичай заохочує глядачів до активної участі в спектаклі.

Незабаром вони втрюх доїхали до Даунінг-стріт, 10. Мама й Аджай перші вилізли з лімузина, а за ними, утративши рівновагу, випав з машини і Джо.

— Треба було б рулетиків з інжиром прихопити, — схвильовано промовила мама.

— Навіщо? — запитав Джо.

— Не можна приходити в гості з порожніми руками, — пояснила мама.

— Місіс П., ми зібралися на врегулювання політичного конфлікту, а не на дитяче чаювання. Так, народе, усі зробили серйозні обличчя!

— Аджай має рацію, мамо, спочатку ми маємо сказати тверде «ні». Показати, що в нас серйозні наміри, — рішуче сказав Джо.

Двері резиденції на Даунінг-стріт розійшлися, і показався сивий джентльмен в окулярах-півмісяцях.

— А, юний Перкінз з родиною, я так розумію, — сухо промовив Дженкінз.

— Ні! — закричала мама й, усміхнувшись, змовницьки кивнула Джо та Аджаєві.

— Перепрошую, помилився, — сказав літній пан, і двері зачинилися. Джо з Аджаєм перезирнулися, а тоді глянули на маму. Аджай знову постукав у двері. Відчинив той самий літній джентльмен.

— Добридень, я — Джо Перкінз, — промовив Джо.

— НІ, ЦЕ НЕ ВІН! — знову закричала мама.

— МАМО! Поки що не треба казати рішуче «ні». Дозволь говорити нам з Аджаєм.

— Мене звати Дженкінз, — представився літній пан.

— НІ, ЦЕ НЕ ВИ! — закричала мама. — Вибачте, стара звичка, знаєте, довго зникає.

Не встигли вони й оком змигнути, як Дженкінз затягнув їх у двері — гул і гамір миттєво стихли. Вони стояли у вестибюлі величної будівлі з високою стелею і шикарним товстим килимом на підлозі.

— Га-а-арний килимочок, — присвиснув Аджай.

— Дякую, ми старалися, — зітхнув Дженкінз. — Прем'єр-міністр зустрінеться з вами просто зараз.

Дженкінз повів усіх трьох коридором до велетенського кабінету. За столом сидів Персиваль Т. Дакголл, а поряд з ним стояла Віолетта. Дакголл жував уже п'яте яйце по-шотландськи за день.

— О, ви вже тут? — промовив він, плюючись навсідбіч шматочками фаршу та яйця.

— Пхе, діти, — форкнула Віолетта. — Потім треба буде якнайшвидше все тут парою почистити.

— Містере прем'єр-міністре, сер, — почав Джо, — я хотів лише сказати, що мені прикро через те, як я вчора зірвався. Я просто хотів урятувати парк, розумієте, там працює моя мама...

— Знаю я, навіщо ти приїхав, можеш не розповідати свою сльозливу історію, я мільйон разів чув її по телевізору за остан-

ні декілька годин. Якщо чесно, мене від тебе нудить. Знаєш, не так і легко бути прем'єр-міністром. Правду кажучи, з першого дня це було якесь жахіття! Кавоварка не працює! Здавалося б, прем'єр-міністр мав би право отримати філіжанку доброї кави, еге ж?! А ще хтось цупить найкраще шоколадне печиво. Думаю, навмисно це робить, бо не любить мене. Бачив я, що люди пишуть на стінах у вбиральнях, ну, ти знаєш: «Прем'єр-міністр — гівнюк!» Я бачу ВСЕ! Гарзд, до біса їх, скажу я. Я все одно ніколи не хотів бути прем'єром — я хотів стати машиністом потяга. Може, ще стану? Стану чи ні, а З МЕНЕ ДОСИТЬ! — оголосив Персиваль, підводячись і божевільно шкірячись.

— Що?! — вигукнув Джо.

— Що?! — зашипіла Віолетта.

— Ось, підпиши це — й отримаєш усе, що хочеш, — Дакголл вручив Джо якісь папери.

— Ви збережете парк?! — вигукнув Джо, хапаючи папери й миттєво їх підписуючи, поки прем'єр-міністр не передумав. Джо поглянув на маму й на Аджая. Усе вдалося, вони перемогли!

— Що значить «з вас досить»? — перепитала Віолетта.

— Наївся під зав'язку. З мене досить і його, — указав Персиваль на Джо, — і вас! — заверещав він.

Віолетта спробувала всміхнутися. Усмішки були не тим, у чому вона мала раніше досвід, але зараз вона старалася як могла.

— Що ж, давно пора. Я хотіла сказати: країна вдячна вам за службу і за все, за все, але насправді варто вам було віддати владу ще багато років тому.

Віолетта витягнула сантиметр і почала обміряти гардини.

— Ну, для початку позбудемося їх.

— Стривайте-но... — пробурмотів Джо, уважніше придивляючись до паперів, які щойно підписав. — Це неправильно... тут ніде не згадується парк...

— Не розумію, навіщо ви міряєте гардини, Віолетто, — мовив Персиваль, радісно запихаючись ще одним яйцем.

— Про що це ви? — запитала Віолетта.

— Це якийсь безглуздя, — сказав тим часом Джо, чухаючи потилицю. — Тут написано, що я...

— Бо це ж не ви тепер... — почав пояснювати Віолетті Персиваль.

— ПРЕМ'ЄР-МІНІСТР! — закричав Джо.

Віолетта глянула на Джо. Він натомість глянув на неї. А потім вони обоє повернулися до Персиваля.

— ЩО?! — водночас вигукнули Джо й Віолетта.

— Ви чули. І взагалі, я зробив так, як ви сказали, Віолетто. Дав йому те, чого він хоче.

— Ви ідіот! — заверещала Віолетта. — Ви зробили його прем'єр-міністром! А як же я?!

— Я б зробив прем'єр-міністром вас, Віолетто, але мені дещо завадило, — пирхнув Персиваль.

— Що саме?

— Ваш характер. Ви жахлива людина. Знаю, я і сам доволі нестерпний, але настільки паскудної людини, як ви, Віолетто, я в житті не зустрічав. А я політик, тож можете уявити, яка жорстка конкуренція в цій галузі.

— Але я гадав, що ви хочете врятувати парк! Я гадав, саме тому мене запросили сюди! — закричав Джо.

— Станеш прем'єр-міністром — сам зможеш урятувати парк. На посту прем'єра можеш робити що заманеться.

— Але я не хочу бути прем'єр-міністром! — скрикнув Джо.

— Зате я хо-о-очу! — скрикнула Віолетта.

— Так вам обом і треба. Хто сказав, що Персиваль Т. Дакголл ідіот? Шкода тільки, що я не побачу, як весело вам двом працюватиметься разом. Віолетто, познайомтеся з Джо, своїм новим шефом, — оголосив Персиваль Т. Дакголл і зареготав. — А парки? Це відповідальність віцепрем'єра.

— А хіба це не... — почав був Джо.

— Джо, познайомся з віцепрем'єркою Віолеттою.

Персиваль знову зареготав, тільки ще гучніше, повсюди розбризкуючи напівпережовані яйця по-шотландськи.

— Розважайтеся тут удвох. А я надішлю вам листівку з училища машиністів!

І Персиваль Т. Дакголм побіг з кімнати, на ходу імітуючи гудок потяга.

Джо опустив погляд на папери зі своїм підписом. Може, Персиваль пожартував? Ну знаєте, як ото дорослим інколи здається, що вони такі страшенно кумедні, а нікому не смішно. Може, то був саме такий випадок?

— ЦЕ НЕМОЖЛИВО —
Я НЕ МОЖУ БУТИ ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРОМ! —

закричав Джо.

— А тут написано, що можете, — сказав Дженкінз, вихоплюючи у Джо папери. З обличчя Дженкінза зійшли всі фарби, коли він урочисто поглянув на Джо. — Ласкаво просимо на борт, сер.

НОВИЙ ЛІДЕР

— Цього, можна сказати, доленосного для країни дня ми перебуваємо на Даунінг-стріт. Це Чарлі Джеймс з неймовірними екстреними новинами. Нам повідомляють, що прем'єр-міністр подав у відставку, бо хоче стати машиністом потяга. Якщо точніше, ми щойно отримали ось таку коротеньку заяву від Персиваля Т. Дакголма:

«ГЕТЬ ВІД МЕНЕ,
БОВДУРИ, ТУ-ТУ-У-У!»

— Ми очікуємо новин від його наступника. Чи заступить його віцепрем'єрка, яка, як відомо, завжди плекала надії обійняти посаду прем'єр-міністра, чи... стривайте... ми щойно отримали інформацію, що новим прем'єром став... Джо Перкінз. Він тільки-но підписав папери. Що ж, не сподівався я побачити в кріслі прем'єр-міністра дванадцятирічного хлопчика. Це просто неймовірний поворот... Чекаємо з хвилини на хвилину, що Джо вийде і скаже кілька слів.

— Не піду я туди! — запанікував Джо. — Ви не примусите мене. Я прем'єр-міністр — я вас усіх звільню. Звільню просто зараз!

— Мене ти звільнити не можеш — я твоя мати, — прийшла на допомогу мама Джо. — І Дженкінз має рацію — ти маєш щось сказати. Світ чекає.

Джо сів. Ну, як по правді, то він перечепився через килим і впав на підлогу, але вирішив, що оскільки він усе одно вже опинився на підлозі, то незле буде й трохи посидіти. Роззирнувшись, він побачив, що мама начепила на обличчя усмішку «вперед, усе буде гаразд». Вона завжди так усміхалася, коли Джо грав у шкільному спектаклі або приходив на урок плавання.

— Це така традиція: коли людина стає прем'єр-міністром, вона повинна звернутися до свого народу кількома словами, — зітхнув Дженкінз.

— Я не хочу. Хочу просто посидіти і, може, випити склянку молока, поки все це не розсмокчеться. І взагалі, скільки мені треба бути прем'єр-міністром? — запитав Джо.

— Не так уже й довго.

— Хух!..

— Чотири роки, може, п'ять. Вони пролетять непомітно. Якщо, звісно, ви не вскочите в якусь халепу й вам не доведеться подати у відставку...

- А-А-А-А-А-А-А! -

аж закричав Джо.

— О боже, ти жалюгідний, — пирхнула Віолетта. — Не можу повірити, що той ідіот призначив тебе національним лідером!

— Тю, та в чому проблема? — мовив Аджай. — Слухай, ти тепер біля керма. Можеш робити, що заманеться. Можеш вийти до людей, заспівати «Чо-чо-чорні вівці»⁸, натягти штани аж на голову — і нічого поганого не станеться.

— А нагадай-но мені, навіщо я зробив тебе своїм пресменеджером? — заскиглив Джо.

— Я не пропоную тобі саме так і вчинити! — розсміявся Аджай. — Я просто хочу сказати: ти ж Джо Перкінз, хлопець, який не може схибити. Просто вийди до людей і будь собою. Ось за що люди тебе полюбили. Просто кажи їм правду.

— Змушений визнати, але ваш малий дивакуватий друг має рацію, — докинув Дженкінз.

— Дякую... стривайте, як ви сказали? — вигукнув Аджай.

— Ох, ну гара-а-азд, — здався Джо.

— Я більше цього не витримаю, — верескнула Віолетта. — Цього разу ти, може, й переміг, але затям собі добре, Перкінзе: я стежитиму за тобою й чекатиму, коли ти схибиш. Ти відібрав у мене те, що по праву належало мені, і я не дам тобі про це забути!

З цими словами Віолетта вилетіла з кімнати.

— Не звертайте на неї уваги, — спокійно промовив Дженкінз, ведучи Джо до парадних дверей. — Усе буде гаразд, сер.

— Кличте мене Джо.

— Якщо ви не проти, то краще я й далі звертатимуся до вас «сер», сер.

⁸ «Чо-чо-чорні вівці» («Baa Baa Black Sheep») — старовинна англійська забавлянка, яка вже близько 40 років викликає голосні суперечки щодо її політкоректності.

— Тільки не «сер-сер», бо так ще гірше!

— Та ні, звісно. Сер.

Джо глибоко вдихнув і вийшов за двері, де на нього вже чекав натовп. Йому стало цікаво, чи зможе він колись звикнути до того, що всі його вітають і махають йому, та не встиг він відповісти собі на це запитання, як уже дійшов до мікрофона. Джо став навшпиньки, щоб дотягнутися до нього, але це не допомогло: стійка виявилася занадто високою.

— Нижче не опускається, — зненацька прошепотів поряд з ним Дженкінз.

— І що ж мені робити?

— Вам... вам доведеться залізти мені на спину, — сказав Дженкінз.

— Серйозно? Але ж вам років вісімдесят — я не хочу вам карк зламати.

— Мені шістдесят два! — прошипів Дженкінз. — А тепер просто лізьте.

— Ой, чом би й ні, — прошепотів Джо, залазячи на спину Дженкінза, який опустився навкарачки.

— Е-е-е... привіт, — промовив Джо до натовпу, що завмер в очікуванні. Нервово прокашлявся. — Схоже, я тепер новий прем'єр-міністр. Сам не знаю, як це сталося. Гадаю, найпершим моїм завданням на посаді прем'єра буде дуже-дуже уважно читати те, що я підписую.

У натовпі де-не-де почувся легкий смішок.

— Подякуйте попередньому прем'єр-міністрові. Така традиція! — засичав знизу Дженкінз.

— А, так, звісно, — кивнув Джо, стараючись притлумити тремтіння в голосі. — Дозвольте забрати у вас ще хвилинку, щоб подякувати колишньому прем'єр-міністрові за його тяжку працю. Знаю, це буде велика втрата для виробників яєць по-шотландськи всієї Великої Британії.

Над натовпом знову пронеслися смішки. Джо озирнувся, і мама широко всміхнулася до нього й обома великими пальцями показала «во!». А Джо вже розійшовся не на жарт.

— Гадаю, ми всі зичимо йому всього найкращого на новій роботі машиністом. А ще я хочу подякувати своїй мамі й Аджаєві, бо без них я ніколи б не опинився тут.

Аджай і мама усміхнено презирнулися.

— Останні кілька днів були дуже дивні. Ну, тобто зараз я мав би сидіти на хімії, а натомість перебираю на себе керівництво країною. Я навіть газети ще нормально розносити не навчився — хтозна, як воно далі буде...

Джо замовк і обвів людей поглядом. Це його шанс щось зробити. Принести зміни.

— Одне я вам точно обіцяю: нудно не буде, а я робитиму все можливе для країни і для її народу! Туди, де точаться сварки, ми принесемо сміх, де торжествує желе, ми принесемо морозиво, де панують стільці, ми принесемо м'які подушки! Дякую всім і до побачення!

Під пицання мікрофона й вищання Дженкінза Джо зістрибнув на землю. А потім вибухнули оплески. Шляху назад не було. Джо став прем'єр-міністром. Джо був відповідальний за цілу країну. І знаєте що? Відчуття було збіса приємне!

— Повірити не можу, що керувати країною призначили дитину. За все своє життя я такого не бачив, — пробурмотів до себе Дженкінз, витираючи самотні сльозинку зі свого ока.

— Це історичний день, еге. Пробиває на емоції? — сказав Джо, помітивши, що Дженкінз уже схлипує.

— Щось на зразок того, сер. — Дженкінз промокнув очі носовичком і болісно застогнав, перш ніж узяти себе в руки. — На Даунінг-стріт вистачить місця на всіх вас, і завтра ми влаштуємо переїзд вашої родини. Мабуть, сер погодиться на екскурсію резиденцією прем'єр-міністра?

РЕЗИДЕНЦІЯ

— Ласкаво просимо до вашої нової домівки, — сухо промовив Дженкінз, вручаючи Джо мобільний телефон. — Кожен прем'єр отримує прем'єрський телефон. Це найновіша модель, з камерою і диктофоном. Ця будівля — живе серце Британії. Останні кілька століть усі рішення, які стосуються країни, ухвалюються саме тут.

У будівлі стояв гамір: чулися голоси і стукотіння пальців по клавіатурі. У повітрі відчувалася заклопотаність, неначе за кожним рогом відбувалося щось страшенно важливе й таємне. Ціла будівля мала дивний... ні, не дух, а радше запах. Він стояв у носі й липнув до піднебіння. Що ж воно таке? Джо гучно втягнув повітря.

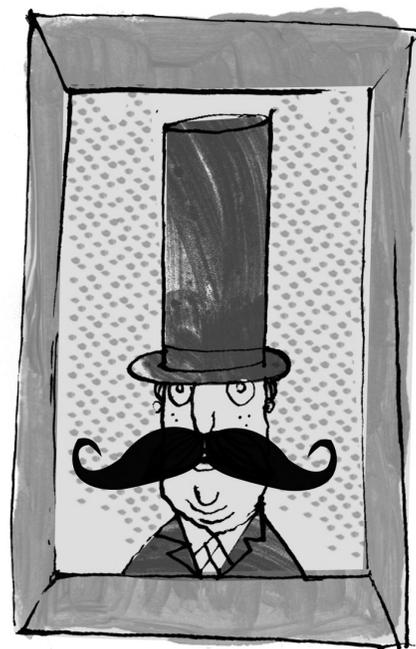
— Чим воно пахне? — поцікавився він.

— На мене дивитися не треба, — невинно заявив Аджай. І цього разу то справді був не Аджай. То було щось інше. Джо задумливо похитав головою й рушив далі за Дженкінзом.

— Ой, дивіться, у них туалет і на першому поверсі є! — вигукнула мама, ще й дуже голосно, як на Джо.

— Узагалі-то у нас їх тридцять вісім, — сказав Дженкінз.

— Отакої! Казала тобі, що тут буде шикарно, — мовила мама.

ЛОРА ВІФФІ

Раптом Джо став як стій, приголомшений видовищем, яке відкрилося перед його очима. Вони стояли біля підніжжя гігантських сходів, які піднімалися вздовж стін під самісінький верх. По всій довжині цих сходів на стінах висіли портрети. Джо сподобалося, що внизу вони були чорно-білі, а що далі вгору, то яскравішими ставали кольори.

— Ого! Тут усі колишні прем'єр-міністри, правильно? — вражено поцікавився Аджай.

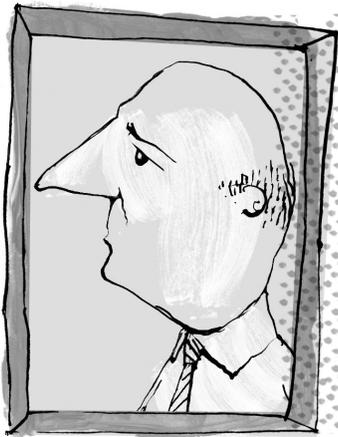
— А мій портрет тут також повісять? — видихнув Джо.

— Певна річ, прем'єр-міністре.

Оце вперше його реально назвали прем'єр-міністром. Джо відчув, як у животі завирувала суміш радісного збудження та хвилювання.

— А тепер почнімо екскурсію, — оголосив Дженкінз, який, поза сумнівом, уже виголошував цю промову раз чи двічі. — Будинок на Даунінг-стріт, 10, служить резиденцією прем'єр-міністра

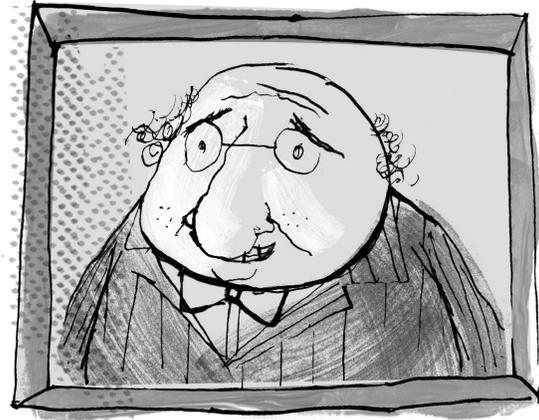
СЕР ГЕНРІ СПАМ

з 1732 року. Він налічує приблизно сто кімнат, плюс-мінус одна-дві кімнатчини.

Джо, його мамі й Аджай довелось попітніти, щоб не відставати від Дженкінза, який розгонисто простував коридором, описуючи всі цікавинки, які їм траплялися. Зали були велетенські — Джо ще в житті таких не бачив. Несподівано Джо відчув тут себе зовсім маленьким. А ще Джо й Аджай помітили дещо

інше. З дверей кімнат і з-за рогу коридора повсякчас вистромлювалися голови — усі витріщалися на них.

— Почуваюся, як у зоопарку, — прошепотів Аджай.

ПОЛ МІФІНГЕР

— І я, от тільки не знаю — помахати їм чи загарчати, — сказав Джо.

— Це він! — не раз і не двічі долітало до Джо.

— Хто всі ці люди? — запитав Джо у Дженкінза.

— Це ваші підлеглі, прем'єр-міністре, — відповів Дженкінз. — Їхнє завдання — допомагати вам і давати поради. Керувати країною — серйозна справа, одна людина самотужки не впорається. Ось наприклад, сер, — зупинився Дженкінз і раптом гаркнув на всю горлянку: — **ЯКИЙ СЬОГОДНІ КУРС АМЕРИКАНСЬКОГО ДОЛАРА ДО БРИТАНСЬКОГО ФУНТА?**

Наче з повітря, у дверях матеріалізувалася голова.

— 1,6018!

— О, а можна й мені так спробувати? — пожвавився Джо.

— Чом би й ні, — втомлено зронив Дженкінз.

— **ЯКА ДОВЖИНА МОТУЗКИ?** — загорлав Джо на всі легені.

— **У СЕРЕДНЬОМУ 1,574 МЕТРА!** — пролунав голос звідкись зверху.

— **ЯКИЙ НАЙПОПУЛЯРНІШИЙ СМАК МОЛОЧНОГО КОКТЕЙЛЮ?** — долучився Аджай.

— **ПОЛУНИЧНИЙ...** — здалеку почулася відповідь, — **ХОЧА Я ОСОБИСТО ВІДДАЮ ПЕРЕВАГУ ШОКОЛАДНОМУ.**

— Круті працівники, еге ж? — вражено констатував Джо.

— Найкращі, прем'єр-міністре, — відповів Дженкінз. — Ходімо далі?

Дженкінз відчинив наступні двері у здоровенну кімнату з великим столом посередині.

— Це зала засідань Кабінету міністрів, — оголосив Дженкінз. — Найважливіше приміщення в усій будівлі. Саме тут ви ухвалюватимете найсерйозніші свої рішення.

— Як-от щодо порятунку парку? — запитав Джо.

— Авжеж, — відповів Дженкінз.

Джо знову наморщив носа. Він і досі відчував той запах. Що ж воно таке? Це вже доводило його до сказу.

— Крім того, тут є житлові кімнати та приватний садок, куди доступ матимете тільки ви. Обслуга будинку становить триста людей, включно з дворецькими й кухарями.

— Мені бракує слів... та тут би американські гірки вмістилися, — сказав Джо, визираючи у вікно на садок. — Беру!

— Зазвичай прем'єр-міністри просять оздобити кілька кімнат на свій смак. Вам таке цікаво, прем'єр-міністре? — запитав Дженкінз.

Джо подивився на Аджая. Аджай подивився на Джо. Їхні очі засвітилися від задоволення.

За годину Дженкінз стояв біля велетенського фліпчарта, показуючи на його аркушах плани всіх до єдиної кімнат.

Дженкінз уже по кісточки потопає у пожмаканому папері. З обличчя йому скрапував піт.

— То ми нарешті все погодили? У підвалі ви хочете поставити стійку з фаст-фудом, гральні автомати і зробити приміщення для лазерних боїв. Морозильник на той раз, якщо виникне, цитую, «нагальна потреба в морозиві», кінець цитати. Домашній кінотеатр і завжди повний автомат з ескімо. Пожежний стовп. Щодо акваріума з акулами можу запитати, але підозрюю, що служба безпеки відмовить. Хочете окрему кімнату для кожної нової іграшки, яку розроблять у майбутньому, і ще хочете, щоб я поцікавився, чи не можна обладнати в садку луна-парк?

Перезирнувшись, Джо з Аджаєм разом вигукнули:

— Так!

— Залиште це мені, прем'єр-міністре. А вам зараз необхідно йти до себе в кабінет і прийняти кілька дзвінків: за традицією, світові лідери телефонуватимуть вам і вітатимуть із призначенням на посаду прем'єра. Дзвонити почнуть з хвилини на хвилину.

— А довго це триватиме?

— Ну, їх понад дві сотні, тож мусите впоратися годин за п'ять, — почувся голос зі сходів за рогом у кінці коридора.

— ДВІСТІ ДЗВІНКІВ? П'ЯТЬ ГОДИН?

— Перепрошую, сер, але *завичай* саме так, — відповів Дженкінз.

— У мене краща ідея, — сказав Джо змовницьким тоном.

— Вітаю, прем'єр-міністре, телефонує Джим Джеймс Третій, президент Сполучених Штатів. Дзвоню привітати вас із вашою перемогою.

— Добридень, пане президенте, сер, боюся, прем'єр-міністр не має змоги підійти до телефона, бо мусить доробити домашнє завдання з математики. А це говорить його мати.

Джо показав мамі великі пальці.

— О... ну, приємно познайомитися, мем, — відповів президент.

— Як погода у ваших краях? У нас сьогодні холоднеча.

— Холоднеча? Е-е-е... тут гарна погода, мем.

— Ой, кличте мене Дорін. Скажіть-но, а які гарні місця можна відвідати в Америці? Хотіла б туди злітати наступного року, на свій п'ятдесятирічний ювілей. Кортить походити крамницями Нью-Йорка, як у кіно. А «Маркс-і-Спенсер» у вас теж є?

Затуливши долонею слухавку, мама широко всміхнулася й кивнула:

— Приємно отак посидіти й потеревенити, еге ж?

— Усього 167 дзвінків лишилося! — сказав Джо.

— Що ж, тоді треба поставити чайник.

Хихикнувши, Джо вийшов і зачинив двері.

— Влаштуєтеся... прем'єр-міністре?

Озирнувшись, Джо угледів, що до них з Аджаєм і Дженкінзом величаво пливе Віолетта. Джо вирішив поводитися привітно. По-справжньому привітно. Він тепло всміхнувся до неї і простягнув руку.

— Ви не тримаєте на мене зуб? — запитав він у Віолетти.

— Звісно, ні. Упевнена, ваше перебування тут буде не... незабутнім, — озвалася вона, знову, як тоді, намагаючись усміхатися. — Як незабутнім буває падіння зі скелі чи відгризена щурами рука.

Джо швидко забрав руку.

— Ой, перепрошую... ти, мабуть, гадав, що дорослі мусять бути милі з дітьми? Як негарно з мого боку розчарувати тебе! Та справа в тому, що це не ігри, це реальний

світ, і незабаром ти довідаєшся, що дорослі не грають чесно УЗАГАЛІ.

Джо втупився в неї. Він твердо вирішив не піддаватися на провокації.

— Побачимо, хто зрештою виграє, — сказав він, вичавивши майже щиру усмішку.

— Той запах... Знаєш, що то за запах, що непокоїть тебе, відколи ти переступив поріг цього будинку? Це, хлопчику мій, запах влади, а вона належить мені, тому занадто не звикай до неї.

Із цими словами Віолетта крутнулася на підборах і помчала геть.

— Не переймайся, Джо, це ж ти тепер прем'єр-міністр. А це означає, що ти можеш робити практично все, що заманеться. Мабуть, можеш її взагалі ліквідувати й переробити на ковбасу або що, правильно, Дженкінзе? — мовив Аджай, підморгуючи.

— Категорично ні! — вигукнув Дженкінз.

— Ой, звісно, я зрозумів, «категорично ні», — мовив Аджай, у повітрі домалювавши до останньої фрази лапки, кивнув і підморгнув Дженкінзові.

— Припиніть мені підморгувати! Не можна нікого вбивати й переробляти на ковбасу.

— Ні-ні, я все зрозумів, чуваче! — сказав Аджай, по-змовницькому постукавши себе по носі.

— ПРИПИНІТЬ це!

— Припинити що?

— Підморгувати! І стукати себе по носі! — Дженкінз ущипнув себе за перенісся й зітхнув. — День був довгий. Гадаю, вам час спати. Завтра у вас перше засідання Кабінету міністрів, тож я раджу вам добре виспатися. Я взяв на себе сміливість і переговорив з Аджаєвою матір'ю, і вона не проти, щоб він переночував тут, якщо й ви двоє не проти.

Аджай і Джо перезирнулися, а потім водночас загорлали:

— НОЧІВЛЯ У ДРУГА!

Вони підняли руки, щоб дати одне одному п'ять. Та, на жаль, Джо промахнувся і врізав Аджаєві в ніс.

ОЧІЛЬНИК КАБІНЕТУ

Наступний ранок почався з гуркоту — Джо вкотре випав з ліжка. Він почував потилицю. Що це за гамір? Джо відчинив вікно й побачив гурт робітників, які свердлили ями, гучно перекикуючись, у той час як великий жовтий екскаватор зачерпував і переміщав важкі грудки землі в саду.

— Ви не могли б тихіше? — запитав Джо.

— Вибач, хлопче, але якийсь клоун наказав збудувати в садку американські гірки!

— О! Е... тоді продовжуйте, — сказав Джо, зачиняючи вікно.

Позіхнувши, він оглянув розкішну спальню. До такого можна і звикнути, подумалося йому.

— ЩЕ КАРТОПЛІ ФРІ! — крикнув Аджай уві сні, розбудивши самого себе.

— Досить з тебе, ти вчора добре її наївся, — сказав Джо, поглянувши на Аджая, який лежав у спальнику поряд з широченним ліжком Джо.

Почувся стукіт у двері, і з'явився Дженкінз.

— Прем'єр-міністре, час одягатися: скоро почнеться засідання Кабінету.

— Ну звісно, я маю врятувати парк! — вигукнув Джо.

— Ідеться не лише про парк, сер, а й про управління країною.

— Напевно... але що мені потрібно робити? — прошепотів Джо.

— Ухвалювати закони? Зазвичай так і буває, — сказав Дженкінз, роздратовано зітхнувши.

— Закони... — Джо з усмішкою подивився на Аджая. — О так, ми ухвалимо трохи законів!

І вони обидва істерично зареготали.

Зала засідань Кабінету міністрів була повна-повнісінька. Туди втиснулося зо тридцять чоловіків і жінок, які з деякою осторогою дивилися на Джо.

— Доброго ранку, міністри, — широко всміхнувся Джо.

— Доброго... ранку... прем'єр... міністре, — повільно промовили вони у відповідь механічними голосами, як діти в класі. Джо вже почав звикати, що його називають прем'єр-міністром, хоча всередині його досі трохи розпирало від сміху.

Тут саме варто пояснити, хто такий міністр. Це круте слово на позначення людини, яка працює на прем'єр-міністра.

А прем'єр-міністр — це людина, яка очолює міністрів. Перепрошую, якщо ви це вже й так знаєте, але ж ніколи не зайве пояснити складні речі, правильно? Скажімо, наприклад, ви хочете змінити щось у школі — скажімо, з якоїсь причини ви хочете запровадити день, коли вчителі стають учнями, а учні стають учителями, ну, не знаю... раз на місяць. Тоді ви даєте завдання міністрові освіти владнати питання (це кодова фраза на позначення того, що бідолаха мусить виконати всю роботу), і якщо справа закінчиться успішно, прем'єр-міністр пожне всі лаври, а якщо провалиться — що ж, винуватиме відповідальний міністр. Ось так, у двох словах, працює уряд... Гарзд, на чому ми зупинилися? А, так, перше вересня... тьху, тобто перше засідання Кабінету.

— Дозвольте від імені всіх присутніх сказати, що ми всі щасливі отримати нового очільника у вашій особі, — заговорив прилизаний чоловік з тістуватим обличчям

(під «тістуватим» я маю на увазі бліде обрешкле обличчя, а не заліплене тістом), який сидів зовсім близько від Джо.

— Дякую! А ви хто? — запитав Джо.

— Мене звати Джордж Анвін, я лорд-канцлер Казначейства.

— Як ви сказали? — перепитав Джо.

Джордж Анвін помітно роздратувався. Він не звик, щоб його не впізнавали. Серед міністрів почулися смішки.

— Я сказав щось кумедне? — невинно поцікавився Джо.

— Даруйте, прем'єр-міністре, сер, сміялася Дарсі з «нарколишнього середовища», — мовив інший міністр, указуючи на леді з таким пишним волоссям, наче в неї живопліт на голові посадили.

— Ви ябеда, Пітерзе. Ви теж сміялися, — огризнулася вона.

— Тихо будьте мені, бо не пущу вас гратися на перерві, — пожартував Джо.

Дженкінз шепнув щось Джо на вухо.

— Як?! — вигукнув Джо. — Мені тільки-но стало відомо, що ви не граєтеся на перерві. Ну, я хочу гратися на ранковій перерві, а ще в обід і ввечері. Хтось може, будь ласка, прописати це в законі? — Джо обвів поглядом присутніх.

— Уже зроблено! — долинув далекий голос із кінця коридора.

— Гарзд, де ми зупинилися? А, так, лорд казна-чого... ви чим займаєтеся?

— Казначейства!.. Сер, — виправив його Джордж Анвін, відчайдушно намагаючись не зірватися на крик, а тоді зітхнув і додав: — Це означає, що я відповідаю за гроші.

Аджай шепнув щось Джо на вухо.

— Кажеш, їх стільки, що голяка в них качатися можна?.. — перепитав Джо в Аджая, просто бажаючи переконатися, що йому не причулося.

Аджай кивнув.

— ОК. Ми з Аджаєм хотіли б побачити гроші, якщо можливо. Ми хочемо... е-е-е... знаєте... просто перевірити, чи всі вони на місці.

— Ну, я не маю їх при собі! — заявив канцлер.

— Та ясно ж! — сказав Джо. — Я ж не ідіот. А де вони? У вас у кабінеті, під вашим ліжком? — засміявся Джо.

— Ну, ні... вони... розумієте... вони...

— Ви й самі не знаєте? — припинив усміхатися Джо.

— Та ні, звісно, знаю, вони в банку десь, мабуть, — сказав Анвін, і його обличчя заблищало від поту.

— Слухайте, якщо ви не знаєте, де всі гроші, просто скажіть. Можете бути чесний, — наполягав Джо.

— Ні... Я впевнений, що знаю, де гроші... Гадаю... Як по правді, я таки не знаю, де вони всі, — мовив він, чухаючи голову. — Можна мені на мить відлучитися і... перевірити, що ми не втратили всі кошти?

Джо буденно кивнув.

— Думаю, це гарна ідея... Більше нікому не треба нічого сходити пошукати? Перевірити, чи не пропали в нас бойові

кораблі, чи одна-дві лікарні, чи не завалилася десь за канапу парочка в'язниць?

Кілька міністрів, стараючись не зустрічатися ні з ким поглядом, навшпиньках вийшли услід за Джорджем Анвіном.

— Гарзд, — плеснув у долоні Джо. — Почнімо. Мене звати Джо, я — ваш прем'єр-міністр. Страшенно тішуся із цього, певна річ. Першим ділом необхідно ухвалити кілька законів, добре? Ми вже ухвалили закон про ігри на перерві для міністрів, тому прошу піднести руки всіх, хто згоден поширити його на решту людей. Дуже добре, — сказав Джо, навіть не полічивши рук. — Крім того, пропоную ввести день маскарадних костюмів — щонайменше раз на тиждень. Люди в краватках такі нещасні, тож влаштуймо «Маскарадну п'ятницю», але в четвер. Гадаю, служба охорони здоров'я має безкоштовно роздавати морозиво, а ще треба ввести заборону зачісувати волосся на лисину — ну, знаєте, коли ото лисані нагрібають три волосини на блискучу маківку.

На цих словах кілька членів Кабінету притисли долоні до голови, намагаючись приховати зачесане на лисину волосся.

— Думаю, слід виділити один день на місяць, коли вчителі стають учнями, а учні — вчителями. Почнімо просто завтра! — вишкірився Джо. — Хочу профінансувати дослідження, яке раз і назавжди визначить, куди зникають розпаровані шкарпетки. Думаю — і тут я можу говорити від імені всіх людей, — ця проблема занадто довго мучить суспільство. Також пропоную замінити рукостискання сучаснішим вітальним жестом: будемо давати одне одному п'ять,

а ще нехай собаки частіше вистромлюють писки з вікон автівок. Було б чудово запровадити цю політику якнайшвидше. Крім того, хочу розширити британську космічну програму та включити в неї політ корови на Венеру. Бо якщо цього не зробимо ми, зробить хтось інший. І нарешті, я хочу зберегти парк неподалік мого будинку. Ну, і не тільки його, а взагалі всі парки. Нагадайте-но, хто відповідає за парки...

З рипінням відчинилися двері, й увійшла Віолетта. На очах у Джо атмосфера в залі перемінилася, немов хтось перевів стрілку на шкалі з положення «чудово й радісно» в положення «фе!».

— Я відповідаю, — сказала Віолетта, зводячи брову.

— О так, як я міг забути? Що ж, Віолетто... Можна звертатися до вас так?

— Ні.

— Тоді як мені вас кликати? — запитав Джо. Аджай шепнув йому щось на вухо, але в дитячій книжці ми цього надрукувати не можемо.

— Можете звертатися до мене на прізвище — Крамп, — гаркнула Віолетта.

— Дуже добре... Крамп... знаю, ми з вами маємо деякі розбіжності, але пропоную забути про них і почати... ну, знаєте... — Джо глитнув, — працювати разом, як друзі?

— Друзі для бовдурів. Парки для дітлахів. З якого дива мені рятувати парки, якщо їх можна продати за гроші?

— Ну, в парках розваги, — сказав Аджай.

— Кого цікавлять розваги? — пінилася Віолетта.

— МЕНЕ! — вигукнув Джо. — Я взагалі вважаю, що люди повинні побільше розважатися. Ну, тобто чому в парках граються тільки діти? Чому не облаштувати спеціальні гойдалки й гірки для дорослих? Ухвалімо новий закон. Я про надувні батуту для пенсіонерів, гімнастичні драбини для пожежників, кручені спуски для юристів-кар'єристів. Нам варто перевідкрити парк і влаштувати бучне святкування! ЗРОБІМО ЦЕ!

Усі в залі, окрім Віолетти, закивали й з ентузіазмом заусміхалися.

— Отже, ти хочеш, щоб і дорослі розважалися? — пирхнула Віолетта.

— Я так розумію, вам не сподобалася моя ідея, — зітхнув Джо. — Але ви забуваєте, що прем'єр-міністр тут я, тож я і без вас можу врятувати парк.

Присутні ніяково зам'ялися. Ніхто ще не повставав проти Віолетти Крамп. Ціла зала затамувала подих і чекала, коли Віолетта вибухне. Але вона не вибухнула. Вона не сказала ані слова. Лише усміхнулася (ну, не те щоб усміхнулася — кутики її вуст загострилися: оце й уся усмішка, на яку вона була здатна).

— Побачимо, — сказала вона, виходячи із зали засідань Кабінету.

— Отже, це питання ми владнали. Коли можна буде відкрити парк? — запитав Джо.

— На всі приготування піде кілька днів, — озвався Дженкінз.

— Влаштуймо урочисту церемонію! Ну, знаєте, можна покликати пресу й запросити когось особливого для промови. Насправді, я знаю ідеальну людину на цю роль! — розплився в усмішці Джо.

— Вважайте, що вже зроблено, прем'єр-міністре, — мовив Дженкінз, а потім, поглянувши на годинник, щось тихо сказав Джо.

— Засідання закінчене! Ідіть на перерву гратися, ви заслужили! — загорлав Джо, зачудовано дивлячись на Дженкінза.

А потім обернувся до Аджая.

— У нас зустріч з королевою!

ПО ХОДІ КОРОЛЕВУ ЗНАТИ

••

Іхати з Даунінг-стріт до Букінгемського палацу було недовго, але Дженкінзові вистачило часу дати настанови.

— Вам важливо засвоїти кілька правил, як поводитися в присутності королеви. Не треба кланятися в пояс, просто кивніть головою, називайте її «Ваша величність» тільки першого разу, а далі звертайтеся до неї «мем». Запам'ятайте: «мем», що римується з «джем», а не «мам», що римується з «там». Ніколи не повертайтеся до неї спиною, бо вона...

— Прийомчиком карате вріже по нирках? — розсміявся Аджай, а з ним і всі, хто їхав у машині.

— Ні!

— Скрутить свої пальці в не досить гарну фігуру? — приєднався Джо.

— Ох, який сенс... — зітхнув Дженкінз.

— Розслабтеся, Дженкінзе, ми вас не підведемо, усе буде добре, — примирливо сказав Джо.

Лімузин заїхав через браму палацу у двір, і їм відсалютували двоє вартових. Машина зупинилася, сурмачі заграли фанфари, і перед входом вишикувалися лакеї та дворецькі.

— Ласкаво просимо в палац, прем'єр-міністре. Мене звати Симпкінз, — представився чоловік в окулярах, відчиняючи перед гостями двері.

— Дивіться, Дженкінзе, у палаці є така ж людина, як ви, — усміхнувся Джо.

— Побачимося на Даунінг-стріт, сер, — озвався Дженкінз, хитаючи головою. — Поводьтеся чемно й не дивуйтеся, якщо королева виявиться не такою, як ви очікували. Вона буває трішки... ексцентрична часом.

— Ексцентрична? Як це? — гукнув навздогін Дженкінзові Джо, та було запізно: лімузин уже рушив назад на Даунінг-стріт і набирив швидкість.

— Королева очікує, прем'єр-міністре, — повів гостей до велетенських двостулкових дверей Симпкінз. — Її величність прийме вас просто зараз.

Глибоко вдихнувши, Джо переступив поріг, а за ним і Аджай.

— Ш-Ш-Ш-Ш-ШУХ!

Джо з тривогою глянув на Аджая. Звідки почувся цей звук? Із-за порт'єри повільно з'явилася королева. На роликах.

На голові в неї були бігуді, а в руці — велетенська рогатка. Вона відтягнула джгут і —

ЧВЯ-А-А-АК!

З пронизливим свистом кулька через усю кімнату вилетіла у вікно.

— КЛЯТІ ГОЛУБИ! Злітаються сюди, видзьобують мої горіхи. Це для СПРАВЖНІХ ПТАХІВ! — заверещала королева до зграйки сполоханих голубів.

— ХА! ПОПАЛАСЯ, КЛЯТА
ЛЕТЮЧА ПОГАНЬ!

Королева задоволено опустила рогатку.

— Ти хто? Ти чого прийшов? — запитала вона, оглядаючи Джо з голови до ніг.

— Та я, Ваша... — Джо не міг пригадати правила: щось про джем там. — Я, Ваша королівськосте... Я — прем'єр-міністр.

— А, ну звісно! Перепрошую, ходи сюди і дай мені п'ять!!! Це набагато веселіше за старе нудне рукостискання, правда ж?

Королева дала Джо п'ять, а з Аджаєм стукнулася кулаками.

— Здається, я знаю, навіщо ти прийшов: розповісти мені про те, що діється у світі. Ти вже дев'ятий прем'єр-міністр, із яким я працюю, і, якщо чесно, більшість із них бовдури, а решта взагалі диваки.

Королева задки гайнула на роликах через усю залу, знову напнула рогатку й вистрелила у вікно, а далі об'їхала стіл і повернулася назад.

— Попався, малий смердюк! — щасливо заверещала вона. — Так, на чому я зупинилася? А, здебільшого вони диваки. Але ти, хлопче, ти мені подобаєшся.

— Ого... е... я хотів сказати, дякую, Ваша... — всміхнувся Джо.

— Королівськосте?

— Так, Ваша королівськосте. Ну, я маю кілька планів, як зробити людей у нашій країні щасливими. Щотижня маскарад, басейни в потягах, знову відкривати парки тощо.

— І дуже правильно, хлопче... а що скажеш про оту Крамп? — відверто запитала королева. — Вона страшенно зла і доволі груба. На твоєму місці я б остерігалася її.

— О, з нею я вже вирішив проблему. Крамп більше не заважатиме, — упевнено сказав Джо.

— Справді? Іноді хтось думає, що вже вирішив проблему, аж тут проблема повертається і впивається зубами просто в зад. — Королева схопила Джо за руку й зазирнула йому в очі. — Знаєш, звідки я знаю?

— Роки дипломатії, Ваша королівськосте? Десятиріччя переговорів з прем'єр-міністрами і світовими лідерами?

— О ні, боротьба з тими клятими голубами! — розсміялася вона.

— Доброго ранку, з вами я, Катберта Двібл, і це новини на нашому каналі. Вам, певно, цікаво, чому я в короні та шкіряній мініспідниці. Може, я здуріла? Ні, звісно ні. Я просто Диво-жінка. Ну, сьогодні четвер, а це може означати тільки

одне: прийшла «Маскарадна п'ятниця». Це один з багатьох нових законів, запроваджених нашим новим прем'єр-міністром Джо Перкінзом. До нас приєднується Чарлі Джеймс, який веде репортаж з Даунінг-стріт. Передаю слово тобі, Чарлі... чудовий костюм, бачу, ти сьогодні перевдягнувся безхатьком.

— Справа в тому, що я не мав часу шукати маскарадний костюм. Цей мій буденний одяг. Але все одно дякую, Катберто... дуже дякую... Так, усе правильно, Джо Перкінз лише місяць на посту, а скільки змін він приніс! Ми наче в іншій країні прокинулися. І зміни не тільки в нас: з усього світу летять звістки, що маскарадні дні запроваджуються по всій планеті. Схоже, прем'єр-міністр ні в чому не помиляється! Сьогодні я зустрівся з ним і перемовився кількома словами.

Джо в ковбойському капелюсі вилетів з резиденції на Даунінг-стріт і загорлав, розмахуючи ласо:

— ¡¡¡¡¡-ХА-А-А-А-А!

Чарлі Джеймс ткнув мікрофон просто в ніс Джо.

— Прем'єр-міністре, як вам перші дні на посаді?

— Дякую, що спитав, приятелю! — заговорив Джо голосом справжнього ковбоя. — Усе було крутезно, я вже починаю... стривайте, складно копіювати цей акцент... починаю братися до справ, — нормальним голосом закінчив речення Джо. — Я запровадив цілу армію нових законів, щоб Британія знову навчилася радіти. А тепер я серйозно

налаштований навчити її дуріти, Чарлі. Я не боюся брати на себе складні завдання, які вплинуть на щоденне буття

народу. Я запроваджую новий закон, за яким у спеку роздаватимуть безкоштовне морозиво, а ще пришвидшую виконання плану «Котусь в капелюсі».

— «Котусь в капелюсі»... а що це означає?

— Чарлі, не шукайте складного пояснення. Коти мають носити капелюхи. По-перше, це прикольно, а по-друге, дивіться, як класно римується!

— Прем'єр-міністре, ви можете підтвердити чутки щодо «жаб для жаб» і «рукавиць для голубиць»? — підскочив інший репортер.

— На все свій час, — усміхнувся Джо.

— А парки? Адже це головна причина, через яку ви й пішли в політику? — запитав Чарлі.

— Запевняю вас, що парк знову відкриємо вже за кілька днів. Ми влаштуємо урочисту церемонію й запросимо на відкриття несподіваного гостя! — широко усміхнувся Джо.

З резиденції вигулькнув Аджай в окулярах, сивій перуці й рожевій краватці.

— А ось і мій побратим... — мовив Джо, знову намагаючись імітувати акцент. — А тепер перепрошую, на нас чекає візит у нашу колишню школу. Сьогодні перший день, коли вчителі й учні поміняються місцями, і я хочу побачити це все на власні очі.

Джо з Аджаєм рушили до машини. У салоні вже чекав Дженкінз, тримаючи стос паперів для Джо на підпис.

— Чудовий костюм, Аджаю. Дай-но вгадаю. Чарльз Дікенс? — запитав Джо, залізаючи в машину.

— Ні! — похитав головою Аджай.
— Гм-м-м-м... Герцог Веллінгтонський?
— Ні!
— Винахідник паротяга, Роберт... Луї... Армстронг?
— Знову помилився! — сказав Аджай.
— Безглузда краватка в цяточку, старомодний одяг... чурнацькі маленькі окуляри... ні, я здаюся.
— Я перевдягнувся Дженкінзом!
— Ха! Ну звісно, як я не здогадався! — засміявся Джо.
— Дуже перепрошую! — вигукнув Дженкінз. — Я так не вдягаюся!
— Але дуже схоже. Класний костюмчик — ну, я хотів сказати, нині мало хто носить рожеві краватки в цяточку. А шкода, — лагідно мовив Джо.
— Може, від сьогодні я щодня так одягатимуся, — мовив Аджай, подивившись на себе в дзеркальце заднього огляду.
— І взагалі, де ваш костюм, Дженксі, ви чому не берете участі в маскарадї? — поцікавився Джо.
— Узагалі-то, сер, я беру участь. Людина спостережливіша помітила б, що зазвичай я зав'язую краватку тугим віндзорським вузлом. Та не сьогодні — я його трохи розпустив. І тепер ніхто не зможе мене звинуватити, що я якийсь зашкарублий, — сказав Дженкінз з ноткою тріумфу в голосі.
— Це точно, Дженкінзе, це точно, — мовив Джо, обмінявшись з Аджаєм усмішками.
Джо легенько постукав по скляній перегородці, яка відділяла водія від пасажирів.

— До школи святого Петра, Стівензе. Часу обмаль!
— Даруйте, прем'єр-міністре, на дорогах затори — з такою швидкістю ми через Лондон до кінця дня не переїдемо. Нічого не можу вдіяти, Ваша прем'єр-міністросте.
— От тобі й на, — видав Джо, відкидаючись на спинку сидіння.
— А були б у нас реактивні ранці... — пробурмотів Аджай, визираючи у вікно.
— Гм-м-м-м... так-с-с-с... якби... гм-м-м-м... — зронив Дженкінз у порожнечу. Щось у його голосі зачепило Джо. А те, як він сидів, підклавши під себе руки, привернуло увагу Аджая. Хлопці обоє подивилися на секретаря.
— Дженкінзе? — запитав Джо з підозрою.
— Гм-м, так? — невинно озвався Дженкінз.
— Ви нічого не хочете мені сказати?
— Ні, нічогосінько, на Даунінг-стріт точно-точно немає ніяких реактивних ранців.
— Тобто в нас є реактивні ранці, так, Дженкінзе? Дженкінз у відчаї зітхнув.
— Так. Але вони тільки для надзвичайних ситуацій. Жоден прем'єр-міністр досі ними не користувався. Не дуже чемно в них літати. Занадто вони гучні й екстравагантні.
Джо кулаком потарабанив у шибку до водія.
— СТВЕНЗЕ, РОЗВЕРТАЙТЕ МАШИНУ! Відтепер, Дженкінзе, — нахилився ближче Джо, — я тільки на реактивних ранцях і літатиму!
Аджай заулюлюкав, а Дженкінз заридав у свою краватку в цяточку.

За кілька хвилин усі троє вже були з ранцями на спинах і готові до польоту. Джо натягнув на ковбойського капелюха захисний шолом, а Дженкінз і Аджай у своїх схожих костюмах і захисних окулярах були наче батько і син — двоє космонавтів, готових до міжгалактичних польотів.

— Злітаємо на три... два... один... пуск! — скомандував голосно Джо. І з цими словами всі троє вистрілили в небо просто з Даунінг-стріт.

— ПРЕМ'ЄР-МІНІСТР ІЗ РЕАКТИВНИМ РАНЦЕМ! — загорлав хтось із перехожих.

Поглянувши вниз, Джо відсалютував йому. Дивовижне було відчуття — дивитися, як під ногами зникає Лондон: за кілька секунд ціле місто вже здавалося мініатюрним макетом, повним іграшкових машинок і крихітних людей-роботів, які чеберяли вулицями в маскарадних костюмах. Джо обернувся до Дженкінза, який досі не розплющував очей.

— А як керувати цими штуками?

— ЗВІДКИ В БОГА МЕНІ ЗНАТИ?! — заверещав Дженкінз, і далі міцно стискаючи повіки.

— Я гадав, ви знаєте все! — прокричав у відповідь Джо. Зненацька йому здалося, що земля дуже далеко.

— Невже я схожий на людину, яка багато літає на реактивних ранцях?! Мені майже шістдесят три. У мене в голові паморочиться, коли я занадто різко підведуся з крісла! Найекстремальніший вид спорту, який як практикую, —

це нестандартне зав'язування краватки, то з якого дива мені знати, як керувати реактивним ранцем?

— Розслабтеся обоє, — зробив навколо них петлю в повітрі Аджай. — Усе просто. Оцей важіль — уперед і назад, оцей — угору й униз.

І з цими словами Аджай знову шугнув угору, рішуче налаштований написати в небі власне ім'я.

Ще якусь хвилю Джо і Дженкінз почувалися в повітрі невпевнено, а потім почали призвичаюватися.

— Гей, а не так уже й погано, правда? — гукнув Джо до Дженкінза.

— Мабуть, — розплющив одне око Дженкінз і роззирнувся. Тільки дивіться, щоб не наштовхнутися на...

— РЕАКТИВНИЙ ЛАЙНЕР! — закричав Аджай за мить до того, як «Боїнг-747», заходячи на посадку, пролетів, здавалося, буквально за кілька сантиметрів від них.

— Летюча свинота! — вилаявся пілот, помахавши кулаком до них трьох. — Ой, вибачте, прем'єр-міністре, — за мить перепросив він, збагнувши, кого він щойно мало не збив.

— Та ні, я сам винен, — усміхнувся Джо. — Гадаю, час нам спускатися. Дивіться, он унизу наша школа. Хто останній — той слабак!

ВУЛИЧНИЙ УРОК

Зробивши декілька кіл над шкільним стадіоном, вони приземлилися граційно, мов лебеді на ставок. Ну, принаймні один з трьох. Джо провалився просто в кущі, а Дженкінз врізався в дерево, як гарматне ядро.

— Хвилинку, Дженкінзе, ми вас спустимо! — гукнув Джо, нетвердо спинаючись на ноги та стягуючи захисний шолом, під яким виявилася мальовнича зачіска, що її найкраще описати словом «казанок».

— О, не зважайте на мене, сер. Ви двоє йдіть собі, — задихано пробурмотів Дженкінз. — А я лишуся тут і перепочину. Добра нагода поміркувати, відколи це моє життя полетіло шкереберть.

— Ваша правда! Ми повернемося за годину й заберемо вас додому. Тільки глядіть, щоб вас білки не згризли.

На той час на шкільному стадіоні зібрався вже величезний натовп школярів, тож Джо й Аджая привітали, як рок-зірок.

Джо підніс руки, закликаючи до тиші.

— Друзі мої діти! Як ви знаєте, сьогодні важливий день в історії нашої країни. Цього дня ви керуватимете вчителями. Ми повинні показати їм, що розважатися так само важливо, як і вчити уроки. Щастя вам, товариші, час починати розваги!

Важко було повірити, що всього кілька днів тому Джо соромився навіть руку на уроці підняти. А тепер він говорив перед сотнями людей, навіть не замислюючись. Джо не міг утямити, чи він так змінився, чи це вийшла назовні його справжня сутність.

На стадіон вибіг містер Брукс із диким жахом в очах.

— Ах, прем'єр-міністре, як чудово, що ви приєдналися до нас цього... особливого дня, — промовив містер Брукс із силуваною усмішкою. — Ви саме вчасно на... до речі, а чим ми сьогодні займаємося?

— А ви учнів питали? У цьому ж полягав задум, — сказав Джо.

— Ні. О, чудова ідея, — озвався містер Брукс із сарказмом одинадцятого рівня за шкалою з десятих.

— Є пропозиції, чим сьогодні зайнятися? — звернувся на весь голос до учнів Аджай.

— Можна робити бомби-смердючки на хімії! — відгукнувся якийсь хлопець.

— Чудово, — усміхнувся Джо.

— А на англійській, може, почитаємо комікси? — гукнула якась дівчинка.

— Геніально! А з самого ранку? — запитав Джо.

— Зазвичай у цей час фізкультура... Ой! — випалив і одразу похопився містер Брукс, збагнувши, що, мабуть, не варто було розтуляти рота.

— Ще краще! — вишкірився Джо. — Влаштуймо матч: учителі проти учнів. У яку гру зіграємо?

— Футбол! — крикнув хтось.

— Ні, нетбол! — вигукнув хтось інший.

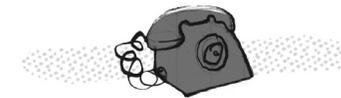
— Ні, крикет! — запропонував третій.

— Так і вчинимо! Ми зіграємо у ФУТНЕТКРИКЕТБОЛ!

Усі, крім містера Брукса, шалено заулююкали.

— Але я не маю спортивного костюма! — заперечив містер Брукс. Джо й Аджай зиркнули на нього. — Ні! — запротестував містер Брукс. — Це принизливо!

— Ви знаєте правила, — знизав плечима Джо.

За десять хвилин на стадіон вийшов увесь педколектив.

Була тут місіс Сандерсон, літня вчителька праці; був містер Поп, ексцентричний математик, який кліпав і мружився на яскравому сонці, неначе вперше в житті опинився на стадіоні; був і містер Пітерз, учитель фізкультури, який одразу почав заклопотано розминатися, роблячи всілякі складні

розтяжки. Одягнені вони всі були в різне дрантя, яке знайшлося в шафі загублених речей. Усі, крім містера Брукса, якому довелося робити зарядку у своїх штанах і жилетці. У протилежних кінцях поля було по нетбольному кошику, а між ними зібралося триста вельми збуджених учнів. Аджай сам себе призначив суддею.

— МИ ГОТОВІ? — загорлав Аджай.

— Але які правила? — запитав містер Брукс.

— Не знаю, — усміхнувся Аджай.

— Але ж ти суддя! Правила повинні бути. Усім потрібні правила: правила корисні. Правила безпечні!

— Починаймо, а там видно буде, — сказав Аджай, усміхнувшись на всі зуби й поворушивши бровами.

— Я вже ненавиджу цю гру! — зітхнув містер Брукс. Аджай підняв руки й засюрчав у свисток.

— ПІ-ПІ-ПІ-ПІ-ПІ-ПІ-ПІ!

Із середини поля вибіг Джо з м'ячем і кинувся в напрямку кошика, на все горло горлопанячи:

— ВА-А-А-А-А-А!

— Гра рукою! — крикнув містер Брукс.

— Жовта картка! — гаркнув Аджай.

— Ха!

— Жовта картка містерові Бруксу!

— За що?

— За вказівки судді. Ще раз так зробіте — і призначу штрафний.

Тим часом Джо мчав до кошика, тримаючи м'яча під пахвою. Думав він лише про одне: як закинути м'яча в кільце. Зненацька краєм ока він помітив розмиту постать, яка метнулася навперейми. А за мить Джо гепнувся на землю з такою силою, аж дух забило. Місіс Сандерсон, жіночка

років так сімдесятьох, усім своїм тілом врізалася в Джо, тож він випустив м'яча.

— Ось ТОБІ! — викрикнула вона до Джо, буцнувши м'яча через поле. — Я хотіла сказати: не пощастило, прем'єр-міністре.

— Чудовий блок, місіс С., — усміхнувся Джо, спинаючись на ноги. М'яч полетів до містера Брукса. Той саме збирався відбити м'яча крикетною биткою, коли, звівши погляд, побачив, що до нього мчить триста учнів. Важко сковтнувши, містер Брукс заплющив очі, а всі школярі — і хлопці, і дівчата, — а на додачу ще й кілька вчителів, повалилися на купу. З приглушеним зойком «Мені боляче!» містер Брукс зник під горою тіл. Аджай різко свиснув й замахав обома руками. Нарешті з'явився містер Брукс, причмелений і дезорієнтований.

— Жовтогаряча картка! — закричав Аджай до директора.

— А цього разу за що? — поцікавився містер Брукс, випльовуючи з рота траву.

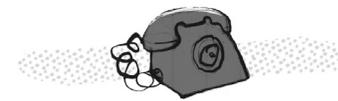
— За те, що спричинили безлад і... е... офсайд.

— Ох, ну й дурнувата гра!

— Фіолетова картка за неповагу до гри. Штрафний! — посміхнувся Аджай. — Вам доведеться двадцять хвилин бігати навколо поля, співаючи «Я — дурна сарделька».

І тут містер Брукс не витримав. Переламавши крикетну битку через коліно, він метнувся геть з поля.

— ТЕПЕР ТРИДЦЯТЬ ХВИЛИН! — заволав Джо. — І ще знімаю десять очок за те, що поламали битку.

Віолетта мешкала в іншому кінці Лондона, у похмурій частині міста. Це була вулиця з тих, де люди намагалися не виходити з домівок після сутінок. Де завжди холодно й самотньо, а єдині звуки — це кроки перехожих, які швидко простують геть. Саме тут Віолетта почувалася найкраще, бо могла побути на самоті зі своїми злими думками.

Віолетта сиділа у вітальні на потертій канапі. Фіранки були запнуті, і єдиним джерелом світла було блакитне мерехтіння велетенської кількості телеекранів, що висіли на стіні перед Віолеттою. Кожен з них передавав різні новини з усього світу, проте на всіх них було обличчя Джо. Нині він став найпопулярнішим хлопчиком на світі. Віолетта потягнулася до пляшки на тумбочці й хлюпнула собі велику порцію віскі. Уже від самого погляду на Джо від люті в неї починала свербіти шкіра. Чому це не її показують усі канали світу? Чому це не з нею всі хочуть потрапити в кадр? Чому, чому, чому? У її голові неначе платівку заїло. Щоб заглушити вир питань у голові, Віолетта гучніше ввімкнула звук на одному з телевізорів.

— Новий прем'єр-міністр знову відзначився: цього разу у своїй школі, — повідомляв репортер. — У щільному графіку він викроїв час на веселощі й дурощі з учнями школи святого Петра, а ще винайшов новий вид спорту! За кілька

днів парк, який Джо Перкінз так хотів відновити, знову відкриється і стане ще більшим і кращим, ніж був раніше.

Віолетта натиснула на перемотку: «...дурощі...»; потім ще раз: «...дурощі...». Вона вже не могла цього витримати, тож ухопила перше-ліпше, що трапилося під руку, та жбурнула в телевізори на стіні, і вони з гучним виляском вибухнули, а додолу посипалися скалки.

— ЧОРТ! — лайнулася Віолетта, збагнувши, що вкотре розбила свій телефон. — Я більше не витримаю цього. Потрібен план: я мушу дати Перкінзові урок. Мушу припинити ці дуροщі, — пробурмотіла вона, граючись брошкою на блузці. І тут її очі заблищали. Схопивши ручку й аркуш паперу, вона заходилася шалено писати: — Потрібна гостра шпилька, бутафорні собачі кавелики, набір викруток, гострозубці, транспаранти, кілька плакатів і легіон жалюгідних людей. Ха-ха, — засміялася вона до себе, — іноді я сама себе лякаю! Я тобі таке грандіозне відкриття парку влаштую — повік не забудеш, Перкінзе!

Остаточний рахунок був такий: учителі перемогли учнів з 234 очками й із рахунком 6:0, 6:5, 6:2. Топовим гравцем, точніше, топовою гравчиною була визнана місіс Сандерсон, на чиєму рахунку було чотири реалізації і п'ять забитих у ворітця м'ячів, а ще вона блокувала всіх, як одержима. Джен-

кінз, який спостерігав за матчем з дерева, чемно плескав обом командам.

— Чудова гра, прем'єр-міністре, — похвалив Дженкінз, коли Джо й Аджай допомогли йому спуститися.

Цієї миті почулося скреготіння шин, і в хмарі вихлопних газів підїхала прем'єрова машина.

— Прем'єр-міністре, боюся, ви потрібні в іншому місці, — промовив Стівенз, опускаючи вікно. — Я приїхав негайно відвезти вас в аеропорт!

Дженкінз увімкнув телефон і квапливо почав гортати повідомлення, яких насипалося чимало. Заговорив він дуже серйозним тоном:

— Жахливі новини. Схоже, світ стоїть на порозі війни. І ви, можливо, єдина людина, здатна її зупинити.

ВІЙНА: І ЯКА ВІД НЕЇ КОРИСТЬ?

Джо притиснув телефон до вуха.
— Алло?

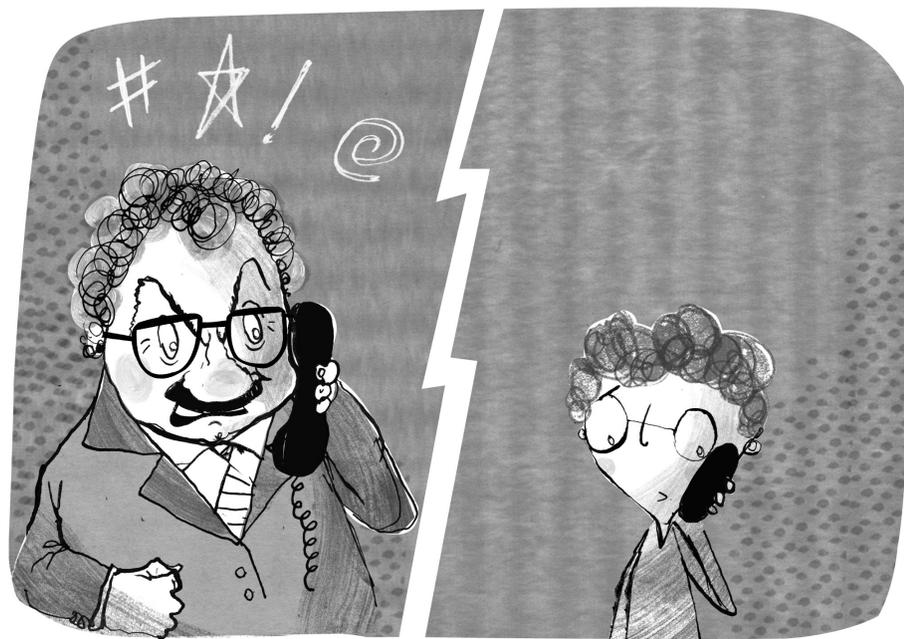
— Прім'єр-міністере? — почувся на тому кінці тріскучий голос з акцентом.

— Так?..

— Це прежидент Східної Трансильманії. Ви відповісте за все!

— Я? — приголомшено озвався Джо.

— Так, ми всі башили вас у новинах, з цими вашими рожмовами, що слід хапати бика за роги. Що ж, дурні з Жажідної Трансильманії хапнули наші жемлі! Ви кашу жаварили, то вам і їсти, а інакше — війна!

І з цими словами в телефоні стало тихо.

— Уряд Східної Трансильманії опинився на межі війни із Західною Трансильманією і звинувачує в цьому вас! — сказав Дженкінз, проводячи рукою по голові й читаючи новини в телефоні. — Там є гори — точніше, одна гора, на яку вони обидвоє претендують. Схоже, вони побачили в новинах, як ви розповідаєте про те, що треба жити сьогоднішнім днем, і вирішили взяти справу в свої руки. Якщо вони почнуть війну між собою, то втягнуть у неї і всіх інших, і не встигнемо ми оговтатися, як вибухне Третя світова!

— Ну, мабуть, ваша правда: виправляти це доведеться мені, і я зроблю все можливе, щоб зупинити війну. Ну, я ж прем'єр-міністр — хіба не такими питаннями я й повинен займатися? — якимось невпевнено промовив Джо.

— Дуже добре. Ми просто зараз вилітаємо до Західної Трансильманії. Я вірю вам, прем'єр-міністре, — зазирнув Дженкінз в очі Джо, поклавши йому руку на плече. — Інші зустрінуть нас в аеропорту.

— Інші?.. — здивувався Джо.

— Ти ж не збирався поїхати на канікули без своєї старенької матусі, правда? Я його народжувала чотирнадцять годин — і оце така мені віддяка! — кричала мама Джо на повен голос, стоячи перед людним терміналом аеропорту. Мама постійно йому нагадувала, як довго він народжувався. Джо гадки не мав, як на це реагувати. Вибачатися? Обіцяти більше так не робити? Отож урешті-решт він, нічого не відповідаючи, просто всміхнувся.

— Ні, я тішуся, що ти тут, мамо. Усе сталося так несподівано! І це не канікули, а порада на найвищому рівні, — усміхнувся Джо, киваючи Дженкінзу.

— НАрада, — наголосив Дженкінз.

— Так-так, звісно, щось із цього.

Аджай, Дженкінз і Джо з мамою зайшли зі спеціального бічного входу в термінал і через злітну смугу рушили до маленького, але сучасного приватного літака.

— Сподіваюся, вам до вподоби ваш літак, сер? — запитав Дженкінз, поки піднімалися на борт. — Ми внесли ті зміни, як ви просили.

Видовище було дивовижне. У салоні була справжня пічка з дровами, це так — для початку. Бібліотека. Столик для пінг-понгу, певна річ. Великий телевизор, безперечно. Звичайні сидіння замінили на канапи, а ще на борту завжди був присутній піцайола.

— Чудова робота, Дженкінзе. Хочеш літати — літай стильно, ось як я кажу! — вигукнув Джо, захоплено роззираючись.

— Атож! — озвався Дженкінз. — Долетимо в комфорті й перепочинемо.

— Мамо, у тебе на завтра нічого не заплановано? Ну, коли ми повернемося з наради? — запитав Джо.

— Я збиралася добре витрусити свою уніформу перед завтрашнім урочистим відкриттям парку. Якщо, звісно, тобі сьогодні вдасться відвернути Третю світову війну, — відповіла мама.

— Тоді маю для тебе сюрприз. Хочу, щоб ти була нашою почесною гостею на відкритті парку й перерізала стрічку.

— Ой, любий, ти впевнений? Я? — перепитала мама.

— Ага, зрештою, ти ж головна доглядачка парку. Те місце і близько не було б таким гарним, якби не ти!

Мама Джо засяяла.

— Не можу повірити! Про такого прем'єр-міністра матуся тільки може мріяти!

— Ха, я стараюся, мамо, я стараюся, — засміявся Джо.

— Ми повернемо наш парк! Я такий щасливий, що ладен сальто зробити! — всміхнувся Аджай.

— І зроби!

Через п'ять годин літак приземлився в аеропорту Західної Трансильманії. Із салону всі вийшли зеленкуваті й не твердою ногою. Усі, крім Аджая.

— Повірити не можу, що капітан дозволив мені покерувати. Оце дядько! Бачили б ви його обличчя, коли я зробив перше сальто. Від гордощів він аж розчервонівся!

Джо похитав головою. Він не мав сили говорити й боявся, що тільки-но розтулить рота, одразу почне блювати. Але в одному він був переконаний: від сьогодні Аджаєві можна довірити керування хіба що іграшковою машинкою. Джо міг присягнутися, що бачив, як на одному віражі Дженкінз почав молитися, смокчучи великий палець.

На злітній смузі на них уже чекала машина. Це був великий лімузин з прапорцями, який розтягнувся мало не до обрїю. Блискавично промчавши вулицями, лімузин зупинився під великою готичною будівлею.

— Ой, скільки з нас? — крикнула мама до водія крізь звуконепроникне скло. — СКІЛЬ... КИ... З НАС?

— Мамо, це не таксі, нам не треба платити! — сказав їй Джо. — Правильно, Дженкінзе?

— Так, звісно.

Джо разом зі своїм маленьким почтом виліз із машини й підійшов до входу. Коли гості заходили до будівлі, преса з усього світу клацала навколо своїми камерами. Місце було

шикарне, з мармуровими переходами і просторими, поважними конференц-залами. До наради на вищому рівні приєдналися лідери з усього світу, щоб зробити все можливе для відвернення війни.

— Дженкінзе, — прошепотів Джо, — я хвилююся.

— Сер, ви тут не просто так. Ви — прем'єр-міністр. Подумайте про те, що привело вас сюди: бажання зробити добру справу. Ви гарна людина. Світ чекає, прем'єр-міністре, — усміхнувся Дженкінз.

— Дякую, Дженксі.

Джо глибоко вдихнув, відчинив двері й увійшов до зали.

Кругом були люди з навушниками. Джо теж видали навушники, і стало ясно — в них передають переклад усього, що різні люди говорять своїми мовами. Бо без перекладу робити тут нема чого, хіба що стежити за футбольним рахунком.

— А тепер послухаймо британського прем'єр-міністра. Побачимо, чи зможе він утихомирити цю бучу, — промовив президент Східної Трансильманії, жестом запрошуючи Джо на трибуну.

У залі запанувала така тиша, що Джо чув стугін власної крові у вухах. Вирішальна мить — вороття немає. Світ очікує. Джо прокашлявся й підійшов до мікрофона.

— Добридень, світе. Мене звати Джо. За нами сьогодні спостерігає ціла планета. До речі, хочу переказати вітання від Аджая його бабусі в Мумбаї: він сподівається, що крем допомоіг від висипу.

— Зекономив мені п'ять фунтів на телефонних переговорах, — підморгнув Аджай до Дженкінза, сидячи з ним у кінці зали.

— На чому я зупинився? А, так, планета спостерігає і сподівається, що я зможу все залагодити. Тож не варто її підводити. Війна... гм, буду відвертий, війна — це погано, правда ж? Ну, тобто так, усі ми в дитинстві любили перевдягатися в солдатів і марширувати з медальками на грудях... правда, я бачу, що дехто з вас і досі це любить робити. Але війна — це не лише перевдягнутися, потупотіти й погорлати. Війна — це вбивство, для початку. Це витрати. Навіть пейнтбол збіса дорогий, а що вже казати про справжню війну! Усі завжди хочуть останню модель гвинтівки, щоб інші країни з них не сміялися. З якого боку не глянь, війна — це погано.

Кілька присутніх у залі схвально кивнули.

— Усі, хто згоден, що війна — це погано, піднесіть руки! — Джо оглянув залу. — Один... два... три... ага, я так і думав, купа народу. Отож постає питання: як нам зупинити наступну війну?

— Вони перші почали!

Джо озирнувся подивитися, хто це крикнув: на щастя, на столах перед присутніми були таблички з їхніми прізвищами і країною. То виявився президент Східної Трансильманії.

Президент Західної Трансильманії підскочив з місця.

— Ні. Це вони. Украли нашу гору! І ми б не втрапили в цю халепу, якби ви не вкладали дурнуваті думки в їхні го-

лови, — сказав президент, звинувачувально тицьнувши пальцем у Джо.

Усі почали репетувати одне на одного, і за кілька секунд половина зали пересварилася з другою половиною. Зчинився рейвах.

— ПЕРЕПРОШУЮ, Я НЕ ЗАКІНЧИВ! — закричав Джо, примусивши присутніх знову замовкнути. — Я не казав нікому нікуди вторгтися. Я лише хотів, щоб люди припинили поводитися так серйозно і трішки повеселилися.

— Я повеселився. Як на мене, вторгнення — це дуже весело, — пояснив президент Східної Трансильманії.

— Вторгнення — це зовсім не весело. Весело — це спускатися з водяної гірки зі швидкістю, від якої впісятися можна.

Лускати пухирчасту плівку весело. А вторгнення — це погано, і вам це відомо! — суворо мовив Джо. — Поясніть-но мені чітко. Є гора, яку ви обоє хочете отримати і яку обоє вважаєте своєю? Чи не так?

— Та-а-ак, — пробубоніли обидва чоловіки.

— Що ж, тоді все просто. Її не отримає жоден з вас.

— ЩО?! — водночас крикнули обидва президенти.

— Якщо ви двоє не вмієте грати чесно, то ніхто з вас не отримає гору. Її отримає він! — вигукнув Джо, указавши на першого-ліпшого главу держави. Цар Монголії приголомшено глянув навколо.

— Отримаю що? — перепитав він, знімаючи навушники.

— Ви що — не слухали? — трішки роздратувався Джо.

— Слухав... але футбольний рахунок.

— І який рахунок? — поцікавився італійський прем'єр-міністр.

— «Ньюкасл Юнайтед» веде 2:1.

— Ну як завжди. Моя команда вічно програє! — зітхнув італійський прем'єр, для розминки помахавши руками.

— А бейсбольний рахунок теж знаєте? — долучився американський президент. Інші присутні зітхнули, несхвально цокаючи язиками.

— Вічно ви з тим бейсболом! Чому ви не можете любити футбол, як усі нормальні люди? Мене це страшенно засмучує, — стеноуп плечима італійський прем'єр-міністр.

— Ми можемо повернутися до справ? — перебив їх Джо. — Якщо ви двоє не можете домовитися, чия гора, тоді

найпростіше рішення — забрати її у вас і передати тому дядькові.

— А що як вона мені не потрібна? — поцікавився цар Монголії. — Якщо чесно, у мене і своїх гір не бракує — не знаю, де я приткну ще одну.

— Ой, та не хвилюйтеся, це невеличка гора, радше високий пагорб, — мовив президент Східної Трансильманії.

— Так, вона крихітна, — погодився президент Західної Трансильманії. — Ми називаємо її горою лишень тому, що вона в нас одна.

Джо у відчаї закотив очі.

— Ми не збираємося переносити гору, бовдури ви, йому просто треба сказати, що гора тепер його. Не знаю, він може дати їй назву, поставити на верхівці прапор абощо.

— Джемайма, — сказав цар Монголії з усмішкою.

— Що? — перепитав Джо.

— Хочу назвати її Джемайма. Я про гору.

— Ви ж її наче не хотіли? — сказав Джо, з кожною секундою відчуваючи дедалі більше збентеження.

— Ну, а тепер хочу. Особливо якщо зможу назвати її Джемайма.

— Мені не подобається назва Джемайма, — сказав президент Східної Трансильманії.

— І мені теж. Не можна зберегти її теперішню назву? — спитав президент Західної Трансильманії.

— А яка в неї нині назва? — нетерпляче поцікавився Джо.

— Гора Гарна, — озвалися обидва президенти.

— О-о-о! — захоплено видихнула ціла зала.

— Так, вона гарна, — мовив президент Східної Трансильманії.

— Ну, не знаю, — сказав Джо, — тобто можна лишити назву Гарна, якщо хочете, але тоді доведеться навчитися ділитися. Зможете навчитися ділитися горою? — серйозно поцікавився Джо.

Президент Західної Трансильманії переговорив зі своїм радником.

— Ми можемо користуватися нею в понеділок, середу і п'ятницю, а ви — у вівторок, четвер і суботу...

— Гм-м-м... — Другий президент порадився зі своєю командою. — У вівторок я не можу, у мене тренування — зумба. Можна поміняти вівторок на понеділок?

— Так, гаразд.

— А що в неділю?

— А в неділю вона буде моя і я назву її Джемайма! Ну будь ласочка! — заблагав цар Монголії.

Президенти Східної і Західної Трансильманій пошепотілися між собою.

— Добре, але обіцяйте, що дбатимете про неї, — мовив президент Західної Трансильманії.

— Ага, зрештою, вона ж гарна! — докинув президент Східної Трансильманії.

— Певна річ. Може, ви двоє якось прийдете в неділю на пікнік? Поїмо бутербродів і пограємося летючими тарілочками фризбі.

— Гаразд!

— От бачите, усе виявилося не так і складно, правда? Війни уникнули. Організували пікнік. І назвали гору Джемайма на один день на тиждень, — усміхнувся Джо й поглянув на годинник, — і гадаю, ми ще встигнемо на другий тайм футбольного матчу!

Зала вибухнула оплесками. Джо вдалося, Джо справді вдалося! Дженкінз уперше в житті втратив мову, а Аджай підбіг до Джо й обійняв. Це було мило, але трохи ніяково. Раніше Аджай ще ніколи його не обіймав. Підійшла мама, поцілувала Джо і міцно пригорнула просто перед усіма його новими друзями. І це було ще ніяковіше.

— Молодчина, синку. Я знала, що ти впораєшся. Чудова тактика: «не вмієте грати чесно — не гратимете зовсім»! — усміхнулася мама.

— Учився в найкращих.

Підійшов Дженкінз, досі приголомшений.

— Знаю, що ви зараз скажете: я повівся нерозумно. Занадто ризикував... але це було...

— Геніально! — розсміявся Дженкінз.

— ОК, я не знав, що ви скажете.

— Це було геніально, прем'єр-міністре. Вам усе вдалося. Вам справді вдалося.

І вперше, відколи Джо обійняв посаду, на обличчі Дженкінза розквітла сяйлива усмішка. І вперше Джо відчув, що справді зробив для світу щось корисне. Так, він викликав у людей усмішки, але ось що важливо: він реально зупинив війну!

У ПАРКУ ПАРКО

День був сонячний і чарівний, і Джо був страшенно задоволений життям. Учора він зупинив війну, а сьогодні відкриває свій улюблений парк. Уже під обід біля брами зібрався величезний натовп, чекаючи на урочисту церемонію. Панувала карнавальна атмосфера: дорослі й дітлахи розмальовували собі обличчя, каталися на каруселях, а ще грав музичний гурт. Джо з Аджаєм прилетіли на реактивних ранцях водночас із Дженкінзом і мамою Джо, які приїхали на лімузині. Скинувши ранець, Джо зазирнув крізь браму в парк. Які неймовірні зміни сталися відтоді, як він побував тут востаннє! Бульдозери зникли, траву знову посіяли, а дитячий майданчик відновили, і він став ще більший і кращий.

Були тут велетенські гірки, чимала пісочниця і здоровезний батут у вигляді надувного замку.

— Тобі вдалося, Джо, — усміхнувся Аджай. — Тобі справді вдалося.

— Це нам удалося, — озвався Джо, поглядаючи на щасливі обличчя всюди навколо нього. Ну, майже всюди. У кінці парку, у тіні великого дуба, стояла жінка, з ніг до голови вдягнена в чорне, і тільки приколата до кофти брошка поблискувала на сонці. Жінка низько натягнула каптур на голову, а за спиною мала чорний наплічник. Коли ніхто не дивився, вона прослизнула до огорожі парку й дістала з наплічника гострозубці. Востаннє роззирнувшись, вона швидко розрізала дріт огорожі й бігом повернулася під дерева. Далі вона з верхньої кишені дістала бутафорні собачі кавелики і гайковий ключ.

— Побачимо, як чудово почнеться урочисте відкриття, коли до справи візьмусь я, Перкінзе, — просичала Віолетта.

— Мамо, час! — схвильовано сказав Джо. — Аджаю, маєш велетенські кіношні ножиці?

— Ось вони, босе.

Джо в супроводі мами й Аджая підійшов до мікрофона.

— Сьогодні особливий день, бо ми не тільки повернули собі парк, а й повернули моїй мамі роботу. Дитиною я грався тут цілісінькі дні. Ну, я й досі дитина, та коли

Клапті батута розлетілися, прилипаючи людям до облич, як торти в кіно, тільки гумові. Від вибуху надувного замку всіх присутніх — хлопчиків, дівчаток і дорослих — розкидало навсібіч. Якась літня пані приземлилася біля ятки з морозивом, збиваючи з ніг цілу чергу, і люди в ній попадали, мов низка живих кісточок доміно. А Віолетта поквапилася до пісочниці й метнула в неї бутафорні собачі кавелики.

— Фе-е-е! — заверещав якийсь малюк. — У піску міні!

— Яка бридота! — крикнув хтось із батьків. — Це ваша дитина обкакалася? Як вам не соромно! Ось чому я ненавиджу забавки!

— Що ви собі дозволяєте! Нічого мій синок не робив. Це ваш, напевно!

У пісочниці зчинилася буча: мамусі й татусі горлали одні на одних і жбурляли цілі жмені піску.

— Що відбувається? — крикнув Аджай.

— Не знаю, — відповіла мама Джо. — Допоможи! Не можу вилізти з батута!

А в цьому хаосі Віолетта навкарачки вже підповзла до машини для прядіння цукрової вати й відкрутила трубку. За кілька секунд машина почала безконтрольно обертатися, стріляючи цукровою ватою. Якомусь лисанню вата намоталася на голову. Здавалося, що він нап'яв липку рожеву перуку.

Коли батут вибухнув, Джо викинуло звідти, і він застряг між стійкою з повітряними кульками і павільйоном, де можна виграти величезного плюшевого ведмеда, якщо вдасться

настромити крихітну качечку на палицю завбільшки з жердину для стрибків. З роззявленим ротом Джо дивився, як у нього на очах його мрія врятувати парк перетворюється на кошмар. У пісочниці тривала бійка, надувний замок луснув, а навколо в паніці бігали люди, з ніг до голови обліплені цукровою ватою. На додачу до всього в огорожі зяяли дірки. А оті гострі зазублини — жах для здоров'я й безпеки!

— У всьому винен прем'єр-міністр, який стрибнув вище голови! — загорлав якийсь чоловік.

— Ага, він добре повеселився — а тепер дивіться, до чого це призвело. Він усе зіпсував! — крикнула чиясь мамуся.

— Ось чому я не люблю забавок: завжди все летить шкеребурть! — долучився до них ще хтось.

— Але... я не стрибав вище голови. Ну, тобто я не хотів. Я просто хотів посміятися, — гукнув Джо, силкуючись звільнитися й у процесі перекидаючи гральну стійку «збий кокос».

— Посміятися?! — загорлав чоловік із цукровою ватою на лисині. — То я, по-твоєму, смішний?

— Ні... ну... трохи. Я хотів сказати — вибачте. Я просто хочу, щоб люди розважалися! — спробував пояснити Джо.

— Ти хотів розважитися, а ми всі тепер як? — вереснула якась жінка.

— Для нас одні правила, а для них — інші, — сказав ще хтось. — А я гадав, він не такий.

— Але... але!.. — почав був Джо.

— Ой, прем'єр-міністре! — гукнула жінка в чорному. — Будь ласка, усміхніться своїй фанатці номер один!

Джо автоматично озирнувся і вичавив найщирішу усмішку, яку тільки зміг:

— Даруйте, я не маю часу на фото — мені потрібно владнати цей безлад!

— Думаю, час забиратися, — мовив Дженкінз, допомагаючи Джо стати на ноги. — Дозвольте нам з вашою мамою все залагодити. Тут забагато журналістів, а нам не потрібні ваші світлини в усіх газетах.

Віолетта сховала фотоапарат назад у сумку й побігла між дерев до огорожі. Протиснула в діру кістляве тіло й випірнула на вулицю. Натягнувши на голову каптур, вона дістала із сумки телефон і почала набирати номер.

— Добридень, це я. Маю фото, яке може вас зацікавити. Прем'єр-міністр щириться, як блазень, посеред гармидеру, який сам же і влаштував...

ПАНІКА НА ВУЛИЦЯХ ЛОНДОНА

Джо в піжамі з малюнком Поштаря Пета сидів у ліжку, обклавшись ранковими газетами.

— Бачили новини?.. — запитав Дженкінз, зазирнувши у двері. — А, вже бачили.

— «Паркогеддон!», «Прем'єр-міністр здувся!», «Луснув замок — луснув рейтинг!», «Дива не сталося»... заголовки просто жахливі, і в усіх статтях моя світлина, де я всміхаюся, показуючи великі пальці. В УСІХ! Хтось попросив моє фото, каже: усміхнися! Я усміхнувся, думав, так буде правильно...

— Знаю, сер. Схоже, фото зробили на відкритті. І продали в газети. Унизу Аджай — питає, чи з вами все гаразд.

Засмучений Джо виліз з ліжка й пожежним стовпом, якого встановили за його наказом, з'їхав зі спальні в коридор на першому поверсі.

— Ой-йой-йой! Щось ти надто зажурився, Джо. Ти взагалі збираєшся перевдягнутися чи ходитимеш у піжамі Поштаря Пета цілий день? — стурбовано поцікавився Аджай.

— Може, якби я ставився до цієї посади серйозніше, до такого не дійшло б.

— Стривай-но хвильку, Джо. Від розваг батуту не вибухають, правда?

У коридор відчинилися двері одного з кабінетів, і з нього виїхала жінка на офісному кріслі.

— Більшість нещасних випадків на надувних батутах пов'язана з раптовим зниженням тиску — наприклад, від проколу шпилькою.

З цими словами працівниця знову зникла.

— Бачиш! — сказав Аджай. — Ти не винен.

— Ну-ну-ну. Який жахливий вигляд, — почувся голос Віолетти, що прямувала до них коридором така радісна, якою Джо її ще в житті не бачив. — Як пройшло відкриття?

— Ой, дайте мені спокій, ви чудово знаєте, як усе пройшло, — ви ж точно бачили газети. І не хвилюйтеся, я розбудую парк, і він стане ще більшим і кращим! — закричав Джо на Віолетту — і сам собі здивувався.

— Ой, що це наш прем'єр-міністр такий сердитий? Закінчилися усмішки-смішки, Джо? Робота виявилася не такою легкою, га? Це варто закарбувати на світлині...

Віолетта дістала телефон і вже збиралася натиснути на кнопку.

— Дайте мені спокій, — знов огризнувся Джо й розвернувся йти геть.

— Ну ж бо, усміхнися для своєї фанатки номер один... — розреготалася Віолетта.

Джо заляк як вкопаний.

— То це були ви! Це ви мене зняли й розіслали фото в газети!

— Нарешті здогадався, дурноверхий, — незворушно відповіла Віолетта. — Світлина вийшла така чудова, що я просто не могла не розіслати її в пресу.

— Але ж може скластися враження, наче я сміявся з нещастя інших. А я не сміявся, ви це добре знаєте!

— Прибережи свої вибачення для іншого разу, фото промовляє красномовніше за всі слова, не забувай! — сказала Віолетта, підносячи світлинку просто під носа Джо. — Парк закритий, і таким він і залишиться. Не думаю, що він ще колись відкриється після того, що сталося. Твоя матуся, мабуть, страшенно пишається!

— ТА ВИ... ВИ!... — скрикнув Джо.

— ЩО Я?!

— ВИ ЗВІ-І-І-І-ІЛЬНЕНІ!

Віолетта прямо подивилася на Джо — і на її обличчя повільно наповзла посмішка.

— Дякую, — сказала вона й пішла геть, підсміюючись собі під ніс.

— Що таке?.. — здивувався Джо. — Дженкінзе, за що це вона мені подякувала?

— Не знаю, сер. Навіть не уявляю.

Решту ранку Джо провів наче в тумані, знову і знову про-граючи все в голові. Він просто хотів зробити для мами до-бру справу — і подивіться, що з цього вийшло. І за що це Віолетта йому подякувала?

Джо мав сьогодні підписувати закон, за яким солодощі вносилися до переліку овочів і фруктів, котрі корисно їсти щонайменше п'ять разів на день, але просто не міг зосередитися. Він опам'ятався, лише коли в кабінет влетів Дженкінз і, схопивши пульта, увімкнув телевізор.

— Сер, ви маєте це побачити, — з тривогою в голосі мовив він.

— Маємо для вас сенсаційну новину з центру Лондона! Віцепрем'єрка Віолетта Крамп звільнена з посади. Вона готова зробити заяву...

Камера перемкнулася на Віолетту, яка стояла перед резиденцією на Даунінг-стріт, 10.

— Прем'єр-міністр — якщо таке величне слово можна вжити щодо такого маленького хлопчика — узяв на себе сміливість примусом розвеселити всю нашу країну. Я благала

його не зобов'язувати людей розважатися, але він, замість дослухатися, просто звільнив мене. Ось якого прем'єр-міністра маємо. Він думає лише про себе й ні про кого більше. Учора ми вже побачили жахливі наслідки такого рішення. Учора ми побачили справжню ціну веселощів: лиха зазнали чоловіки, жінки й діти. Людям у житті потрібен лад, потрібні правила. Їм потрібно вказувати, що робити! А що нам точно не потрібно, то це метровий клоун на чолі країни.

— Агов, я не метровий — я метр тридцять сім! — відгавкнувся Джо в телевізор.

— Запитайте себе, яка вам потрібна країна. Країна, у якій хлопчисько — так-так, хлопчисько — каже вам, що робити? З нас усі глузують. Усі бачили на ютубі ролики про те, як лускаються надувні замки і люди застрягають на гірках. Хот-доги, розлітаючись, обпікають дітей. У нас немає лідера — у нас тепер клоун. Що далі? А що як світ стоїть на порозі чергової кризи? Може, Джо у відповідь наробить надувних тваринок або спробує себе в ролі жонглера? Що ж, особисто мені зовсім не смішно. Так само як і містерові Джонсону.

До мікрофона підійшов чоловік середніх літ, нещасний і злий.

— Містер Джонсон — водій таксі. Звичайна людина, яку наш прем'єр-міністр для власної розваги примусив носити маскарадний костюм. Містере Джонсоне, якщо ви не проти, розкажіть громадськості, як воно.

— Я просто намагався заробити на життя, поки не з'явився Джо Перкінз. І раптом просто робити роботу вже

мало: треба ще й маскарадні костюми вдягати, щоб розважати клієнтів. Але, як виявилось, в мене алергія на синтетичні тканини, а саме з них і шують маскарадні костюми, тож цілий тиждень я просто не міг працювати. Ви бачили б висип у мене на...

— Дякую, містере Джонсоне, — відібрала в нього мікрофон Віолетта.

— М'яке місце з одного боку стало червоне, як величезна редиска! — нахилився містер Джонсон до мікрофона, щоб закінчити думку.

— Що ж, не будемо ще більше принижувати вашу гідність, — гаркнула Віолетта, намагаючись перекричати його.

— Гідність? Вона давно в минулому. А от клятий висип усе ніяк не відійде в минуле. Хто б міг подумати, що балетна пачка може так зіпсувати людині зад? Хотите, я покажу вам?

На жах усіх, таксист почав розстібати штани.

— Ні! — заверещала Віолетта, виштовхуючи містера Джонсона з кадру.

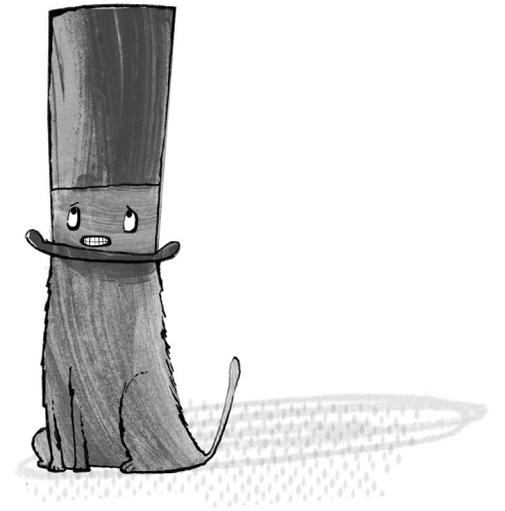
— А ось познайомтеся з місіс Грей, — за мить повернулася Віолетта й жестом підкликала пані з натовпу. — Місіс Грей пережила жахливий досвід, правда ж, дорогенька?

— У газетах я прочитала про план «котусьо в капелюсі», отож вирішила, що маленький Біллі носитиме циліндр, а тепер не можу той циліндр з нього зняти.

З коробки, що стояла біля неї, місіс Грей дістала кота, щоб показати всьому світові.

— Довелося спереду попро-різати дірочки, щоб він бачив, куди йде, і ще одну — щоб він міг їстоньки. У нього безглуздий вигляд. Ніхто з котів не хоче з ним розмовляти.

— Я не примушував ту жінку надягати капелюха на кота! — загорлав Джо в телевизор. — Чому вони звинувачують мене, Дженкінзе? — обернувся він до свого старшого радника. — Ну ж бо, я гадав, у вас є відповіді на всі питання!

— По всій країні можна почути сотні таких історій про людей, які змушені були долучитися до веселощів, — провадила Віолетта. — Тому я кажу: годі! Годі вже розповідати нам, що дурнуваті забавки — це нормально. Саме тому я сьогодні йду з уряду. Більше не можу брати участь у цьому безглузді. Оголошую про створення нової організації, яка притягне вас до відповідальності, прем'єр-міністре. Сьогодні я оголошую про народження Ліги антидурощів!

Джо зачудовано спостерігав, як до Віолетти на підвищенні приєднуються сердиті чоловіки й жінки різного віку. Вони були з тих людей, які забороняють дітям бавитися в м'яча на траві. З тих, які шикають, коли гучно засмієшся. Пантрують у вікні, ховаючись за тюлем. Голосно цокають язиком, щоб усі почули, і часто заковчують очі. З тих, яким навіть Різдво

створює незручності. Які глузливо пирхають, коли хтось святкує день народження. Які проколюють повітряні кульки й топчуть збудовані дітлахами піщані замки. У Джо по спині поповз холодок. Він бачив цих людей усього кілька секунд, але миттєво розкусив цю зграю жалюгідних скигліїв.

— Колись наша країна була велична! Нашим народом захоплювалися інші, а тепер тільки погляньте на нас: ми перетворилися на посміховисько. І винна в цьому одна-єдина людина — Джозеф Перкінз! Перкінза геть! — почала викрикувати Віолетта.

Незабаром цей крик підхопила купка її послідовників:

— ПЕРКІНЗА ГЕТЬ! ПЕРКІНЗА ГЕТЬ! ПЕРКІНЗА ГЕТЬ!
ПЕРКІНЗА ГЕТЬ!

— Джо Перкінзе, викликаю тебе на серйозні теледебати в прямому ефірі. Лише ти і я. Побачимо, кого люди тепер захочуть бачити своїм лідером! — Віолетта нахилила обличчя просто до камери, й воно заповнило цілий екран. Враження було, наче вона дивиться прямо на Джо. — Давай, Перкінзе! Бодай раз вияви мужність!

Джо вимкнув телевізор: він більше не міг цього витримати.

— Сер, ви ж не збираєтеся в це ув'язуватися? Ви ж не заковтнете її гачок? — запитав Дженкінз.

— Якщо я відмовлюся, люди обізвуть мене боягузом, — нещасним голосом озвався Джо.

— Ти не зобов'язаний робити те, що тобі не до вподоби, — знизав плечима Аджай.

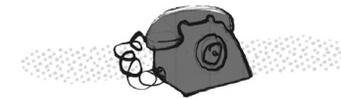

— Якщо не зроблю, вона переможе. Вона і її жалюгідна кліка. Мушу зустрітися з нею і вирішити все сам на сам раз і назавжди.

Джо підвівся й рушив до дверей.

— Тільки треба перевдягнути піжаму. Твоя правда, Аджай, вона дурнувата.

— Гей, я ніколи не казав, що... — гукнув Аджай навздогін Джо, та було вже запізно. Він уже пішов.

Заки Джо приїхав на телестудію, уже западали сутінки. Він одягнув найкращий костюм, зачесав чуба та пригладив його гелем. Поглянув на себе в дзеркало.

— Хоче вона по-серйозному — буде їй по-серйозному, — пробурмотів він.

У гримерку до Джо зайшов Аджай.

— Гей, то ти справді вирішив не відступати? А чи не варто нам спершу все обговорити? Я ж твій пресменеджер, твій друг-дефіс-гуру, сам знаєш, приятелю!

— Цю справу я мушу вирішити сам, — зітхнув Джо.

— Що ж, твоя правда... тоді щастя тобі, — побажав Аджай, простягаючи Джо руку для потиску.

— Дякую, друже... А-А-А-А-АЙ! — Джо відсмикнув руку, бо його наче вдарило струмом.

— Ха-ха-ха-ха! Ніщо не зрівняється з іграшковим шоке-ром. Ось, візьми собі. Випробуєш його на Віолетті.

— Це ж серйозна справа! — огризнувся Джо.
— Та годі тобі, ти ж раніше любив шокер! — засміявся Аджай.
— Не смійся з мене! — викрикнув Джо. — Я мушу показати їй, хто тут головний, і переграти Віолетту в її власній грі. Я не допущу, щоб підривали мій авторитет.
— Підривали твоє що? Ого, та ти вже говориш, наче справжній політик!
— Якщо ти досі не помітив, Аджаю, я і є політик, — саркастично мовив Джо.
— Тільки подивіться на нього, — похитав головою Аджай. — Я ще зроду не бачив тебе в костюмі. У тебе дивний вигляд. Це зовсім не той Джо, якому я допоміг стати прем'єр-міністром.
— То я дивний? Чомусь я не здавався тобі дивним, коли ти приходив до мене ночувати й наминав морозиво в залі засідань, — почав кричати Джо.
— Що це має означати? — запитав Аджай, обличчя якого починало пашіти.
— Та якби не я... ніхто про тебе навіть НЕ ДІЗНАВСЯ Б!
— Якби не я, то *ти* ніколи не став би прем'єр-міністром.
— Це не твоя заслуга, а моя! Раз у житті люди захотіли мати справу зі мною, а НЕ З ТОБОЮ! — Джо нагло замовк і затулив рота рукою, але від злості не міг навіть вибачитися.
Аджай похитав головою. Здавалося, він зовсім не роззлився — лише образився.

З-за рогу в гримерку зазирнула молода жінка з текою-планшетом і в навушниках.
— За хвилину починаємо, прем'єр-міні... Усе гаразд?
— Я вже йшов геть, — промовив Аджай, виходячи.
— Усе гаразд, і, як по правді, навіть стало набагато краще, — промовив Джо так, щоб і Аджай почув.
— Тоді готуйтеся до виходу, — сказала жінка, підштовхуючи Джо до сцени.
Це було вперше, коли Джо опинився в телестудії, і вона справляла враження великої й помпезної. Публіка шаленіла, неначе очікується якийсь боксерський турнір, а не дебати. В одному, так би мовити, куті рингу стояв Джо — прем'єр-міністр, який до того ж ще був дитиною. А в другому — Віолетта — людина, яка намірилася його знищити. Як учинити — зразу почати боротьбу чи спробувати чемно з нею домовитися? Джо пожалів, що з ним немає ні Дженкінза, ні мами. Уперше в житті він почувався по-справжньому самотнім.
Якась людина з текою-планшетом і в навушниках штовхнула його із-за лаштунків на сцену. Джо ледве волочив ноги — неначе він чи й дійде до середини, щоб не впасти. По центру сцени стояло два стільці: один — для нього, другий — для Віолетти. Вона впевнено вийшла з іншого кінця сцени й рушила до Джо. Вони зустрілися на середині. Джо простягнув їй руку для потиску. Віолетта, посміхнувшись, стиснула йому долоню, як лещатами.
— Я тебе розчавлю, — шепнула вона з тією ж приклеєною усмішкою на обличчі.

Джо намагався відігнати страх, але його немов паралізувало! Цієї миті він пошкодував, що не скористався іграшковим шокером.

Нарешті вийшов ведучий.

— Ле-е-е-еді та джентльмени! Ласкаво просимо на наші особливі дебати. Віолетта Крамп проти прем'єр-міністра Великої Британії — це буде історичний бій. Пустощі проти Ліги антидуросців. Діти проти дорослих! Переможе тільки один! Вирішуєте ви! Віолетто, прем'єр-міністре, шоу починається!

Джо поглянув на публіку. Дев'яносто відсотків присутніх були вдягнені в бежеве. Це не чесна боротьба — це мітинг Ліги антидуросців! Це була пастка, і Джо в неї вскочив.

Часу роздумувати не було. Яскраве світло зненацька потьмяніло, і публіка притихла в збудженому очікуванні.

— Дякую, прем'єр-міністре, що завітали до нас сьогодні. Це хоробрий крок, — промовила Віолетта. На її обличчі був такий вираз, наче вона от-от розчавить таргана, який набридав їй цілий день.

— До ваших послуг, міс Крамп. Завжди приємно вас бачити, — спробував усміхнутися Джо.

— Починаємо дебати — чи ви хочете спершу справити враження? Відпустити кілька жартиків, жбурнути кілька тортиків? — спитала Віолетта, звівши брову. — Усі ми знаємо, як ви любите посміятися.

— Ні, — вимовив Джо. Слабка усмішка, на яку він спромігся перед тим, згасла. — Чомусь мені здається, що цим людям мої жарти не здадуться смішними.

— Ви надто розумні для такої аудиторії? — удала шок Віолетта. Присутні охнули.

— Я хотів сказати... — спробував виправитися Джо.

— Гадаю, ми всі знаємо, що саме ви хотіли сказати, прем'єр-міністре. Думаю, країна вже побачила, що ви за один насправді є. А ми в Лізі антидуросців точно знаємо, хто ви такий. Регочете з нещастя інших. Думаєте, що ви кращий за нас? Щось я не чула, щоб ви перепросили за гармидер у парку. Хтось міг там постраждати...

— Мені шкода, але... я хотів сказати: те, що сталося в парку... то була прикра випадковість.

— Щось надто часто з вами трапляються прикрі випадки. *Випадково* ви стали прем'єр-міністром, *випадково* мало

не розпочали війну, *випадково* порвали надувний замок. А наступного разу хтось *випадково* загине?!

— Це несправедливо! Можливо, у парку виникла проблема з обладнанням, — почав був Джо.

— Бачу, ви перекладаєте провину на інших, прем'єр-міністре, — засичала Віолетта. — Це так по-дитячому!

З аудиторії почувся іронічний сміх.

— Ні...

— Гадаєте, якщо з'явилися на кілька хвилин на ютубі, то одразу стали важливою персоною? — перебила його Віолетта.

Із зали почулося кілька вигуків «фе!», і хтось крикнув:

— Скажіть йому, Віолетто!

— Ну... так, тобто ні... — спробував пояснити Джо, але просто не міг дібрати правильних слів.

— Я бачу, — провадила Віолетта. — Ви вважаєте себе кращим за інших. Вам усе можна, а іншим — ні.

— Це не так! — крикнув Джо. — Не так. Я вважаю, що ми всі однакові, ми повинні дбати одне про одного і часом веселитися. Я лише хочу, щоб...

— Ой, ну знову. Збираєтеся казати мені, що робити, що думати, як поводитися? — засичала Віолетта. — Може, прийшов час повернути до влади дорослих? Ми всі побачили, що буває, якщо дозволити дітям гратися. Прикрі випадки й більш нічого. Хіба країні потрібно це?

— Я старався як краще. Я не винен, я ненавмисно! — Джо почувався геть безпомічним.

— Не винен у чому? Що вибухнув надувний замок чи що ви стали прем'єр-міністром? Скажіть нам, Джо, що трапилося?

Джо загорлав:

— Це була помилка!

УСЯ ЦЯ ІСТОРІЯ — ЦЕ ПОМИЛКА!

— І я кажу, що це була помилка. Те, що ти опинився на посаді прем'єр-міністра. Ти справжнє посміховисько, Джо Перкінзе.

Публіка нависніла — фекала й освистувала Джо, заважаючи думати. Віолетта мала рацію: що він робить? Він ще хлопчик, то чому він затяв собі в голову, наче зможе керувати країною? Джо повільно відстебнув мікрофон від сорочки й кинув його на підлогу. І публіка глумливим свистом погнала його зі сцени, як лиходія у ляльковій виставі.

На той час, коли Джо повернувся на Даунінг-стріт, уже стемніло, а все тіло в нього свербіло від виснаження. Теледебати закінчилися кілька годин тому, але Джо попросив Стівенза покатати його трохи по місту.

— Дякую, Стівензе, — промовив Джо, висаджуючись із машини.

— Не вішайте носа, прем'єр-міністре. Знаю, зараз воно здається, що все погано, але почекайте — і все налагодиться.

— Погано? — Джо спробував усміхнутися. — Я мрію про той час, коли все налагодиться настільки, що стане просто «погано».

Джо втомлено почовгав до дверей і відчинив їх. Біля сходів стояв Дженкінз, його краватка була розв'язана. Він здався таким самим виснаженим, як і Джо.

— Сер, вам що-небудь потрібно? — запитав він.

— Ні, — відповів Джо. — Ви дивилися дебати?

— Так, дивився, — зітхнув Дженкінз. — Ви зіграли їй на руку.

— Може, відкладемо це на завтра, Дженкінзе? Я зараз не в гуморі.

— Якщо продовжуватимете в тому ж дусі, ніякого завтра не буде, — сказав Дженкінз, а Джо знизав плечима й рушив нагору, щоб лягти спати.

Дженкінз проводжав його очима, аж тут у нього в кишені заграб мобільний. Хто це міг так пізно дзвонити? Він дістав телефон, глянув на екран, а потім відповів.

— Я очікував на ваш дзвінок. Дивуюся, що ви так з ним забарилися.

— Ви ж мене знаєте — я люблю робити сюрпризи.

— Мені можете про це не розповідати, Віолетто.

— Гадаю, нам з вами час переговорити про дещо...

НЕ ДО ЖАРТІВ

— **Д**обрий вечір і ласкаво просимо! Ми підготували для вас спеціальний репортаж. З вами Чарлі Джеймс. Ліга антидурощів існує всього кілька тижнів, а вже має неабиякий вплив. Ми бачимо цих людей щодня: вони з гордістю носять значки Ліги антидурощів. Це справжній політичний рух — чи просто одноденка? Ми поговорили з одним клоуном, який воліє не розкривати свою особу... Розкажіть мені, як ви провели останні кілька днів?

— Це жахіття. Кажу вам, це не смішно. Мені постійно доводиться маскуватися, щоб люди не здогадалися, що я клоун, — заговорив темний силует: у ньому вгадувалися тільки круглий ніс і кучерява перука, які є візитівкою клоунів. — Знаю ще кількох клоунів, яким довелося полишити

професію через цю Лігу антидурощів. Ви ж знаєте, як вони нас зацькували. Усі біди почалися, коли на нас подали в суд за пожбурений комусь в обличчя торт. А невдовзі з'явилися протестувальники й почали ображати мене й інших клоунів. Хто таке витримає? Нам довелося йти в підпілля... Таємна клоунада. Лише іноді ми знову взуваємо свої великі черевики й даємо вистави на занедбаних автостоянках і покинутих складах. Не можна порівняти зі старими часами, але знаєте, це краще, ніж нічого, — зітхнув клоун.

— І це ще не все, — вів далі Чарлі. — Як нам стало відомо, одна по одній зачиняються крамнички приколів. Стає дедалі важче купити гумових курчат чи бомби-смердючки. І сьогодні постає серйозне питання: а де ж прем'єр-міністр? Він покинув країну напризволяще? Коли ми востаннє бачили Джо Перкінза?

— Хочу ще морозива. Принесіть мені хтось морозива. Зі смаком лайма. Хочу з лаймом.

Джо сидів у кабінеті прем'єр-міністра в піжамних штанах, великою ложкою запихаючись морозивом.

— АЛЛО, НАРОДЕ! Я СКАЗАВ —
МОРОЗИВА! ДЕ ВСІ?

Джо верещав, навсібіч розкидаючи морозиво.

Зайшов Дженкінз з повною мисочкою морозива й суворим виразом на обличчі.

— Ну нарешті, Дженкінзе.

— Гадаю, сер, вам уже досить на сьогодні, — сказав Дженкінз, роблячи спробу трохи прибрати в кімнаті.

— Дурниці! Я від ранку з'їв ще тільки сім порцій!

— Думаю, сім цілком достатньо. Крім того, до вас відвідувач, — мовив Дженкінз, витираючи ляпки морозива зі стелі. — Залишу вас удвох: я маю декому зателефонувати.

— Ку-у-у-ку, синку, — застигла у дверях мама, стурбовано дивлячись на Джо.

— О ні... — зітхнув Джо, відкладаючи миску й ложку.

— Як ти, Джо? — спитала мама, силкуючись усміхнутися.

— ДОБРЕ! — порснув морозивом Джо: важко говорити з повним ротом.

— Учора я бачилася з Аджаєм. Він досі дуже засмучений через вашу сварку, ну, ти уявляєш.

Джо проковтнув останню ложку.

— Він сердиться, — сказала мама, — але скоро заспокоїться. Думаю, набагато більше він хвилюється. Ми всі хвилюємося. І це так не схоже на вас двох — сваритися!

— Ну, люди змінюються, — похмуро буркнув Джо.

— Не схоже, щоб Аджай змінився. Хіба що трішки по-смутнішав.

— А, зрозуміло, то ти хочеш сказати, що це я змінився? Чи не так? — Джо відсунув миску вбік і сердито схрестив руки на грудях.

— Джо, ти сидиш у піжамі, наминаючи морозиво. Гадаю, не буде перебільшенням сказати, що твої дивацтва вийшли на новий рівень.

Мама схопила Джо за руку й потягла до вікна.

— Джо, що ти бачиш?

— А що?

— Просто скажи, що ти бачиш.

— Матір, яка ображає власного сина?

— Припини. Скажи мені, що ти бачиш!

— Ну гаразд, гаразд. Бачу Лондон, людей, полісменів, будинки, мартин летить у своїх справах...

— А я бачу країну, якій потрібен лідер! — тріумфально виголосила мама. — Отам, за вікном, повно людей, яким ти потрібен, Джо, повно людей, які в тебе вірять. Може, уже час і тобі повірити в себе?

— І зовсім я їм не потрібен. І зовсім вони мене не хочуть. Люди тепер бояться жартувати на вулицях, і не через цю дурнувату Лігу антидуросців, а через мене! Я — цілий прем'єр-міністр, а не можу врятувати якийсь один-єдиний клятий парк, — кричав Джо, а в цей час пекучі сльози наповнювали його очі. — Кругом гармидер, і винен у цьому всьому я! В усьому винен я.

— Ох, Джо... Парків багато, а син у мене один. Нам варто зосередитися на тому, щоб спершу врятувати тебе. Я можу знайти собі роботу десь в іншому місці, — міцно пригорнула його мама.

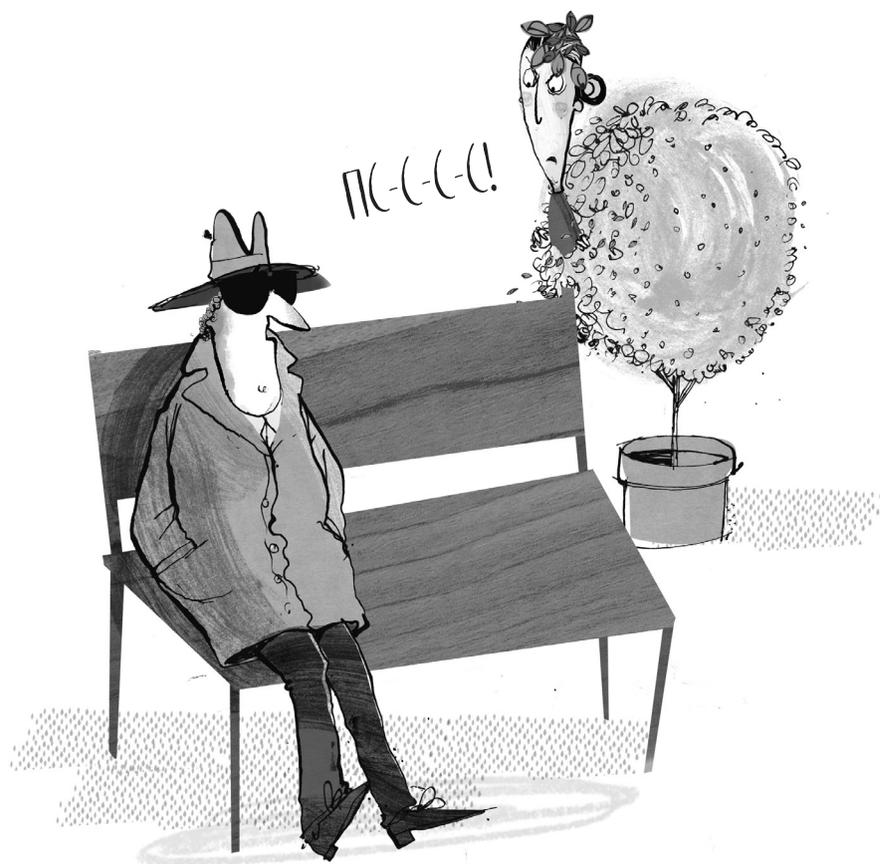

У розгромленому парку неподалік Даунінг-стріт сидів на лавочці Дженкінз у великих темних окулярах. Перевіривши час на кишеньковому годиннику, він роззирнувся.

— ПС-С-С-С!

Звук йшов із кущів у нього за спиною. Озирнувшись, Дженкінз подивився понад окулярами.

— Зовсім не палитесь, Віолетто, — критично зауважив Дженкінз.

— Хто б казав! Гарненькі окуляри — це з хлопавки із сюрпризом? Я вже думала, ви не прийдете, — сказала Віолетта, вилазячи з кущів і струшуючи листя з голови.

— Обережність не завадить. Не хотів, щоб мене хтось застукав...

— ...за розмовами з такою, як я? У цьому вся сутність влади, — вигукнула вона. — Телевізійні промови, те, що ми робимо на камеру, — це лише шоу, циркові фокуси для дурнів, які сидять по домівках. А справжні рішення ухвалюються отак: пошепки, у таємних розмовах. Отож постає питання: навіщо прийшли *ви*? Ну, тобто цілком очевидно, чого хочу я: мені потрібна посада Джо Перкінза. Але чого хочете ви, Дженкінзе? Ви ж тут не тому, що я вам подобаюся, правда?

— Я... я реаліст. А це означає, що хочу мати запасні варіанти. Я дуже довго працюю на своїй посаді й добре вмію передбачити, коли прем'єр-міністрові приходить кінець. Я вже бачу, куди дме вітер, і розумію, що Перкінз затримається ненадовго. А ще я знаю, що батуту не вибухають самі собою, — сказав Дженкінз, піднявши окуляри.

— Мені здавалося, я все обставила доволі переконливо.

— Я так і знав, що це ваших рук справа, — кивнув Дженкінз.

— Один закритий парк — це лише початок! Щойно я покінчу з Джо, владу захопить Ліга антидуросців. Більше ніде ніяких парків! До побачення, американські гірки, батуту, кручені спуски, гойдалки! Кому потрібно веселитися, коли можна заробляти гроші? — Віолетта прокашлялася й сіла

поряд із Дженкінзом. — Стану прем'єр-міністром — отримаю змогу удвічі подовжити уроки, щоб діти закінчували школу у дванадцять років і зразу йшли працювати, заробляти собі на життя. Більше ніяких ненависних веселощів — тільки важка і чесна праця. Сміх — це для слабаків. Розваги — для дурників. Ми станемо найбагатшою державою на землі!.. Але я повторю своє запитання: чого хочете ви, Дженкінзе?

— Я хочу повернути свою країну. На чолі моєї країни, яку я так люблю, стоїть дитина, і я більше не можу цього витримувати.

Розстебнувши пальто, Дженкінз показав значок Ліги антидурощів на лацкані.

Віолетта широко всміхнулася від задоволення.

— Якщо станете моїм заступником, зможете отримати все й одразу. Гроші, маєтки — що схочете. Вам лише треба вмовити цього жадливого малого неука піти у відставку й передати владу мені. Він дослухається до вас. Ви лише дочекайтеся слушної миті й переконайте малого шмаркача. І тоді все це стане вашим.

— А як я дізнаюся, що прийшла слушна мить? — запитав Дженкінз.

— О, ви обов'язково дізнаєтеся. Лише поміркуйте трішки. Ми з вами працюємо разом. Ми зможемо отримати все, що заманеться. Хтозна, Дженкінзе, може, я вам навіть зрештою сподобаюся. То що скажете?

Дженкінз подивився на Віолетту й посміхнувся.

ОДИН ЯК ПАЛЕЦЬ

Крізь фіранки пробивалося сонце, але Джо й досі лежав у ліжку, втупившись у стелю. Кілька тижнів тому все здавалося напрочуд легким, а нині все так заплуталося! Одягнувши пальто просто на піжаму і для маскуванню натягнувши на голову великого капелюха, Джо пішов на вулицю.

Ніде ніхто не гуляв. Мабуть, через те, що Ліга антидурощів була всюдисуща й припиняла будь-які веселощі на кожному розі. Похиливши голову, Джо безцільно блукав. А коли нарешті підвів очі, то зрозумів, що стоїть біля входу в парк. З того злочасного дня парк так і стояв закритий. Джо подивився крізь браму на те, що залишилося від чудового парку. Усе в ньому, що не було надійно прикріплено ланцюгами,

було зруйноване. А на брамі під поривами холодного ранкового вітру лопотіла листівка Ліги антидурощів.

Поглянувши на неї, Джо зітхнув. Не мав сили навіть зірвати її. Він рушив далі: усе, чого він хотів, — це втекти від свого смутку, але той нікуди не зникав. Бозна, скільки Джо блукав би отак самотиною, та в одну мить щось висмикнуло

його із цього заціпеніння. Просто через дорогу була фабрика. Джо бачив її вже сто разів, та ніколи не звертав на неї уваги. Сьогодні ж усе було якось інакше. У темній постаті у вікні було щось знайоме. Джо підійшов до охоронця біля воріт.

— Перепрошую, а що роблять на цій фабриці? — поцікавився Джо.

— А я тебе часом на знаю?.. — промовив чоловік, намагаючись розгледіти Джо під великим капелюхом.

— Та я мешкаю тут неподалік, — сказав Джо, намагаючись змінити свій голос. — Мабуть, тому ви й могли мене десь бачити.

— А, може й так. Ну, ти куштував пироги зі свининою?

— Е... угу...

— Пам'ятаєш там драгли в начинці?

— Ага...

— Ну так от, саме тут начинку для пирогів і заливають цими драглями, — сказав чоловік, аж здригнувшись у плечах. — Яюсь невесело, еге ж? Не хотів би я щодня сидіти там по дванадцять годин, начиняючи пироги драглистим хтозна-чим. Оце точно не для мене.

Джо глянув знову на темну постать у вікні, намагаючись роздивитися, чи це випадково не... так, це була вона! Це була його мама. Він би де завгодно впізнав це пишне волосся. Мама працює на фабриці з виробництва пирогів зі свининою! А вона ж їх ненавидить. Джо не міг цього витримати, розвернувся і побіг.

— Усе гаразд, синку? — гукнув йому навздогін охоронець.

Джо, голосно тупочучи, мчав вулицею. Йому не тільки не вдалося врятувати парк — тепер ще й мамі доводиться працювати в найненависнішому, мабуть, для неї місці... Аж тут раптом його звідкись обдало холодною водою, промочивши до нитки.

— Гр-р-р-р! — загарчав Джо, нагло зупиняючись. — Що за чорт?

— Ой! Вибач, я думала, що ти — Зук з планети Нептун.

Джо здригнувся й, озирнувшись, побачив дівчинку років восьми, яка сиділа на триколісному велосипеді в себе в садку. Вона тримала величезну бризкалку.

— Про що це ти? — запитав Джо, витираючи воду з обличчя.

— Зук. Та годі тобі, не міг же ти про нього не чути! Облити прибульця так весело!

— Не чув я! І це дурість — обливати перехожих з водяного пістолета. Негайно припини! Що за дитсадок?

— А, ти з тої фіги, — зі знанням справи сказала дівчинка.

— Звідки-звідки?

— З тої Фіги санта-дурників. Я по телеку чула.

— А, ти про Лігу антидурощів, мабуть, — буркнув Джо.

— Я так і сказала. Вона ще небезпечніша за Зук з планети Нептун.

І з цими словами дівчинка знову бризнула в нього водою.

— Гей! — гаркнув Джо. — Ану, припини це! І я зовсім не з тих людей. Я — ПРЕМ'ЄР-МІНІСТР!

— А що означає «прем'єр-міністр»? — не зрозуміла дівчинка.

Довше Джо не зміг витримати. Він розреготався. Цього разу по-справжньому.

— Ти перемогла!

— Так!

— А в тебе випадково нема ще однієї бризкалки?

— У мене їх ціла купа. А що?

— Бо мені здається, що Зук наближається, — сказав Джо, указуючи на поштаря. — А моє завдання як прем'єр-міністра — захистити планету!

І Сюзі заверещала:

— Вітаю на борту, прем'єр-міністре!

ЯК РАКЕТА

Джо влетів у двері на Даунінг-стріт, 10, скинув мокре пальто й великого капелюха. Нарешті він знову почувався собою колишнім, і це було приємно.

— Дженкінзе!
МЕНІ ПОТРІБЕН
ДЖЕНКІНЗ! —

заволав Джо на всю горлянку.

— Що таке, сер? — засапано озвався Дженкінз, забігаючи в кімнату.

— Дженкінзе, я поведився, як справжній дурень, і прийшов час усе виправити. Готуйте реактивні ранці: треба забрати Аджая.

— Гарзд, сер. Негайно починаю процедуру запуску реактивних ранців.

І вже за якусь мить вони летіли високо над Лондоном.

Джо помітив унизу будинок Аджая і посигналив Дженкінзові, щоб спускався за ним.

Гучний гуркіт, тріск гілля, кілька голосних зойків — і ось уже Джо і Дженкінз звисають з дерева в Аджаєвому дворі.

— Ми вже спустилися? — запитав Дженкінз, досі не розплющивши очей.

— Майже... — відповів Джо, виплутуючи зі своєї чуприни дятла.

Як виявилось, вони висіли на гілці якраз навпроти вікна Аджаєвої кімнати. Той сидів за письмовим столом, витріщившись на Джо і Дженкінза з роззявленим ротом.

— Аджаєва мама мене приб'є, — пробурмотів Джо.

— МАМА ТЕБЕ ПРИБ'Є-Є-Є-Є-Є! —

зарепетував Аджай, відчинивши вікно та звисившись назовні.

— Ти поламав її улюблену яблуню!

Аджай сердито дивився на Джо.

— Ти тільки глянь, що ти наробив: ти поламав дерево! — з криком вибігла в садок Аджаєва мама.

— Ой, місіс Аджай, виба...

— Та я його терпіти не могла! Ми ж наче яблуню посадили, а за двадцять років на ній виросло одне-єдине яблуко. Дякую, Джо, ти зробив мені послугу. Так, хлопці, чим вас пригостити? Я тут готую джалфрезі⁹ — хочете трошки?

— Може, спершу драбину? — попросив Дженкінз, підглянувши одним оком.

— Так-так, звісно. Геть забула про гарні манери!

За якісь двадцять хвилин вони вже всі сиділи у вітальні Аджая. Джо і Дженкінз вибирали з волосся гілочки й листя, а Аджай тим часом примостився на краєчку канапи, втупившись у кінчики ніг.

Аджаєва мама голосно поцокала язиком, порушуючи ніякову мовчанку.

— Агов, ви двоє, ну це просто смішно! Невже вам нема чого сказати один одному?

Джо прокашлявся.

— Аджаю, вибач, мені дуже-дуже соромно за те, що я тобі наговорив.

— Ма, — почав Аджай, — можеш переказати Джо засунути його вибачення...

⁹Джалфрезі — популярна страва індійської кухні: смажена курка чи риба з овочами в густому гострому соусі.

— АДЖАЮ! — гримнула його мама.

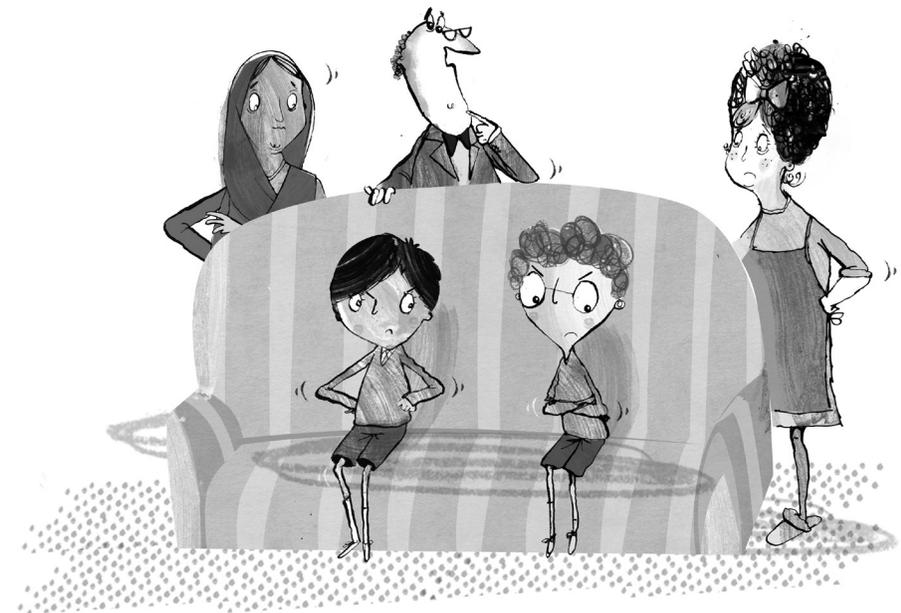
— Та все нормально, місіс Аджай, — мовив Джо. — Я заслужив. Наговорив Аджаєві різних дурниць. Справді образливих.

— І набрехав! — не втримався Аджай.

— І набрехав, — погодився Джо. — Якщо чесно, без тебе я б ніколи не став прем'єр-міністром. Без тебе я б і не хотів бути прем'єр-міністром. Без тебе я точно не можу літати з реактивним ранцем, а ще без тебе я б не поставив світовий рекорд, даючи людям п'ять. Вибач, Аджаю, і я хочу, щоб ти повернувся.

Джо підвівся і простягнув Аджаєві руку.

— Ти що, жартуєш? — вигукнув Аджай. — Тиснути руки старомодно. Тепер я тільки п'ять даю! — Аджай широко всміхнувся й підскочив з канапи, щоб дати Джо п'ять. Джо схопився йому назустріч, але промахнувся і замість плеснути Аджая по долоні, заїхав йому в лоба.

Як було приємно-таки повернути собі найкращого друга!
У двері подзвонили.

— Джо! Твоя мама прийшла, — гукнула місіс Аджай із коридора. Не встиг Джо відповісти, як його мама влетіла у вітальню.

— Я почула реактивні ранці, а потім тріск — і збагнула, що ти неподалік. Я так бачу, що ви нарешті помирилися?

Джо й Аджай кивнули.

— Ох, ну слава богу!

— Ма, я бачив тебе на фабриці. Давно ти там працюєш? — запитав Джо.

— Та вже кілька днів. Мені потрібна робота, а там не так уже й погано...

— Ох, мамо, вибач... твоє місце в парку! Я все зіпсував, але я ще можу все виправити, я певен. Ти ж допоможеш мені, Аджаю?

Аджай з готовністю закивав.

— Постривай-но, — мовив Джо, поглянувши на годинник. — А чого це ти не в школі?

— Мене відрахували.

— Що?!

— Містер Брукс підтримує оту Лігу антидуросців. Більше нікому не дозволено ані жартувати, ані сміятися. Хоча відтоді, як створили Лігу, я ще не бачив його таким щасливим, — зітхнув Аджай. — Мені неприємно в цьому зізнаватися, Джо, але мені... нудно!

— Що ж, тоді настав час нам щось зробити з Віолеттою і її Лігою антидуросців. Але спершу ми маємо повернутися на Даунінг-стріт.

Поки вони готувалися злітати, у Дженкінза дзенькнув телефон: прийшло повідомлення.

— О-хо-хо... — промовив Дженкінз, читаючи з екрана. — Схоже, Віолетта хоче провести голосування щодо недовіри вам. Сер, вона претендує на вашу посаду.

— Їй не вдасться цього зробити! Я поясню людям, що я переживав період зневіри, але знову повірив у себе, і що люди, які люблять веселитися, і люди, які цього терпіти не можуть, усе одно здатні жити в гармонії. Ми знайдемо вихід!

— Боюся, вона вже це зробила. Сер, дозвольте мені відвертість...

— Ні, не дозволю вам відвертитися! — зареготав Ажай. — Ой, вибачте, трохи зарано для жартів... але як же приємно повернутися в гру!

— Сер, — провадив своє Дженкінз, ігноруючи Аджая, — мені боляче це говорити, але, боюся, немає способу її здолати. Віолетта — хитра політична гравчиня, і вона від самого початку була на крок попереду нас. Я таких, як вона, уже набачився за своє життя: вона одержима владою, і не існує нічого, на що вона не піде, аби тільки дорватися до влади. А лихо в парку дало їй шанс учепитися в неї.

— Але ж її всі ненавидять! — вигукнув Джо. — Хіба люди захочуть бачити її прем'єр-міністром?

— Чимало людей її просто бояться, тому, зрештою, робитимуть те, що вона скаже. Сер, якби в нас було більше часу, мабуть, можна було б щось змінити, але її Ліга антидурошців занадто зміцнилася.

— То що ж ви порадите мені робити, Дженкінзе?

— Сер... Джо... Гадаю, час тобі переглянути свою позицію. Гадаю, тобі треба сказати їй, що ти йдеш у відставку і збираєшся зробити наступним прем'єр-міністром її.

Джо глянув на Дженкінза, на маму, на Аджая. На людей, яких уважав найважливішими у своєму житті та яких заприсягнувся більше не підводити. Він тільки-тільки вирішив усе виправити, а тепер, можливо, йому так і не випаде нагоди це зробити. Джо глитнув.

— Дженкінзе, ви були найкращим радником, якого тільки може мати прем'єр-міністр, і я довіряю вам на сто відсотків. Можете влаштувати мені завтра вранці зустріч з Віолеттою?

— Мудре рішення, прем'єр-міністре. Я негайно її повідомлю... Аджая, хотів запитати: у вас при собі переносний комп'ютер і бездротовий телефон?

— Маєте на увазі мій ноутбук і мобільник? Так, а що?

— Чи не могли б ми з вами трохи попрацювати над... промовою Джо? Допоможете? — Дженкінз нахилився ближче і щось прошепотів Аджаяві та Джо.

Хлопці перезирнулися й кивнули у відповідь йому.

— Гарзд, попрацюємо над цим разом, — промовив Джо зі сталевую рішучістю.

ЦЕ ЩЕ НЕ КІНЕЦЬ

Наступного ранку Джо зі свистом, як завжди, з'їхав пожежним стовпом униз. Він був у доброму гуморі — просто в чудовому гуморі як на людину, яка от-от утратить роботу.

— Пропоную погратися у «витягни соломинку». Хто «за»? — гукнув Джо, ні до кого конкретно не звертаючись.

— Сер, — зазирнув Дженкінз у двері кабінету. — А Віолетта?..

— Ой ні, я не хочу гратися з нею! — наїжачився Джо.

— Та ні, прем'єр-міністре, Віолетта чекає... — мовив Дженкінз, постукуючи по наручному годиннику.

— А, звісно! Так, ваша правда, спочатку справи національної ваги, а потім уже «витягни соломинку».

Джо рушив коридором на зустріч з Віолеттою. На півдорозі його наздогнав Аджай і пішов у ногу поряд з ним. Віолетта з лихим поглядом в очах чекала біля парадного входу.

— О ні, ти мене дратуєш ще більше, ніж Перкінз, — визвірилася вона до Аджая. — Ти чого прийшов?

— Просто хотів побачити все на власні очі, — спокійно всміхнувся Аджай, прямо дивлячись на Віолетту.

— Сюди, будь ласка, Віолетто, — промовив Джо, жестом запрошуючи її за собою в залу засідань Кабінету міністрів.

Віолетта кинула лише один погляд на пожежний стовп і морозильник — і аж здригнулася.

— Бридота. Це все треба буде прибрати.

Повернувшись до Джо, вона з кишені жакета дістала ручку.

— Сподіваюся, ти не збираєшся тягнути із цим і ще більше ганьбитися? Просто підпиши папери і їдь додому.

— Дженкінзе, ви з Аджаєм не почекаєте в сусідній кімнаті? Будь ласка, — попросив Джо.

— Певна річ, сер. Якщо я знадоблюся, просто покличте. Телефон у вас при собі, правда ж?

— Так, — поплескав себе Джо по кишені.

Він перетнув залу засідань, виклав телефон на тумбочку і послабив краватку.

— Відколи це ти почав носити краватки? — поцікавилася Віолетта.

— Та, як по правді, я їх не ношу, просто ця йшла до костюма.

— Ось у чому твоя проблема, Перкінзе: для тебе все це просто маскарад, еге ж? Ти лише прикидаєшся й розважаєшся.

— А що ви маєте проти розваг?

— Розваги жалюгідні, вони для слабаків. Кому потрібно розважатися, коли можна заробляти гроші? — самовдоволено пирхнула Віолетта. — Але найбільше мене дратує те, що ти — дитина. Мене від цього просто нудить. Діти огидні! Бридкі маленькі йолопи з липкими долонями й шмаркатими носами. Ненавиджу їхні відразливі пики й дурнуваті смішки. Коли до влади прийду я, побачимо, чи до сміху їм буде після вісімнадцяти годин у школі щодня!

— Ви не можете...

— Я МОЖУ ВСЕ, ЩО СХОЧУ! — триумфально вигукнула Віолетта. Джо позадкував, як вона почала міряти кроками залу.

— І це ще тільки початок. Коли Ліга антидурощів прийде до влади, можеш попрощатися з іграми. З малюванням, співами, книжками зі щасливим кінцем. Усе лишиться в минулому! А будуть уроки по вісімнадцять годин на день і праця з дванадцяти років. Усі парки в країні ми залемо бетоном. І ліси, і пляжі! Усі майданчики, де веселилися діти, я зруйную, а натомість побудую фабрики, які мене збагатять. Я не така, як ти, Джо, я сюди прийшла не з туманним планом повеселитися й трішки приборахлитися. Я досягну всього, чого хочу, і ніхто не зупинить мене, — гучно зареготала Віолетта.

— А як же Ліга антидурощів? Вам не обійтися без її підтримки. Я знаю, що мене вони не люблять, але невже їм сподобається, коли їхніх дітей відправлять працювати? — запитав Джо, почухуючи голову.

— Та вони — просто купка скигліїв і пліткарів! І робитимуть, як скажу я!

— А як я розкажу на весь світ про ваші плани? Що тоді?

— І кому, як ти гадаєш, повірять люди — мені, дорослій, чи дитині? Яка навіть на батуті пострибати не може, щоб той не лопнув! А коли я прийду до влади, буде вже запізно. Я зберу навколо себе найкращу команду, яка забезпечить мені все, що я хочу.

Джо задумливо прихилився до книжкової шафи.

— До речі, я тут днями міркував про той батут. Як це так він лопнув?

— Гостра шпилька, гарне маскування, слухна мить і... — БА-БА-А-А-АХ!

— То це ви зіпсували відкриття парку? Навіть кавелики в пісочницю підкинули?

— Я зрежисувала всю постановку там! А потім ще й зробила твоє фото і продала його в газети. Але спробуй доведи це! Може, запишеш ще один ролик для ютубу? Побачимо, як він піде!

— Для ютубу? — засміявся Джо. — Ні. Це вчорашній день. Знаєте, чим гарні мобільні телефони? Це вже не зовсім-то і телефони. Ось, наприклад, мій, — підняв Джо апарат з тумбочки. — Він ще й камера. Можна знімати навіть відео на неї.

— Що? — зашипіла Віолетта.

— Бачите оце? — вказав Джо на миготливий червоний вогник унизу екрана. — Усміхніться, ви в ефірі.

Віолетта вибалушила очі та спробувала вихопити мобільний у Джо з руки.

— Віддай телефон. Я знищу його, а потім знищу тебе!

— Трохи запізно, гадаю. Ми приєднали телефон до ноутбука і стримимо цю розмову онлайн, тож її показують на всіх каналах по всій країні. Це набагато переконливіше, ніж якесь там відео на ютубі, ви згодні? — зубоскалив Джо. — Друзі, можете заходити.

Відчинилися двері, і до зали ввійшли Дженкінз, Аджай і мама Джо.

— Ні, це неможливо!

— Та годі вам, Віолетто, потрібен лише вай-фай — і можна передавати відео на будь-який пристрій

будь-якої телестанції по всій країні. Це проста двійкова ре-трансляційна система, яка пересилає зашифрований код че-рез мережу вай-фай, — з посмішкою пояснив Аджай.

— І ви теж замішані, Дженкінзе? — мало не захлиналася Віолетта.

— Те, що людина зав'язує краватку тугим віндзорським вузлом, аж зовсім не означає, що вона вже не в змозі своїм старечим мозком зрозуміти основи зашифрованих мобіль-них технологій. Правда ж, Аджаю?

— Дженксі, чуваче, ви геній!

— Дякую, паничу Пателю. А ви — мій братан від іншої маман... Це так зараз кажуть?

— Вашу промову, Віолетто, показали вже по всіх кана-лах, — мовив Джо.

Дженкінз узяв пульт і ввімкнув телевізор. І справді: по всіх програмах показували запис Віолеттиної промови, зня-тої на мобільний телефон.

— Але... але я гадала, ви на моєму боці, Дженкінзе! — аж підверескнула Віолетта.

— Атож, я страшенно пишаюся своєю виставою, — хо-лодно озвався Дженкінз. — У школі я навіть грав у спектаклі. Минуло стільки років, а мого Носика й досі пам'ятають.

Аджай від сміху покотився по підлозі.

Дженкінз лише зітхнув і закотив очі:

— Аджаю, Том Носик — персонаж п'єси «Сон літньої ночі», яку написав Вільям Шекспір. Далєбі, нинішня мо-лодь...

— Ми ж уклали угоду, Дженкінзе, — заскиглила Віолет-та. — Я ж бачила ваш значок Ліги антидурощів...

— Я вже давно в політиці, Віолетто, і послужив багатьом прем'єр-міністрам — і добрим, і не дуже. Я гадав, мене все влаштовує, поки не з'явився Джо. Розумієте, він показав мені, що в житті є речі, важливіші за рейтинги й ділові уго-ди. Джо навчив мене, що є інші цінності: доброта, співчуття, уміння радіти життю. Бути прем'єр-міністром означає дба-ти про своїх співвітчизників, а не примушувати їх дбати про вас, — усміхнувся Дженкінз. — Ваше місце не в уряді, Віолет-то, а у в'язниці.

— Дякую, Дженкінзе, — мовив Джо зі сльозами на очах. — Дженкінз розповів мені про ваші інтриги. Коли він сказав мені, що я маю подати у відставку, я був просто при-голомшений — аж поки він не пояснив, що й до чого. Нам треба було, щоб ви повірили, наче ви перемогли. Необхідно було дочекатися слушної миті, дочекатися, коли ви вже вирі-шите, що загнали мене в глухий кут, — а потім мені лишало-ся натиснути кнопку запису — і ваша бульбашка луснула: БА-БА-А-А-АХ! Там надворі на вас чекає милий полісмен, який дуже хоче поговорити з вами про гроші, які ви планували за-робити, продаючи парки. І про незаконне використання бу-тафорних собачих кавеликів. Урешті, у в'язниці буде не так уже й кепсько. Тим паче що ми оце запровадили нові пра-вила: уроки жартів і гуртки з надування гумових тваринок. Щоб люди таки зрозуміли, що набагато краще веселитися, ніж чинити огидні злочини, як-от розтрати чи шахрайства!

— Живою я не дамся! — завершала Віолетта, стрімголов кидаючись до відчиненого вікна. Дженкінз коротко свиснув, і в кімнату миттю забіг полісмен, який витягнув Віолетту з вікна й зачитав їй права.

— Прем'єр-міністре, — промовив Дженкінз, — думаю, час вам вийти до народу.

ДО САМОГО КІНЦЯ

Джо вийшов з резиденції на Даунінг-стріт і підійшов до мікрофона, з якого й почалася вся ця пригода. Цього разу Джо високо тримав голову. Крім того, хтось потурбувався й підставив ящик, щоб він міг залісти на нього.

— Народе Британії! Я підвів вас, співвітчизники, коли був потрібен вам найбільше. Я злякався і, замість мужньо зустріти свої страхи, розхвилювався, що нічого не вмю, і впав у глибоку морозивозалежну депресію. Я погано повівся з людьми, яких люблю найбільше, і мені дуже прикро через це. Я завжди хотів лише одного — щоб світ усміхався, проте нині я розумію, що неможливо всміхатися повсякчас. Мабуть, я перестарався, насаджуючи веселощі, бо постійно

веселитися теж, певно, неможливо. Але одне я знаю точно: життя у світі, де немає розваг, сміху й радості, — це не життя, і такий світ нікому не потрібен. Діти мають тішитися дитинством, але й дорослим непогано б дозволити часом поводитися, як діти. Відкриття нашого парку — цього разу успішне — це лише початок. Якщо дасте мені ще один шанс, обіцяю, що не підведу вас.

— Вітаю на каналі «Свідок». Це Чарлі Джеймс, і сьогодні ввечері ми ведемо репортаж про перший рік Джо Перкінза на посту. Який це був рік! Зі звичайного школяра він перетворився на найвідомішого на світі хлопчика, потім на прем'єр-міністра, а потім мало не втратив усе. Але минув рік — і Джо міцно тримає свої позиції. Сьогодні ми пригадаємо, яким був цей рік. Найперше хочу запросити до слова колишнього члена Ліги антидуроців.

Камера перемкнулася на затемнену кімнату, де ховався в тіні чоловік, якого неможливо було розгледіти.

— Розкажіть мені, що сталося з Лігою антидуроців. Вона розвалилася? — запитав Чарлі.

— Я б сказав так: цей рух повністю занепав. Ну, починався він з добрими намірами. Дехто з нас почувався некомфортно через надмір веселощів, а потім з'явилася Віолетта й зіграла на наших почуттях. Ну, ми піддалися — і не встигли отямитися, як уже почали виганяти клоунів з міста, пікетувати крамниці приколів і все таке, — самі пам'ятаєте. Озираючись назад, я відчуваю сором. Сам не знаю, що на нас найшло. Та коли ми побачили справжнє обличчя Віолетти, ну, для нас усе змінилося. Те, як вона підставила Джо... ну, так не можна, правда?

— А чим займаєтеся нині? — запитав Чарлі.

— Я собі подумав так: якщо спробую долучитися до розваг, може, навчуся веселитися. Спочатку я перевдягався в маскарадний костюм тільки вдома: потихеньку надягав на голову перуку, коли дружина йшла у справах. Чіпляв великий червоний ніс і взував великі черевики. І не встиг схамеліти, як став справжнім клоуном. Аж тут мене застукала дружина. Я гадав, вона розсердиться, але вона дуже мене підтримала. Переконала мене покинути роботу бухгалтера, і я почав виступати в цирку.

— Ого, оце так історія! Дякую, сер.

— Будь ласка, кличте мене Хихонько.

Коли камера знову перемкнулася на студію, виявилось, що Чарлі сидить на диванчику поряд з Віолеттою Крамп.

— Ласкаво просимо, Віолетто. Для вас цей рік теж видався непростим: спершу ви очолили Лігу антидуросців, а потім змушені були деякий час провести у в'язниці. Що далі чекає на Віолетту Крамп?

— Як приємно прийти до вас, Чарлі. Я страшенно тішуся з того, що нарешті опублікували мої спогади — «Радій життю». Це книжка про те, яку дорогу я пройшла, щоб одужати й віднайти справжню себе. І тепер мені хочеться віддавати. Усі прибутки підуть на сиротинець для кошенят, бо головне для мене — це не гроші, а переродження в нову грайливу Віолетту, яку ви бачите зараз перед собою.

Віолетта схилила голову набік і всміхнулася.

— Ви дуже швидко вийшли з в'язниці. Як таке можливо? — поцікавився Чарлі.

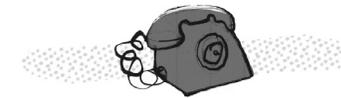

— Не пхайте свого носа в чужі спра... Я хотіла сказати: я затила урок, була взірцевою ув'язненою, відсиділа свій строк, а тепер готова знову стати повноцінним членом суспільства, — ширше всміхнулася Віолетта.

— А які почуття ви маєте до Джо Перкінза? — запитав Чарлі.

— Хочу подякувати йому за отриманий урок. Чекаю не дочекаюся, коли вже знову зустрінуся з ним і зможу подякувати особисто, — сказала Віолетта крізь зціплені зуби. — Якщо ти це дивишся, Джо, знай: скоро ми поквитаємося... Я мала на увазі: скоро ми побачимося. Так-так, я хотіла сказати — «скоро побачимося».

— А успішний поступ прем'єр-міністра триває, — промовив Чарлі Джеймс, розвертаючись до іншої камери. — Зокрема сьогодні свою річницю він святкує в улюбленому місці, де проводить кожен ранок. У парку.

— Отже, усе погоджено, пане президенте? Обидві наші країни зроблять усе можливе для зменшення дефіциту? — запитав Джо, пригладжуючи чуприну.

— Безперечно, прем'єр-міністре. Мушу сказати, це перша нарада щодо фіскальної політики, — сказав президент, розстібаючи ремінь безпеки, — яку я проводжу на американських гірках.

— Приємно, правда? А головне, у кінці, в отій кабінці, видають фото на пам'ять, — мовив Джо, вручаючи

президентові світлину, на якій вони двоє мчали догори дригом на американських гірках. А потім провів його до лімузина й на прощання дав п'ять.

Джо обожнював ранок у парку. Він побрів до мами, яка підрізала квіти на клумбах.

— Яка краса, мамо, — сказав він.

— Ой, дякую, любий. Мені дуже приємно. Ти зробив чудовий луна-парк — і головне: безкоштовний для всіх! Знаю, коли ти запропонував човни на озері заварного крему, я поставилася трохи скептично, але що я можу сказати? Я помилялася, а ти мав рацію.

— Дякую, мамо. Ти не бачила Аджая? — запитав Джо.

— Здається, він на каруселі з містером Бруксом.

Джо підійшов до каруселі тої миті, коли Аджай давав містерові Бруксу урок.

— Як міністр освіти й ваш керівник, містере Бруксе, я сподіваюся, що на каруселі ви дотримуватиметеся політики «кричіть-якщо-хочете-їхати-швидше»?

— Я знову повторюю вам, містере Аджая! — заверещав містер Брукс. — Я більше не вчитель. Я покинув роботу, щоб опинитися подалі від таких, як ви!

— Стривайте, — сказав Аджай, почухуючи потилицю. — Ви покинули школу й натомість пішли працювати в луна-парк, щоб опинитися подалі від дітей?

Аджай озирнувся на сотні дитлахів по всьому парку.

— Щось мені здається, що ви з вибором явно помилилися, містере Бруксе.

ПРО АВТОРА

Перш ніж стати письменником й ілюстратором, Том дев'ять років малював політичні карикатури для газети «Верстерн-морнінг-ньюз», вигадуючи тупі жарти про ще тупіших політиків. А потім, 2004 року, Том поринув у написання власних книжок, які сам же й ілюструє. Відтоді він став автором книжок з малюнками, а ще мультяшних передач для студій «Дисней» і «Картун-нетворк». «Випадковий прем'єр-міністр» — його дебютний твір для дітей.

Том мешкає в Девоні й любить чаювати, дивитися у вікно і їсти печиво. Він ненавидить павуків, а ще — коли закінчуються чай і печиво.

ЗМІСТ

1. Не люблю я понеділів	7
2. Не мовчи, покричи, викричись	25
3. Слава	34
4. Трансляція	42
5. Владу народу!	51
6. Рятуйте!	61
7. Новий лідер	71
8. Резиденція	78
9. Очільник Кабінету	88
10. По ході королеву знати	98
11. Вуличний урок	111
12. Війна: і яка від неї користь?	120
13. У парку парко	132
14. Паніка на вулицях Лондона	141
15. Не до жартів	157
16. Один як палець	165
17. Як ракета	173
18. Це ще не кінець	181
19. До самого кінця	189
Про автора	198

Серія «Рекомендуємо прочитати»

Літературно-художнє видання
Для дітей та юнацтва

Том Маклоклін ЦЕ 12-РІЧНИЙ ПРЕМ'ЄР-МІНІСТР

З англійської переклала *Наталія Тисовська*

Ілюстрації автора

Продюсер проекту *О. Симоненко*
Головна редакторка *Н. Григораш*
Відповідальна редакторка *Я. Шашель*
Редактор *В. Терещенко*
Коректорка *О. Кітченко*
Комп'ютерне макетування *К. Соснової*

Формат 70x90/16. Друк офсетний. Гарнітура Constantia. Ум.-друк. арк. 14,62. Наклад 1500 прим.

**Видавництво
ТОВ «Час майстрів»**

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4639 від 29.10.2013.

Головний офіс
03022, м. Київ, вул. Васильківська, 28
Філія

61066, м. Харків, вул. Бакуліна, 11;
e-mail: glavred@chasmaistriv.com.ua

Замовлення книжок

тел. +38 067 231-57-37

 facebook.com/chasmaistriv

інтернет-магазин

chasmaistriv.com.ua

*Ми прагнемо, щоб наші книги сприяли народженню
й зростанню Людини. Будемо вдячні за Вашу допомогу.
Створюймо українське разом!*

UNISOFT

Надруковано у ПП «Юнісофт»
61036, м. Харків, вул. Морозова, 13 б
www.unisoft.ua
Свідоцтво ДК №5747 від 06.11.2017 р.
Замовлення № 186/08